

העולם הזה

ההסתבכות הכספית של בית הנשיא

סקופ

הנשיא

הציע

להתפטר

אל: נציב הקבילות.
מאת: חייל.

הנידון: שיפור תנאי השירות.
כחייל המשרת בשירות סדיר והמבלה חלק ניכר מזמנו במרחקים, אני מונה אליך בבקשה ובחצצה לבדוק בעייה כאור בה אשר טרם מצאה את פיתרונה.

ידוע כי הצבא משתדל לדאוג לכל צרכי האישיים, מוופל ועד שרוד-נעל, ואף לחומר הסברה מעניין דואגים לנו, ואפילו מערבוניים יש. אך בעייה אחת טרם נפתרה: כוונתי לסיפוק צרכי-המין שלי כאדם וכגבר.

נכון אמנם שהגב' ראשי-הממשלה אמר רה בזמנו: "יצרים מינניים אינם קיי-

סמלת פורקן

מים! עובדה שלא שמענו עליהם לפני 1948, אך לצערי הבלוטות שלי יוציאו אותי-דופן בעניין הזה. ידוע לי כי נעשו מאמצים על-ידי הוועד למען החייל וע"י הגב' נשיא המדינה לגרום לי לפורקן מהיר ע"י ספרות מיקצועית מתאימה, ברם אוונות אינה חביבה עלי והמוסכ"סואליות גורמת לי עצירות.

יתר-עליכן יש בה, בהשחתת זרע לריק, משום סכנה לעצם קיומנו, מאחר ואור ננות גורמת להפסד עצום של כוח אדם פוטנציאלי לשורות הצבא בעתיד.

ניראה לי שאין מנוס אלא להעסיק בשירות האומה, בשירות לאומי (חובה או רשות) — כפי שיחליטו הרשויות נשים, נערות ובנות המסוגלות, אף יכולות, ל"תרום מניסיוןן הרב לסיפוק צרכי הצבא. כל נערה כזאת, שתוכיח שעבדה כבר בתחום הנדרש, תועסק עפ"י פקודות מטכ"ל בשעות עבודה קבועות ובפיקוח רפואי מתאים. ניראה לי שהכינוי "סמלת פורקן" יהלום את תפקידן החיוני.

אני מוכרח לסיים מכתבי זה, ולרוץ לשירותים. עם הפלייבוי.

להתראות.

מייצעד הקברים

נתחיל אולי בעובדות מן החיים, כדי למנוע אבנים בחלונות המערכת: להלן מכתב מלא עזבון, פרי עטו של תושב בני-ברק, שהתפרסם השבוע ב"מעריב":

חללי מלחמה מבני-ברק

בידיעות בעתונות (11.3) ובספר החללים בצרים הגדולות. משום מה לא היזכרה בני-ברק, ש"ס 53 מהחללי המלחמה היו תושביה בני-ברק.

קשה לזכור על איש שכזה, לוקאליסטריט אמיתי, אשר כאב את כאב עירו שנדחקה במירוץ ההרוגים אל תחתית המצער. כל מפעל המכבד את עצמו, כל מושב, כל בית-ספר, כל עיר ואם (שכונה) בישי לא, רואה חובה קדושה לעצמו לפרסם מודעות אבל שהצניעות המרדיות לציבור את הסיכום המדויק של הרוגיו. שהרי ברור לכל, שככל שמיספר ההרוגים גדול יותר, כן משוכח החינוך שהעניקה העיר או מוסד-החינוך לבניה, וכן משוכחת תוצרתו של המפעל שהקריב כה רבים מפעליו למען העם והתפוקה.

קשה גם להתאפק מזהירות מקאברי ולהציע מיספר הצעות ליעוד התהליך, כמו הנפקת תעודות-שכר למיפעלים ומוסדות. משהו בנוסף: "הננו לאשר בזאת שמיפעל ו/או מוסד... (מלא את החסר)... ידע שכור כנפח כולל של... (מלא את החסר)..., וזכאי לכן להערצת ציבור הצרי כנים." או אולי דירוג מסודר בהשגחת ההתאחדות לספורט שתעניק נביע מהודר, מתנת חבראי-קרישא לזוכה במקום הראשון.

ואם אנחנו כבר מקאבריים, אז כדאי לציין שהמירוץ אל המקום הראשון הוא צפוף ביותר, ומסתמנת נטייה לתיקו בין שתי הפינאליסטים. במיקרה כזה כדאי אולי לארגן סיבוב נוסף כדי לקבוע את הזוכה המאושר.....

אז תעשו טובה ותפסיקו עם זה.

אבנים צבועות לבן

באמצע הלא-כלום, אי-ישם בדרום סיני, עומד אדם לבוש-זית וצובע אבנים בלבן. יש לו, לאיש הזה פחית-סיד ומברשת והוא טובל את המברשת בסיד וצובע בתנועות מדודות אבנים אדומות, או חומות, או צהובות, או שחורות, בצבע לבן. אבן, ועוד אבן, ועוד אבן, ועוד אבן. אבנים צבועות לבן חשוכות למאמץ המילחמתי יותר מאבנים שאינן צבועות לבן — אחרת לא היו מביאים את האיש שלנו למרחק של שש מאות קילומטרים מאשתו ומחילדות שלו. אבל הביאו, והלבישו אותו במדי-זית ונתנו לו פחית ומברשת ואמרו לו: תצבע! והוא צובע. בהתחלה זה היה קצת מסובך, לצבוע אבנים בלבן, אבל הוא תפש את העניין, כי הוא אדם אינטליגנטי. פעם, לפני שהחל לצבוע אבנים בלבן ולאסוף קליפות תפוזים ולפזר סיד במחראות, היה האיש הזה עוסק בפיסיקה גרעינית — איזה פרויקט של מאיץ-חלקיקים, או משהו כזה. אבל עכשיו מילחמה, וצריך לשמור על נקיון המחנה, ואבנים צריכות להיות לבנות. ואת החלקיקים הוא יוכל להאיץ בפעם אחרת, כשהיה בסדר.

נפתחה ההרשמה
לפסטיבל הפסטיבלים
פסטיבל שירי
משוררים לילדים
חסידיים בסיגנון
עדות המיזרח

את השירים יש לשלוח על דפי מחברת לא יאחר.

בנק הזרע בע"מ

מאזן ליום 31 במרץ 1974

31.3.74		31.3.74	
1,178,223	משיכת לקוחות	185,322,755	מזומנים ויתרות בבנק הזרע ובמוסדות דומים
97,561,669	הלוואה לממשלה	477,112	יתרות מוקפאים
	השקעות לטווח קצר (חתונות, ברי-מיצווה וכו')	479,335	יתרות נזוליים
6,811,732	זרימה שוטפת	3,544,127	התחייבות לקוחות
423,115	פתח ובלאי	71,933,812	עובר ושב
18,725,564			
311,782,115		311,782,115	

דו"ח המבקרים לבנק הזרע בע"מ

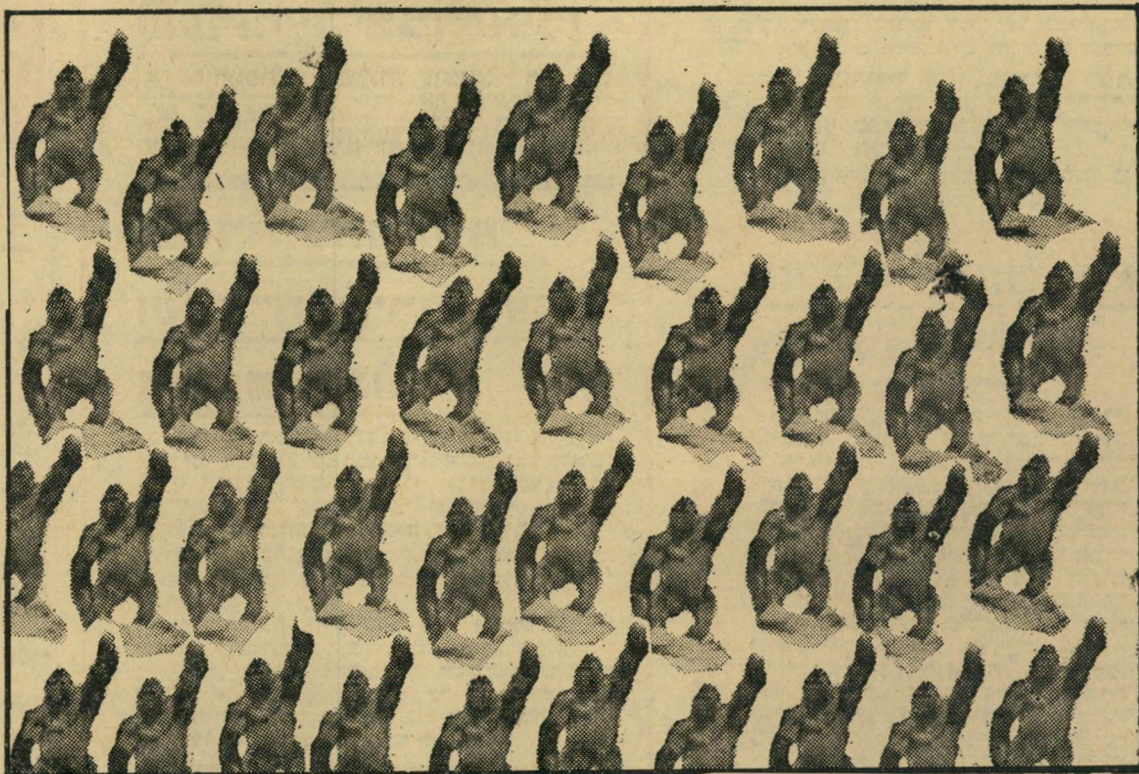
בדקנו את מאזנו של הבנק ומצאנו שהדו"ח הנ"ל משקף את עיסקי הבנק ליום 31.3.74.

מ. קליטוריס

פ. ספרמה

רואי זרעים

ההצעה נתקבלה ברוב קולות

„אצלנו אין מקום לאריסטוקרטים ולפרימאדונות“.

(חה"כ קרגמן י"ב 23)

איך לשמור על אסירים ביטחוניים

הזדעזעתי כאשר קראתי על בריחת שני אסירים ביטחוניים מכלא רמלה וכי השניים הגיעו לביירות. אני אסיר ציון, שישב עשר שנים במחנות המאסר בבריית-המועצות. ואני זוכר שאפילו כי שהלכתי לשירותים נילוו אלי שני סוהרים. הבדיקות נערכו כעשר פעמים במשך היום והלילה.

אם מישטרת ישראל זקוקה ליישץ איך לשמור על האסירים ובמיוחד הביטחוניים, אני ועוד הרבה אסירי-ציון יכו לים לבוא לעזרתה.

יעקב פרדוב, בני-ברק

(„מעריב“ 21.3)

זיכרונות

ארץ-ישראל

צדוק סימן-טוב מזרנוגה מספר על ריצת העירום הראשונה

ריצת העירום אינה חידוש בארץ הקודש וכבר לפני 65 שנה רצתי עירום את כל הדרך מטבריה לזרנוגה, מהלך חמישה ימים. ומעשה שהיה כך היה:

באותם הימים התארחתי אצל אחי יעקב בטבריה ונודמנתי אצל שכני ש- אישתו היתה מיפהפיות הגליל ומסעודה שמה. אותה אישה, שבעולת בעל היתה, מצאה דרך להזמיני אל חדרה, כדי לשמוע ממני תיאור ירושלים ובניה. תוך שהייתי מחזיק בידי האחת את מיגדל דוד וידי השנייה שלוחה אל ניקבת השילוח, ניכנס לפתע בעלה. קפצתי מן החלון בעירומי ורצתי את כל הדרך לזרנוגה מבלי להיעצר.

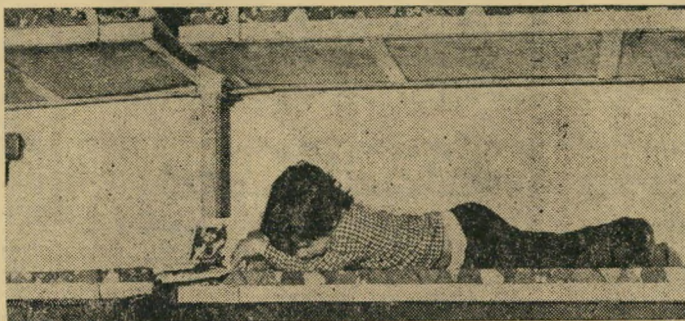
כשעברתי ליד בניאל הצטרף אלי בחור בשם יצחק, שאף הוא היה נטול בגדים מסיבות דומות. וכך במגדיאל, בחור בשם יוסף ובאילניה קלמן ובעפורה ובכפר תבור ובחדרה ובסופו של דבר רצנו 22 איש, כולם ללא בגדים, לבתיהם.

וכשאני רואה היום את הצעירים ה- רצים בעירום, אני אומר להם כמאמר חז"ל, „תתלבשו, חברה, תתלבשו. שלא תינקו מן הקרה“, כמו שקרה אותי אחרי אותה ריצה.

מכתב לתושב רמת הגולן

כל היום ואינם שומעים אזעקות ו„יצאות“ ופיצוצים. ואינם מומים חים לזיהוי כלי-נשק ואינם חיים בקסרקסין מוקף גדרות תיל. ואז יחשבו ילדיך שמישהו קילקל להם את שנות חייהם היפות ביותר לטובת הסיכסוך הטריטוריאלי. הם עלולים לכעוס, ובצדק. ואם אתה חושב, בכל זאת, ש-

חבר יקר, כחובב מושבע של אוויר צח, לא הצלחתי מעולם להבין איך אפשר לגדל ילדים בתוך מיקלט, אבל השבוע הסברת לי, בטל-וויזיה, שילדי המיקלטים שלכם אינם סובלים משום „שהם נולדו במיקלט, גדלו במיקלט והם חושבים שכל הילדים בעולם חיים

בדיקו כמההם. הם פשוט אינם מכירים צורת חיים אחרת.“ זה נכון, וטוב ויפה ואפשר גם לגדל ילדים בתוך עציץ, על זבל ומים-פושרים, אבל ישנה בעייה קטנה, בעייה שלך: יום אחד יגדלו ילדיך, ילדי המיקלט, ויראו שיש בעולם גם צורת חיים אחרת ויש ילדים שישנים בחדרם המקורי שם והמאורר והם משחקים בחץ

חיוני לגדל ילדים ליד קווי-החזית, משיקולים אסטרטגיים, אנא הודיע לי על כך ואני אוריד גם את ילדי, כאן בירושלים, אל המיקלט. פשוט כדי לאשר את ההנחה שלך ש„צורת חיים אחרת לא קיימת“, וכדי לחסוך תיסקור לים מילדיך המתבגרים. שלך.

דבר המערכת

טלטה

בולמוס חדש קנה את מושבו בין אלו־פינו. בכותר הרמטכלות חשקה נפ-שם — ומייד. ואם חלילה בורש ה- תואר מלגניע, הרי הם טורקים הדלת בחופזה כדי ביזיון וקצף.

ואם תאמר זהו מיתגו של עולם שהשוויה חפץ להגיע למדרגת האומן ניהא; אלא מאי קם אותו סרדיוט ומפור סביבותיו תילי תילים של הש- ערות וניהושם ופיקפוקי פיקפוקים משלה בלב העם.

ואם אמת יש בשמועות שמלגנים המלגנים שאילו סירב אותו טל, אותו טלק, אותו אבק-דרכים, להכות באוי- בינו ולשחרר עוד הר אחד מהררינו, למרות ששר ביטחוננו בכבודו ובעצמו הוראו באפרכסת הטלפון לע- שות כן, הרי חמור ומחומר הדבר. כי בשעה ששרי הצבא מתחילים לח- שוב ולהרהר אות הוא כי פשע, גם פשה, הנגע.

ועל כן יש לעוקרו ולעוקרם מן השורש קודם שהיה מאוחר וחשוך, כאותה הלצה אידיית עממית שגוהג היה הציוני הגדול י. גימפליץ המנוח לומר: ככל שיהודי מתגרד, כך זב הוא דם (ובאידית מתחרזים המה).

13.4.1945

שמעון פרס

מתכחש לעצמו

שרידיהסברה שמעון פרס נאלץ השבוע להתכחש לדברים שאמר על המידע המודיעיני שבגללו, כב יכול, חזרו הוא ומשה דיין לממשלה. הדבר היה אחרי שקצין מודיעין בכיר בצה"ל מתח ביקורת חריגה על השר, שטען בשעתו, כי "אותו מקור שדיווח לו ערב מלחמת יום הכיפורים על המלחמה, הוא שדיווח עתה על כוונת הסורים לחדש את המלחמה".

קצין המודיעין טען במכתב לשר, כי הצהרה זו של פרס היא מעשה חסר אחריות, הפוגע בביטחון המדינה וחושף מקור רות מודיעין הסוים.

בעיקבות האשמה זו התקפל פרס וטען, כי "לא

גולדה איימה "לא

לבוא לעבודה"

ראשיהממשלה גולדה מאיר איבנה השבוע את עשתונותיה. היא איימה, "לא לבוא יותר לעבודה" אם לא תשודר בפטיוויה הבתשה מצוממת בולטת לידעה ששודרה ביום הראשון השבוע. בדיעה נמסר כאילו גולדה ושר הביטחון הסתלקו מהבנין בתום ישיבת הממשלה בעת שנערכה מי מול החפגנה של תומכי מומי אשר כנוי דרך בניה צדדית. גולדה לא הסתפקה בהכחשה ובתנצלות, אלא מקרה לשר שיתווה מצולם של דרך יציאתה מהמישרד, כדי לתוכיח שעזבה ביום ראשון את הבנין כפי שהוא עוזבת אותו מידריום.

ידעתי בדיוק מיהו המקור שמסר לישראל על כוונת הסורים ואמתי רק כי אני מניח שזה אותו מקור שהודיע לנו גם ערב יום הכיפורים... זאת היתה הנחה סתמית בלבד.

דברים אלה של פרס עומדים בסתירה גמורה לטענתו, כפי שהתפרסמה בראיונות עימו בעיתונות אחרי שיבו לממשלה.

40 מיליון לאבטחת

סגרירות ישראל

קרוב ל-40 מיליון ל"י תעלה השנה אבטחת השגרירויות והנציגויות הדיפלומטיות של ישראל ברחבי העולם. סכום זה הוא כתמישת מתקציבו הכולל של משרד החוץ. עד כמה גדולה ההוצאה הכספית לצורך זה, ניתן ללמוד מהעובדה שבשנה שעברה הוציא משרד החוץ לצרכי אבטחת נציגויות סכום של שני מיליון ל"י בלבד.

ההוצאה הממשלית לאבטחת נציגויות ישראל בחו"ל היא גדולה בהרבה גם מהפי כום הנקוב בתקציב משרד החוץ. חלק נייר כר מהסכומים המיועדים לצורך זה מוצאים מתקציבים ביטחוניים ואינם ניתנים לפירסום.

אגב, לצרכי ועידת השלום ב'נווה, שתתקיים השנה, הועידה הממשלה סכום של 2 מיליון ר750 אלף ל"י בלבד.

חוקרים אייסדרים

במשרד הביטחון

חשד על אייסדרים נחקר לאחרונה בי מישרדי ההוצאה לאור של מישרד הביטחון.

בימים האחרונים הגיעו להנהלת מישרד הביטחון ידיעות לפיהן קיימים, כביכול, אייסדרים כספיים תוך חשד למעילה, במישרדי ההוצאה לאור של המישרד. בעיקבות זאת החלו מבקרי המישרד לערוך חקירה בנושא. בין השאר תיערך בימים הקרובים ספירת מלאי במחסניה ומישרדיה של ההוצאה.

חמור לאדם כלשהו. במיקרה זה רשאי האיש להופיע בפני הוועדה בעצמו או באמצעות באיכות, לחקור עדים, לטעון, ולשמור על האינטרסים שלו בכל דרך אחרת.

הודעות כאלה ניתנו בינתיים לאנשים שהיו קשורים בהערכת המידע על הכנות האויב לפני המלחמה, והדבר נובע מהחלטת הוועדה לייצר את דו"ח הביניים הראי שון שזה נחשף זה.

שערורייה בבראיל

בסודיסודות מתנהל ויכוח חריף על העניינים הכספיים של אוניברסיטת בריאק, אחרי שהמבקר הפנימי טען שהיו מיכרזים פיקטיביים ואייסדרים אחרים.

עומדת להתמונות

ועדת החקירה בעניין

האשמות גונן

ועדת החקירה הצבאית, שעל הקמתה החליט הרמטכ"ל, לכירור ראשון של האשי מות האלוף שמואל גונן (גורודיש) נגר האלוף אריק שרון, לגבי אימויו פקודות במלחמה, תתמנה בימים הקרובים.

גונן עומד על כל האשמותיו, מלבד אחת, שלגביה סינה את דעתו בעיקבות מידע שקיבל אחרי ה"מלחמה.

אם לא יופיע אריק שרון בפני הוועדה (בתוקף חסינותו כחבר-כנסת), עשוי הצעד הבא להיות מי גוי "קצין בודק", שיחליט אם יש מקום להעמיד לדין צבאי. במיקרה שיחליט כן, יהיה הצעד הבא פניה ליועץ המיפטי, לבקש את הסרת חסינותו של אריק, לשם העמדתו לדין.

הפידאיון רוצים

להיפגש

עם יונים מ'ישראל

"מיכתבו" של נאיה חוותאמה, ראש "החזית הדמוקרטית לשיחרור פלסטין", אל כוחות השלום בישראל, לא יישאר כגר מחוזה הרפיעמית.

חוותאמה החליט לבטא בגלוי את אשר אומרים יאסר עראפאת ואנשיו בצורה מעורפלת ביותר, בעיר דודם של סאדאת הסובייטים. המטרה היא להכשיר את הקרקע להקמת מדינה פלסטינית בגדה המערבית וברצועת עזה.

לשם כך תתעורר בקרוב יוזמה מיפגש פומבי של חברי אירגון השיחרור עם איים שים ישראליים. הבולטת לובה אליאב ויצחק בן-אהרון בכברי חוותאמה, באה לרמוז ש גם אישי-מימסר ציוניים יהיו רצויים במיפגש גש כזה.

קצין זוטרי לדין

בגלל תלווה

וגד קצין בכיר

קצין זוטרי באחת היחידות הי קרבות של צה"ל, יועמד בנראה לדין צבאי כאשמת ניסיון לטפול תלונות-שווא נגר קצין בכיר.

הקצין הזוטרי טען כי תת-אלוף העביר מיטען של רחישים וחסי צים אחרים מהנהגה המערבית של תעתיסופאז לביתו שבהרצליה. בתגובה האשים הקצין הבכיר כי זה ניסה לסחוט ממנו תעלאת בדרגה ואיים מהנשת תמונה על ביתו, אם לא תתמלא בקשתו.

תשד"ק

מתיישי רמת-הגולן

רוצים למחוק את

קונייטרה

אין לזלזל באימיהם המוסווים של מתנחלי רמת-הגולן, "ליצור עובדות", שימנעו בעתיד את התזרת העיירה קונייטרה לדי הסורים.

המתנחלים הגיעו למסקנה כי אם תוח" קונייטרה לדי הסורים במיסגרת הסכם הפרדת-הכוחות, יהווה הדבר תקדים לגבי מרבית יישובי רמת-הגולן בעתיד. לצורך זה הגו כמה מהם את המחשבה הידרותית שאם יהרסו את המיכנים שעדיין נותרו עומדים על תינם בעיירה, לא יהיה מה להחזיר לסורים וממילא לא יתכעו הסורים החזרת מקום שאינו קיים עוד.

הידיעות שנמסרו השבוע על "יצירת עובדות", רמזו לתוכנית מעין זו, ולא להקמת היאחזויות חדשות. לצורך זה אף ריכוז מתנחלי רמת-הגולן כמות גדולה של דחפורים וכלים מיכאניים כבדים.

מדוע שותקים

הקצינים הבכירים?

שורה שלמה של אלופי-מילואים, בעלי ידיעות ביקורתיות ביותר על ההנהגה המדינית והצבאית של ישראל, מבכרים לשתוק בשבועות האחרונים, ודאגים לבל ייסשר שמם בכל התארגנות, פעילות או תת-בטאות העלולה לעורר את חמת השלטון נגדם. הסיבה: הסכרה שקנתה לה אחיזה, כי הרמטכ"ל הבא של צה"ל לא ימונה משרי רות הקצונה הבכירה, אלא ייבחר מקרב אלופי המילואים שפרשו מהשירות בשנים האחרונות. כמועמד הסביר ביותר נראה כשלב זה האלוף (מיל.) ישעיהו גביש.

עסקנים צעירים יתמונו

כסגני-שרים

נוכח הביקורת הציבורית החמורה על הגיל הממור צע הגבהה של שרי הממשלה ועל אימתן הודמנות לצעירים להגיע לתפקידים בכירים ולרענן את ההנהגה, יתמונו עסקנים צעירים של מיפלגת העבודה לתפקידי סגני-שרים. אולם גם הפעם אין מדובר בפנים חדשות, אלא בצעירים-זקנים, שכבר שירתו בעבר בתפקידים בכירים.

סגני השרים הצעירים שייבחרו לתפי קידיהם בממשלה החדשה הם: גד יעקבי, סגן-שר למדע; ערי אמוראי, סגן-שר החיי נור; ערי יפה, סגן שרי-האוצר; אליעזר רונן (מפ"ם), סגן שר השיכון; ובן-ציון חלי פון, סגן-שר החקלאות.

קצינים הוזהרו

על-ידי ועדת אגרוט

שורה של קצינים קיבלו הודעות מטעם ועדת-אגרוט, כי הם רשאים להעמיד לעצי מם פרקליטים, שישתתפו מטעמם כעבודת הוועדה.

הודעה כזאת דרושה עלפי חוק, כאשר ועדת חקירה מגיעה למסקנה שמימצאה עשויים לגרום נזק

שוקולד ממולא תענוג

תענוג תות-שדה למשל...
טעמו הרענן של תות-השדה
ממלא את הפה מעדנות
כשנוגסים משוקולד צד.
לבחירתכם:
תענוג אננס...
תענוג פטל...
תענוג תפוז...
תענוג דובדבנים...
תענוג פרלינה...
תענוג מוקה...
תענוג קוקטייל...

אנשים אוהבים מביאים

צד, יצרני שוקולד, שוקולד ממולא, בונבוניירות, שוקולד אגוזים, ופלים, סוכריות

אורי אבנרי יושב בחדר הישיבות של המערכת והתכונן לקראת הישיבה היומית. חברי המערכת עמדו להגיע למישרדי המערכת וכמה מהם כבר היו בחדריהם. בחדר הכניסה ישב צעיר עצבני שמולל בידיו ללא הרף. היה זה אחד מאותם טרדנים המסוגלים לשבת שעות בחדר ההמתנה בלבבל את המוח למד כירות ולכתבים מבלי לרצות דבר.

אבל צעיר זה היה מוכר למזכירת המערכת חנה גבאי. הוא הופיע לפני שבוע, ביקש להיפגש עם אורי אבנרי. כשמוקשו לא ניתן לו, המתין בחדר המדרגות, חיכה עד שאבנרי יצא מהמישרד. אז התפלפל עליו, סקר על לחיו וברח אחרי שהפליט הערות שהעירו עליו שהוא בלתי נשפוי. עתה ביקש שוב לראות את אבנרי. המזכירה זיהתה אותו. היא הזי עיקה מלפניה את המישיטרה.

חלפו עשרים רגעי המישיטרה, שאנשיה השיבו בטלפון. באים מייד, לא הגיעה. לפתע בקעה זעקה מחדר הישיבות. כנשוכי נחש קפצו עובדי המערכת מחזריהם, זינקו לעבר מקור הזעקה. הם ראו את אבנרי יושב בכסאו, לכוד בין השולחן ומשענות הכסא. פניו מוצפות דם. הצעיר, שהמתין קודם בכניסה, עמד מעליו כשהוא נועץ את ציפורניו בפניו.

מכיוון שאבנרי ידע שהאיש הוא חולת-נפש, לא פתח את המגירה שלפניו — שבה היה מונח אקדח טעון.

התקופה נמשכה שניות ספורות בלבד. כתרף עין נתפס הבחור, שניסה לגנון על עצמו בכוח. הוא השתולל בפראות, חיכה על ימיו ועל שמאלו, כשקצף ניגר מפיו. רק אחרי שנכבד בידיו וכרגליו והושכב על הארץ, גילה את סיבת ההתנפלות. אנשי מערכת זו, כמו המערכת עצמה, שימשו לא אחת מטרה להתנפלויות ולהתנפלויות. אבל סיבה כמו זו שנתנה הבחור המשתולל, להסברת ההתנפלותו, היתה ככל זאת יוצאת-דופן: „אבנרי השתיל לי בראש מיקרוד פון...“ הסביר „...מכשיר האזנה... הוא רוצה לדעת את כל המחשבות שלי.“

הסתבר שהצעיר המופרע ניצל שנייה בה הסבה מזכירת המערכת ראשה ממנו. התחמק למיסדרון וכך הצליח לחדור אל חדר הישיבות ולתקוף את אבנרי מבלי שאיש יבחין בו. המישיטרה הגיעה לבניין המערכת רק כרבע שעה אחרי התקיפה. יותר מחצי שעה אחרי שהזעקה טלפונית. „היו לנו פקקי תנועה בדרך“, התנצלו השוטרים. בחקירת המישיטרה התברר שהצעיר התוקף קיבל לא מכבר טיפול במוסד לחולי-נפש. בימים האחרונים בילה בבתי-הקפה ברחוב דינגנון, שם שיכנעו אותו אל מונים כי הוא חייב לתקוף את אבנרי כדי שלא יקרא עוד את מחשבותיו באמצעות מכשיר האזנה ששתל במוחו. המישיטרה בחקרת עכשיו אם היתה זו סתם מתחיה או מעשה התנפלות מכוון. שברצו תוך ניצול שפל של אדם מעורר.

בינתיים הוחזר האיש למוסד לחולי-נפש, שממנו שוחרר כאילו נרפא — ויש זקוות שהפעם יטפלו בו בצורה אחראית יותר.

נושחק הנחבואים

אפילו אותם מקוראי העולם הזה שאינם להוטים אחרי פיתרון תשבצים, נאלצים לעיתים לעסוק בכך בעל-כרחם. תוך כדי קריאת העיתון, הצנזורה הצבאית-הפוליטית הקיימת בשרא, מחייבת את העיתונות הישראלית לפרסם ידיעות מסוימות במעין צופן מיוחד במינו כדי להורים באמצעותו מידע חיוני לקוראים, ולהערים בכך על הצנזורה.

כמוכן שאין מדובר בסודות ביטחוניים או בענייני נים העלולים לפגוע באינטרסים החיוניים של המדינה. אבל אם הצנזורה הביטחונית בישראל סבורה שמחובתה למנוע מהציבור מידע על כך שבכנס הפיר קוד הבכיר צה"ל תבע אחד הקצינים את התפטרותו של שריהביטחון כמי שאחראי למחדלי מלחמת יום-הכיפורים — אין לעיתונות הישראלית ברירה אלא לזלזל ושיחק עם הצנזורה את המישיחק הבדלי מכוך והידדות על רמזים גסים או דקים, המעוררים תגובות נרעשות יותר מידעה שלימה ומפורטת.

בסופו של דבר מסתבר תמיד כי יד העיתונות היא על העליונה. אם לאלוף בצח"ל יש ביקורת על הצבא והוא רוצה להביאה לידיעת הציבור, יכולה הצנזורה לעשות „שמיניות באוויר“, ובסופו של דבר יגיע המידע לציבור, אם באמצעות העיתונות הורה, אם באמצעות עקיפת הצנזורה, אם ברמזים מעורפלים או כעבור זמן, כאשר מרימה הצנזורה את ידיה.

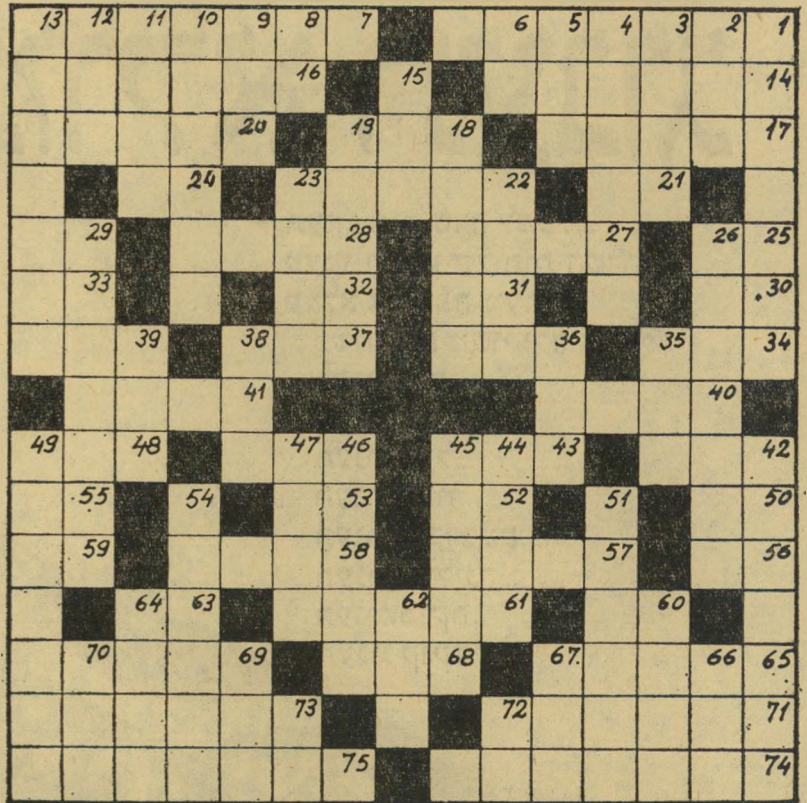
אני מתייחס שוב לבעייה עגומה זו של יחסי הצנזורה-העיתון. נות בהקשר לכתבת השער בגיליון האחרון (העולם הזה 1907) מי יטהר את צח"ל. נאלצנו לכתוב קטעים גדולים ממנה בצופן מיוחד, תוך הסתמכות על האינטליגנציה של הקוראים שיבינו מעצמם, תוך צירופים, היקשים והסתברויות למת הכוונה.

באותה כתבה ניסינו להתייחס בעקיפין „פרשת טזיק“, פרשת פרישתו המיועדת של סגן הרמטכ"ל, האלוף ישראל („טזיק“) מל. הצבענו על כך שעם חזרתו של משה דיין לתפקיד שריהביטחון נחשפה דרכו של טזיק ונחשפה הדרך לקראת ריאורגניזציה ושיקום צה"ל. ניסינו להסביר, אולי בשפת חרטומים, את הרקע ואת השיקולים העשויים להביא אדם כמו האלוף מל לירי פרישה. שבוע קודם לכן, (העולם הזה 1906) כאשר רצינו לבשר את כוונתו של האלוף מל לפרוש מצה"ל, להצטרף לפעילות פוליטית במיפ גרת מחנה השלום דווקא, עשינו זאת במדור תשקיה, כשהתייחסנו „אלוף (מל)“ אלמוני.

עד כמה שיטה זו של צנזורה ועקיפה היא מיותרת, הוכח השבוע. בשעות אחרי-הצהריים של יום שלישי שעבר הופיע גיליון העולם הזה ברחובות תל-אביב כשתמונת האלוף מל על שערו ובפנים הכתבה הכתובה בצופן. כעבור שעות ספורות בלבד כבר ניתן היה לפרסם ברבים את מה שנחשב עוד באותו בוקר כסוד כמוס שאסור לציבור לדעת עליו. שופרות התיקשורות הממלכתיים בישרו על פרישתו של האלוף מל ועל הנימוקים שגרמו לה.

1908

תשבץ העולם הזה

מאונך:

1) ממתק מקקאו. 2) משקה ענבים. 3) מע-טה; בגד להתכסות בו. 4) סרט; רצועה דקה לקשירת דברים יחד. 5) נכד הבן. 6) קידומת הולנדית. 8) נעשה יפה. 9) מים בתנועה. 10) אוהב עירום. 11) גנב, חמסן. 12) ואדי שאין לו סוף. 13) הוגה דעות. 15) הולת דמעות. 18) מכשיר השקאה. 19) הענקת יתרון לאחר על. פני השני. 22) קוטל — ביטוי בסלנג ישראלי שהוכנס על שם מבקר תיאטרון קטלני. 23) הבע מורת-רוח בפומבי. 26) טבעו של קל הדעת הי-משנה דעתו מעת לעת. 29) שונא יהודים. 35) המשכיות. 36) צמת בר ממשפחת הי-שוניים. 38) פצצת התותח. 39) עלה חומר. 42) בלתי נפרד, אחיד (בלועזית). 44) עשרת אלפים. 45) מתהדר. 46) התחיי-בות בעל פה. 47) אותה מנתחים בברית-מלה. 49) שגריי. 51) שמה של מדינת מורח פאקיסטאן העצמאית. 54) הק-דים קנה לושט. אוכלו נתקע בגורנו. 60) משחק בכדור וגומיה. 62) הבטח. בחדאות. 64) לא מיקצועי. 66) חומר האדמה. 67) חלק בדירה, רצוי שיהיה מואר. 69) שי. 70) דרס, רמס. 72) תולדות ישראל (ר"ת). 73) מילת חיוב.

מאונך:

1) מגדולי סופרי ישראל בעת החדשה. 7) ראש-העיר הראשון של תל-אביב. 14) חומר אורגני במזון. 16) שאינו פיוטי; נעדר חגיגות. 17) גיא צר ועמיק. 18) חבטה. 20) מחליש, מרופף. 21) דיבור של אזהרה. 12) לגימה, שתייה. 24) מטבע יפני. 25) אחת התווים. 27) פעולת המירס. 28) תבנית. 29) מובחר, מעולה — ביטוי שאול ממשחק קלפים. 30) שני עמודים. 31) טעם בלתי ערב חריף. 32) נולד טרם זמנו. 33) מילת זירו. 34) סימן להכרה. 36) חלק קדמי בגוף. 37) הרם. 39) לקח בחזקה, תפס בכוח. 40) נפץ, שבר. 41) שאינו מעובד. 42) כפה, הכרית. 43) מסמר מחורץ. 46) הרהיב. 48) מטען. 50) מילת זירו. 52) ילד ביחס להוריו. 53) פרא. 55) מפקד מחלקה. 56) מאותיות הא"ב. 57) היפך; סתירה. 58) לבוש בעל ארבע ציציות. 59) תריסר. 60) גיל בר-מיצוה. 61) סעודה. 63) רטוב. 65) מכוסט סנים. 68) מצב חורשי של אשה. 69) נוסך תקרה. 71) בעי-לה של דבורה הנביאה. 73) התעטפו בבגדי דים. 74) עיר של זהב. 75) שנה שיש בה 13 חודש.

חשבץ 1908

זוהי חידה חשבונית. כל ריבוע מסמל סיפרה. לאותן הספרות יש אותם סימונים. בעזרתן של פעולות חיבור, חיסור, כפל וחילוק, יש למצוא איזו סיפרה מציין כל סמל של ריבוע.

$$\begin{array}{c} \begin{array}{|c|c|c|} \hline \blacktriangle \\ \hline \end{array} + \begin{array}{|c|c|c|} \hline \blacktriangle \\ \hline \end{array} = \begin{array}{|c|c|c|c|} \hline \blacksquare \\ \hline \end{array} \\ \times \quad - \quad + \\ \begin{array}{|c|c|c|} \hline \blacktriangle \\ \hline \end{array} \times \begin{array}{|c|c|c|} \hline \blacktriangle \\ \hline \end{array} = \begin{array}{|c|c|c|c|} \hline \blacksquare \\ \hline \end{array} \end{array}$$

$$\begin{array}{|c|c|c|c|} \hline \blacksquare \\ \hline \end{array} + \begin{array}{|c|c|c|} \hline \blacktriangle \\ \hline \end{array} = \begin{array}{|c|c|c|c|} \hline \blacksquare \\ \hline \end{array}$$

Fashlon

סמל הטיב העליון

מכריז על מבצע עולמי כרטיס חנים לגביע העולמי בכדורגל

במינכן (גרמניה) ועוד 100 פרסי עידוד נוספים

הנאה כפולה עם מוצרי פשלון

- מוצרי "פשלון" — הידועים בטיבם העליון — מציעים לך:
- * מבחר עשיר של דגמים באיכות מעולה ובעיצוב בלעדי, לאשה, לגבר ולילד.
- * אפשרות זכיה בפרס הגדול כרטיס חנים לגביע העולמי בכדורגל אשר יתקיים בגרמניה.

תנאי ההשתתפות:

נולא את התלוש הנמצא בכל אריזה של מוצרי "פשלון", צרף לזה את האריזה של המוצר, השלם את סיסמא: **פשלון ... העליון**, ושלה הכל לתד. 14254 תל-אביב, עבור "מבצע פשלון".

שימרה!

תוית זו יכולה להיות
כרטיס הנסיעה שלך

חנים

לגביע העולמי בכדורגל

ההשתתפות היא ללא הגבלה כמותית. כל הי שולח מספר תויות ואי ריזות גדול יותר, מגדיל את סיכוויו לזכות בפרס הגדול ו/או באחד מ-100 פרסי העידוד הנני ספיס.

ההגרלה תתקיים ביום 31.5.74, בנוכחות רואי חשבון ונציגי המפעל ומשרד הפרסום. הודעות תשלחה לבתיחם של הווכים.

Fashlon

סמל הטיב העליון

פרסום אדמון בעמ 100

מיפלגות השלום

לפני הבחירות האחרונות יזמתי, עם קבוצת ידידים, עצומה הקוראת למיפלגות השלום להתאחד. מ" תוך אמונה שהאפי" שרות היחידה לת" מורה כלשהי במדי" נה נעוצה באיחוד מיפלגות השלום. אני מקווה שתוצ" אות הבחירות הצ" ליקח לפקוח עיני שאננים, ושתצליחו ליצור, סוף-סוף, תנועה אוסופוציונית רצינית שתמשוך אליה את כל אלה ששואפים לשינוי. בשם שישים וחמישה חותמי העצומה ותומכי הרעיון, **טקירה סטן, תל-אביב**

סטן

בקשת

הורים שכולים

אנו הורים שכולים של מילחמת יום-הכי" פורים, מעוניינים להתכתב עם מישפחות שכולות. אנא, כיתבו וגשווח. הכאב והצער עמו" קים. אולי ביצירת קשר נקל עליכם ותקלו עלינו. אתכם בצערכם וביגונכם.

אדבר וריתי שאקי, ת"ד 14, טבריה

במרינת

הגמדים

"העולם הזה" 1906, "הנדון — סטירת לחי", על הרכבת הממשלה החדשה. התמונה שליוותה את המאמר, היתה בול. לא שהשרים בממשלה הם חס וחל" לה קופים. אבל ההיצמדות הזאת אחד לשני, ממש מסמלת את המצב של כל החבורה הזאת.

במיקרה שאתם מתכוננים לכתוב שוב על הנושא, אתם יכולים להשתמש בתמו" נת הגמדים המצורפת. המסמלת גם היא את אותו מצב.

חיים חצי, אמשטרדם

"החצי

מנהל"

"העולם הזה" 1906, "בלה וטייל — במלונות ישראל", על התנה" גותו המבזבזנית של מנכ"ל מיש" רד"התיירות, חינוך גיבתון.

קראתי בעניין את הכתבה על גיבתון. בזמן שהוא היה מנהל קול-ישראל, נהגנו לקרוא לו "החצי מנהל". מדוע? כיוון שרק חצי שנה היה בארץ, וחצי שנה נהג להסתובב בחו"ל (בכתי-מלון מפוארים ומיסעדות יוקרה, על חשבון משלמי אגרת הרדיו).

י.מ., עובד רשות השידור, ירושלים

חנוך גיבתון על החשבון

קופים ביחד סמל —

גמדים ביחד — המצב

היו קרובים למחנה השלום. המלחמה ואשר ראו עינינו, שינו את המצב מן הקצה אל הקצה ושמתנו ש" העולם הזה ידע לתת ביטוי קולע להשי" קפותינו והרגשותינו. לצערנו מחנה השלום נמחק, וצר שכו" חות השלום בארץ מפורדים, אך דעו שאף כי פשטנו את המדים, רבים רבים מאי" תנו שוב לא יחזיקו בדיעותיהם הישנות. עתה, שוב איננו ביחד ולצער, במקום עבודתי כמדריך-תיירים, אינני יכול לפ" עול כמו בצבא. גם אין לי כתובת קבועה. אבל דעו, שאני בעד אבנרי בכנסת ובמנ" היגות של כל גוף פוליטי למען השלום — כי בנפשנו הוא.

עמי גייסהיים, ד"צ 2154, צה"ל

ביטוי

קולע

בהיותנו חיילים בקו הקדמי, ייצגתי יחד עם חברי הטוב, חיים סופר, את חיילי ד"צ 2154 וכולנו היינו גאים בקשר הטוב עם העולם הזה.

היינו אנשים בעלי קשת רחבה של השקפות-עולם, ולצדדי מעטים מאיתנו

האם הפך הנשיא את החוק?

סעיף 8 תאמור מי שעתיד להרכיב את הממשלה צריך שיחיה בידו הכח לעשות כן.

אם נראה את חזרתה מההודעה אל הנשיא של הגב' מאיר (לאחר שהודעתה פעלה במישור המפלגתי, כפי שהיא אכן ציפ" חזרה) אפשרי לפי החוק — נמצא עצמנו מפרשים את חוק יסוד: הממשלה, כאמצעי לפיתרון פנים-מיפלגתיים ולהכשרת ידי מרכיב הממשלה להרכבת הממשלה על-אף הודאת בעלת הדין עצמה ש"אין בכוחי להרכיב ממשלה".

ב. נאמר בסעיף 8 הנ"ל כי הנשיא "רשאי". לא נאמר "חייב". אך, לדעתי, יש לפרש, כמו בחוקים רבים אחרים הקוב" עים בשאלות של סמכות, את "הרשאי" האמור בסעיף 8 כחייב. אם נוצח לבחון את שאלת חוקיות המשך מהלכיה של הגב' מאיר וכבוד הנשיא (מרגע הודעתה האמורה ואילך) במעשה המרכבה תוך הישענות על שיקול הדעת הרחב המוקנה, לכאורה, במילה "רשאי" — הרי יוצא כי כבוד הנשיא יכול לחת" להרכבת ממשלה על-ידי מתן ארכה נוספת לגב' מאיר ביום 4.3.74, למי שאין בידו כח זה; ואם נתן — הרי בכך הכשיר חסר-כושר על-ידי מילים וטקסים.

יתר על כן: האם היינו אמורים כי, "הרשאי" האמור אינו

בבחינת "חייב", למשל, כאשר: —

1. חלפו התקופות לפי סעיף 7 הנ"ל.
2. הגב' מאיר בכליאות היתה עומדת בהצהרתה.
אין ספק, כי בשני מיקרים אלה אין הנשיא "רשאי" לנקוט בעמדה של "שב ואל תעשה", אלא חייב הוא בהטלת מעשה המרכבה על ח"כ אחר. כמו כן, לדעתי, לא צריך להיות ספק שיש לייחס אותה משמעות קונסטитуציונית להודעתה השלפ"ר נית של הגב' מאיר לנשיא ביום 4.3.74.

נוסף למשמעות הקונסטитуציונית של המהלכים שהועלו בדב" רי שלעיל, קיימת משמעות נוספת:

מי שמקבל את מהלכי הנשיא וגב' מאיר, מיום הודעתה לנשיא על החזרת המנדט, כעומדים במבחן כוונת המחוקק בחוק יסוד: הממשלה — ממילא הכשיר את ראש-הממשלה להצהיר הצהרות שאמיתותן תיבחן רק למחרת, או כעבור מיספר ימים, או לעולם לא...

רמי דמארי, ירושלים

לעניות דעתי, הממשלה של חיום הורכבה באופן שאינו עומד במבחן כוונת המחוקק המבוססת בחוק יסוד: הממשלה.

במה דברים אמורים:

ביום 3.3.74 הודיעה ח"כ גולדה מאיר בישיבת מרכז מיפ" לגת העבודה, כי היא מחזירה את המנדט להרכבת הממשלה לנשיא חמדינה. על ההתרחשויות הסמוכות שלאחר מכן נכתב במערב (4.3.74): "במכתוון מידרה גולדה לטלפן אל הנשיא. היא רצתה לחתוך את העניין... למשלחת שבאה לשדלת לחזור בה. אמרה: מצטערת — כבר איחרתם. הודעתי לנשיא כי אין בכוחי להרכיב ממשלה" (ההדגשה שלי — T.T.). בשום מקום בחוק יסוד: הממשלה לא נאמר שהודעה כזו של מקבל המנדט להרכבת ממשלה אל הנשיא צריכה להיות מלווה טקס פורמלי תוך התייצבותו הפיזית אצל הנשיא (טל), למשל, מיקרה אפשרי שהגב' מאיר שברצונה היה להודיע על החזרת המנדט, היתה לוקה ומייד במחלה המרתקת אותה לזמן ארוך למיטתה — האם גם במיקרה כזה היתה חייבת בהתייצ" בות אצל הנשיא?

הדקלרציה הנ"ל של הגב' מאיר בישיבת מרכז העבודה ומייד אחר-כך הודעתה באותה רוח לנשיא היא אקט קונסטטי" טוציוני ולא אקט מפלגתי, ואכן להודעתה זו יש נפקות קונסטטיציונית המעוגנת בחוק יסוד: הממשלה (להלן: החוק); בסעיף 7 לחוק נאמר: "להכריז-כנסת שנושא המדינה הטיל עליו את התפקיד להרכיב ממשלה נתונה למלוי תפקידו תקופה של 21 ימים; הנשיא רשאי להאריך תקופה זו בתקופות נוספות ובלבד שאין יעול יחד על 21 יום".

ובסעיף 8 (א') לחוק, נאמר: "עברו התקופות לפי סעיף 7 וחבר-הכנסת לא הודיע לנשיא המדינה שהרכיב ממשלה, או שהודיע לו לפני כן שאין בידו להרכיב ממשלה, רשאי הנשיא להטיל את התפקיד להרכיב ממשלה על חבר אחר של הכנסת שהודיע לנשיא שהוא מוכן לקבל את התפקיד" (ההדגשות שלי — T.T.).

הביקורת כלפי האקט של מתן ארכה על-ידי הנשיא לגב' מאיר ביום 4.3.74 מודגשת להלן תוך ניתוח שני אלמנטים המבוססים בסעיף 8 (א') שלעיל:

א. כאמור לעיל, הודיעה הגב' מאיר לנשיא, כי אין בכוחי להרכיב ממשלה. הודעתה זו היגה משמעותית ביותר, שכן לפי

מכתב

לעם אריוט

"העולם הזה" 1906, "זו הארץ — מיכתב לעם אריוט", על חס" שסופג סטירות לחי מחשילטון וממשיך לשתוק.

רציתי להביע את התרשמותי מהכתבה. כל הזמן טענתי שהישראלי המצוי ידע להילחם עבור האינטרסים הפרטיים שלו, וכשמשתנים עליו מנבחה הוא אומר שזה גשם.

הנה מופיעה כתבה זאת, שהיא כליכך אקטואלית למצבנו בימים טרופים אלה.

יצחק טורס, תל-אביב

הנשק הפודי

של האויב

"העולם הזה" 1907, "הנשק חס" די", מיכתב למערכת של חייל מילואים, חטוע, כי הצו לחבי" שת הכובע והחלטה להחמיר בחופעה המסודרת של החיילים, לא יפתרו את הבעיות של צה"ל.

הידד למילואימניק שפתח במיתקפה חד" שה. הפעם על מפקדו העליון. גסה ובלתי" מרוסנת — ויותר חשוב, ללא-הגיון ובכור" נה הרסנית. הרי בלי כוונה כזאת קשה לי הבין מדוע יש צורך לקשור את כל מעשי ההתנדבות המפוארים ורוח ההקרבה בי שדה הקרב, בחייו הפרטיים והמקצועיים (המשך בעמוד 10)

שערך דני לכבוד הולדת בתו וחנוכה הווילה שלו, המשתרעת על שטח של שני דונם ליד הווילה של ד"ר פוקד הירש.

והעיר אילת צהלה ושמי זה בשבוע שעבר, מפני שכימעט כל תל-אביב היתה שם. החל בכוכבי הסרט הישראלי שלושה ועוד אחד, אבי דיין, יונה אליאב ואורי לוי, דרך אהרונה דיין ובתה עמליה בת השנתיים שהגיעו לבקר את הבעל השחקן, כי חברת אירית לוי ובתה רנה בת הארבע, אשתו ובתו של הזמר אושיק לוי; האופר נאית תמרה יובל; מנהל אולימפיק בארץ זאב קיס ש בא לבדו לנחה; שאול וייצ'מן, בנו של עוזר לרפי נלסון עוזר זה מכבר לרפי נלסון בניהול חכפר שלו, מרבה לצאת איתו לדוג, כשיתר האורחים עומדים לפני צאתם ליד הסיי רה במיסדר חצויה היתולי, הי מפיקה ואשת יחסי-הציבור מירי זכרון, שנסעה לפרש מפסטיבל שירי-משוררים לילי-דים. סדר היום של הנוכחים: אחרי השקמה בשעות הבוקר המאוחרות, תיכנון המסיבה ל- אותו ערב.

הולך לה לשחקנית דליה פרידלנדר, שנסעה לחמישה שבועות לארצות-הברית כשלי-חת המגבית היהודית, דליה, שלמדה בזמנו בבית-הספר הי ממלכתי הגבוה לדרמה בלוגי-דון, התיידדה שם עם השחקן ניה ג'ורדי בנק, הנחשבת לי אחת משחקניות-התיאטרון הי חשובות בארצות-הברית. מיר פיעה כעת בתפקיד ראשי בי שלאגר הניו-יורקי הזאב. דליה פגשה אותה מאחורי הקלעים של ההצגה, הכירה דרכה את במאי ההצגה פינק הוליווד, מנהלת איתו משאומתן להבאת ההצגה לישראל, כשהיא תר-פיע בתפקיד הנשי הראשי.

40 מיליון צופי-טלוויזיה אמריקאים חזו בשבוע שעבר בהצגת הסאטירה העברית הי מילחמה האחרונה (שם זמני) המוצגת בקאברט הסאטירי בי תל-אביב. ההצגה הוקרנה בי עברית בתוכנית הטלוויזיה של מייק ואלאס, עם תרגום לאנגלית בגוף הסרט. גם 20 מיליון צופים גרמניים ראו את התוכנית, וכ-15 מיליון מצופי הטלוויזיה האיטלקית, ששדרה קטעים מההצגה במשך 45 דקות רצופות. "רק בישראל" נאנח מפיק ההצגה יעקב אגמון, "ראו אותה 20 אלף איש בלבד. אין שום סיכוי שהטלוויזיה הישראלית תקדיש תוכנית לסאטירה שתחננה הטלוויזיה הגדולה בעולם הקי דישו לה דקות שידור כליכך רבות!"

פסוקי השבוע

ח"כ המערך אריה (לובת) אליאב, על מפי-לגת העבודה: "מיפלגה ש-החמץ הולך וכלה בגופה."

העיתונאי שלום ריי זנפליד: "סיעת העבודה בי בכנס החליטה לא להוציא מתוכה את בן-אהרון ולובה אליאב. שניהם עומדים להגיש עירעור על העונש."

צייר יגאל גרא, אכל עם אשתו נעמי במיסעדה איטל-קית. אחרי המנות המסורתיות, חשקה נפשה של נעמי בסלט חסה, דווקא. היא פנתה למלצר, אך הוא התנצל שאין סלט חסה. נכנס הבעל למיטבה הי מיסעדה, מצא חסה שלימה, הכין בו במקום סלט לאשתו.

מתיחה אישית ליותר מ-שבוע שעבר בקפה פראק ב-

מבריתניה, שניצלה השבוע בנס מניסיון חטיפה, כאשר איאן גול (26), מחוסר עבודה וחטר כתובת קבועה, ירה לעבר המכונית בה נסעו היא ובעלה הסרו מארק פיליפס, פצע קשה ארבעה איש, ביניהם את שומרי ראשה של הנסיכה. אן עברה בתקופה האחרונה צרה נוספת: היא סקרה, בסיוע מלכותי, מיסדר, משבירות העיף את החלק האחורי של שימלתה. צלם חזב תפש אותה בעדשותו, והפיץ את התמונה.

תל-אביב. העיתונאי מנחם בן ניכנס לקפה, נתקל במשורר המחאה יבן, קרא לעברו "מוזהם!" כי לא נשאר חייב, הרים את ידו והעיף לו מכה שהשכיבה אותו על הרצפה, הפליט לעברו, "קרציה פשיט-טית!" והמשיך לדרכו.

אין דבר העומד בפני רצונה של האשה. כך גם היה כאשר נהל פו תל-אביב, הי

אצל ילדים קטנים. צוקרמן הביא לבנו עשרות רבות בלור קים של נייר עם השם של רשות השירות, כדי לחסוך כסף בקניית נייר, אותו יידד הודיע לצוקרמן כי הוא עומד להתלונן עליו. צוקרמן צחק לו בפניו, אך הידיד התלונן בכל הרצינות.

מילחמת תרבות פרצה מ-שבוע שעבר בקפה פראק ב-

משה דיין אחראיים למחל, וגילתה להפתעתה שאיש אינו מאמין לה.

אין ממשלה המוקרטית בעולם, שבה יושב רמטכ"ל, שכיהן עד לא מכבר בצבא. אך בממשלת-ישראל יושבים שני הרמטכ"לים האחרונים (צחק רבין, חיים בר-לב) בצד רמטכ"ל-לשעבר שלישי (משה דיין). בסך הכל, מכל שיבעת הרמטכ"לים-לשעבר בר החיים עדיין, מכהנים שלו-שה כשרים בממשלה. יחד עי-מם מכהנים שם גם שני אלופים לשעבר אחרים (יגאל אלון ואהרון יריב), מהם אחד ששירת עד לאחרונה.

מאז חזר לממשלה, נמצא שר-הביטחון משה דיין בי מצב של גירוי מתמיד. בעבר הפגין דיין כלפי יריבים יחס של זילזול שווה-נפש. אך לי-אחרונה הוא מרשה לעצמו מדי פעם התפרצויות אישיות. כך, בעת הצגת הממשלה החדשה בכנסת, השיב דיין על דברי הביקורת של ח"כ מאיר פעיל: "ח"כ פעיל מסביר ש-צה"ל הוא צבא-כיבוש, מה ש-לא הפריע לו ללמוד על חשבון צה"ל שנים, פלוס מכוניות" ואילו על גאומו של ח"כ אריק שרון השיב: "הפעם האחרון נה שאני זוכר גאום כזה כאן היה זה גאומו של חבר-הכנסת אורי אבנרי."

מהו ההבדל בין השפעות הסמים השונים — אופיום, קוקאין וחשיש, למשל? על כך סיפר הרוקא אברהם טורג'אן, בערב-ראיונות של ג'יד עון לבי-ארי בדיחה: שלושה מסטולים באים הביתה ומוצי-אים את דלת דירתם ועולה למסטול הראשון, המכור לי אופיום, לא איכפת כלום והוא אומר: "מילא, או נישן בחדר המדרגות" המסטול המכור לי קוקאין מאמין שיש לו כוחות אדירים, ואומר: "אני אפרוך את הדלת" והמסטול המכור לחשיש, ההוזה הזיות, אומר: "מה הבעיה? ניכנס דרך חור-המנעול."

ומדוע הולך כדורגלן להיות שופט-כדורגל? על כך השיב השופט שמואל הנדל וורק: "מאותה סיבה שאדם מעל לגיל מסויים משחק רק עם הנכד שלו, ולא עם הי-עוזרת."

על שופט כדורגל אחר סיפר הנדורק: "לשופט הזה היתה פילגש, אז הוא סיפר לאשתו שאסור לו לבוא במגע מיני במשך ארבעה ימים לפני כל משחק. הוא גם ביקש מכל ידידיו לאשר זאת." אולם הנדל וורק שכת, וכאשר האשה שא-לה אותה, הוא אמר לה: "אסור במשך יומיים." הנדורק עצמו הולך לישון מוקדם בערב לפי ני כל מישחק.

נגד מנכ"ל הטלוויזיה ארנון צוקרמן הוגשה עלי-יד אחד מבאי ביתו תלונה לי-מבקר-המדינה, הד"ר ארנסט נבנטי. בנו בן השנתיים של צוקרמן מקלקל עשרות רבות של דפים לבנים מדי יום בימו מתוך תאוות-ציור, המקובלת

שר-התיקשורת אהרון און, נפגע עד עימקי גישמתו. היה זה כאשר נפגש עם מנהל מדור הטלפונים בי תל-אביב, אברהם בסביץ, באמצע השיחה יצא און לי-חדר סמוך. בסביץ, שחשב ש-השר אינו שומע, אמר: "לא רק שהוא לא יודע לכתוב את שמו, הוא גם לא יודע לחייג לבד. אז הוא רוצה ללמד אר-תי איך לעשות טלפונים?"

לא רק שר-התיקשורת נפגע השבוע. גם שר-האוצר פינחס ספיר, שחיפש בטלפון את שר-הסעד מייכאל חזני בי-אחד מבתי-המלון בתל-אביב, נפגע. ספיר ביקש מפקיד-הקי-בלה לקרוא לחזני לטלפון. הי-פקיד ניגש לחזני, אמר לו ש-יש שיחה עבורו. חזני השיב לו כי הוא עסוק ולא מעוניין לקבל שיחות. הפקיד חזר לי-טלפון, מסר זאת לספיר. אמר לו ספיר: "אמרתי לך שמדבר ספיר, אז תלך ותביא אותו!" השיב הפקיד: "אדון ספיר, אם אתה רוצה, אתה יכול לבוא ולקחת אותו בעצמך!"

גם שר-התעמולה שמי עון פרס, נפגע עמוקות. היה זה בתערוכתו של הצייר משה קסטל במוזיאון תל-אביב. מני-הל המוזיאון, ד"ר חיים גלר, זק, פתח את התערוכה כשהוא נוקב בשמות המכובדים שיש-בו על הבמה: נשיא המדינה אפרים קציר, ח"כ משה שלמה וראש עיריית תל-אביב שלמה (צ"ק) להט. אך על הבמה ישב גם פרס, וגמזו פסח עליו, בטעות. כעבור מיס-פר דקות חסס גמזו את ראשו בידיו, ואמר: "אוי, שכחתי את שר-ההכברה, שכמוכן יושב כאן איתנו על הבמה."

"הראש היהודי ממציא לנו פטנטים." אחד כזה הוכן לקראת הגשת חוק הגזירות הבטיחות שהוכן על-ידי שר-התחבורה הקודם, שמעון פרס, והורד בינתיים מהפרק על-ידי שר-התחבורה החדש, אהרון יריב. בתוכנית הלילה שודר-רה השבוע בגליציה, אירחה עדנה שביט את נציג מיש-רדיה-התבורה יוסף אריכא, שדיבר על נושא הגזירות-הבי-טיחות. עדנה הביעה ספק, אם אמנם הנהג הישראלי הולולן והמשתטט ייאות להישמע לי-חוק. אז גילה מפיץ התוכנית, מייכאל הנדלזין, בקריאת-ביניים: "בתי-האופנה בארץ עסוקים במרץ רב בייצור חול-צות, שעליהן מודפסות חגור-רות."

איש חקלונע יוסף שריק, שהוא גם היסטוריון, ערך מחקר היסטורי על נשים וגברים ששלטו בעמם, למרות (או בגלל) התפתחותם: הראשון היה פרעה, שהתפטר 10 פעי-מים, אחרי כל מכה מסידרת עשר המכות. השני היה משה רבנו, שאיים להתפטר, אחרי מיקרה ענלה-הזהב. עבד-אדני-אצור איים להת-פטר אחרי הפסד המערכה בי מילחמת-ששת-הימים, ובאותה חבורה נמצא גם משה דיין — שאיים להתפטר, בעיקבות המילחמה, וגילה להפתעתו ש-רבים בארץ מאמינים לו. גלר דה מאיר איימה להתפטר, לאחר שהכריזה שלא היא ולא

מכתבים

(המשך מעמוד 8)

שלו ושל רבים אחרים. דווקא בתנאי בלי יעבור עם הופעה מרושלת והזנחה כללית. מדוע צריך לקשור תיקון דברים רבים המחוייבים במציאות דווקא עם אי-ביצוע תיקונים אחרים שאף להם מקום במערכת בדק-בית של צה"ל? לו, כמילואימניק שפעל רבות, בוודאי ידוע שההזנחה בי הופעה האישית התפשטה לשטחים רבים אחרים שאפילו הוא יחשיב אותם כחיוניים! לכן — לא הכובע (שהרמטכ"ל בינתיים לא הודהה עימו) השערות והגילוח, אלא הסימפטומטיקה שברישול החיצוני היא ה- סכנה שנגדה החליט כנראה צה"ל לצאת, וטוב יעשה.

אך החמור בכל אלה שמי-לואימניק מוצא מקום לצאת בלשון השוק נגד מספר דיו הבכירים ומצא אכסניה לדברים ש- בצורתם — ללא כל קשר להערכות אישיות לגבי איש זה או אחר — מהווים באמת נשק סודי (או גלוי) — אבל עבור האויב.

דברים אלה נכתבים בלב כבד עליידי מילואימניק אחר, ששירת ימים רבים במשך חמש שנות מילואים ו-28 שנות שירות סדיר במסגרות שונות.

מילואימניק אחר, צה"ל

מי מכיר,

מי יודע

מצאתי את התמונות המצורפות באפריקה. איני יודע מה לעשות איתם. אולי תוכלו לאתר את בעל התמונות ולמסור לו אותן.

משה תורג'מן, צה"ל

● בעל התמונות מתבקש להתקשר עם המערכת והתמונות יישלחו אליו.

BROADWAY 100
INTERNATIONAL QUALITY

בשורה אחת עם הסיגריות המפורסמות ביותר בעולם.
סופר קינג סייז, תערובת אמריקאית, תוצרת דובק.

בשקט, בשקט, נכנס החזיר להיכל — מיניסטריון התעמולה

שאלו כדוגמתו בשום מישטר דמוקרטי בעולם

בבריאות, וכשם שכל המומחים לענייני המינהל המקומי חובשים כיפות. חיבור שני מוצגים מפתח אזה — משרד הביטחון ומשרד התעמולה — זה — הוא מסוכן ביותר. הפגז המחזיק בהם חולש על מצבורי כוח מיוחדים, חדש מפוגז בארץ.

עור התעמולה

מכל אנשי רפ"י — שימרון פרס. למת דווקא הוא?

ליכאורה — שוב מיקרה. הוא עזר לחזיר את דיון הגיע לו. הוא נכשל בתחבורה. היה צורך למצוא לו משרד חדש. משרד התעמולה היה פנוי. מכל איש המדינה, שימרון פרס הוא המתאים ביותר להיות הפרוץ פגז המיניסטר היהודי.

פרס הוא גאון לפירסום. זהו הדבר היחיד המעניין אותו באמת. בשעתו קרא "נו לו" "שימרון פירסומת". מי מתאים יותר להיות שר הפירסום והעצמי והממשלתי? עוד בראשית צעדיו הצטיין פרס ב"בניית רשת ענייני של סוכנים פרטיים בכלי התקשורת. רשת זו — בשעתו קרא "נו לה" "יוניסד פרס" — ניהלה תעמולה רצופה למען שימרון פרס, ולמען כל הקבוצה שהתארגנה מאחרי גבו של דוד בן-גוריון, ושהסכה לאחר מכן לרפ"י.

וזה בדיוק מה שיעשה פרס עכשיו. אין הוא טיפס. הוא לא יורוק באופן דרמטי אנשים המפריעים לו בטלוויזיה ובדיון, ולא יעשה כל מעשה אשר יכתים אותו כדקטטור תעמולתי. כוודאי שלא. הגלוי שבאשדוטנוג יבוצע בהדרגה, לאטיזאט, בשקט בשקט. סוכני פרס יתרכבו בעיתון נים. אנשיו יפתנו לעמדותיהם. תח כרשות השידור. בלחש תתי פשט הפיסמה: "כדאי להיות בסדר עם פרס".

הפרצופים הנכונים ימלאו יותר ויותר את המסך. הקולות הנכונים יבקעו מן ה"רדיו. האנשים הנכונים יופיעו בכותרות. היריבים יעלמו בהדרגה. הקולות הבלתי רצויים יידומו. בחברה המודרנית, אין צורך

חייבת המדינה "הסכר" דאדם מה עזרו לחשוב ולעשות. האזרח הוא צרכן של הסכר. המסכר צריך לצרכן הוא שריהתעמולה, הפרוץ פגז המיניסטר.

מדוע קם משרד התעמולה הישראלי דווקא עכשיו? מדוע נמסר לרפ"י? מדוע לשימרון פרס? הכל נראה מיקרי, המצאה של הרגע, פרי משבר בלתי צפוי. אך מאחורי המיקריות, בולטת השיטה. המישטר הקיים בישראל זקוק למישררהסברה, מפני שהוא נמץ צא במצב של התמוטטות.

כל עוד היה זה מישטר חזק, בוטח בעצמו, לא היה זקוק לשרתעמולה. מנג' נון שטיפתהמוח פעל אוטומטית, ללא צורך בהנחייה מרכזית. העיתונים ה"בלתי תלויים" שירתו אותו בהתנהבות, או ב"מחיר סביר. הפרות הקדושות של "ביטחון המדינה", "עם סגולה" ושאר ראשי בקר וגניסטיצאן אידיאולוגיים, הספיקו כדי להבטיח את הערצת ההמונים. אבל הפרות גוססות מאז יוס"הכיפורים. המישטר הסתאב, התנוון ומתחיל להתפרק. כשאין לו ביטחון עצמי, כשאין לו ערכים חזקים, כשאין לו כשרו רה של אמת — זקוק מישטר ל"כשורה מפוברקת, לערכים מדוימים. בקיצור: לתעמולה.

האם מיקרה הוא שמישרד זה נמץ סר דווקא לרפ"י? שמכל חלקי מיפ"לגתהעבודה, המערך, הקואליציה, זכה דווקא פלג זה בשלל?

גבלס מוסר הנחיות לעורכי העיתונים הגרמניים

במחנות ריכוז. זה פווייה. זה מויר. שן השליטה באמצעי התקשורת מפסיקה בתחלטה.

האם יצליח פרס להגשים רעיון טוטאליטרי זה? הדבר יהיה תלוי, מעתה, בכל שדרן ברשות השידור, בכל עורך, בכל מפיק. הם הפכו לחיילים בחזית חופש הביטוי. וחזית זו היא עתה המיגור המכריע במאבק על דמות המדינה. השאלה היא מי יתפרק קודם: המישטר שמינה את שריהתעמולה, זה — או הדמוקרטיה הישראלית.

למראיתעין — מיקרה. אך יש שיטה במקרה. מכל חלקי המערך, רפ"י היא הקרובה ביותר לתפיסה טוטאלטרית. פוזחן הביטחוניזם (תוך יחס של חוסר אחריות כלפי הכיר טחון עצמו), כאריזמה של מנהיג, לאומנות, תאוותסיפוח — כל זה מוביל בביון מסויים.

עכשיו השתלטה רפ"י על ההסברה. כל השמות המוזכרים לפי שעה בקשר למיר נוי מנכ"ל רשות השידור, הם של אנשי רפ"י גלויים או מסויים. הון ומןמה יתרכזו במיניסטריון התעמולה כל אנשי רפ"י, כשם שכל אנשי מפ"ם עוסקים

קפה שהממשלה צריכה. להסביר את עצי מה" — כלומר, שאינה יכולה לסמוך על ההתמודדות החופשית של דיעות. מישררהסברה יבקש, מטבעו, להדריך ולכוון את זרם המידע. הוא ירצה להשתלט על כל התקשורת.

ואכן — כשהוחלט להקים את מישררהסברה בישראל, היה זה מוכן מאדו שיקבל לידיו את רשות השידור, "העצמאית".

טבעי שהמישרד החדש יקבל לידיו את הגופים המטפלים בעיתונות. את לישכת העיתונות הממשלתית, המוציאה תעודות לעיתונאים, והחולשת על הזרם העצום של מודעות ממשלתית לעיתונאים — מכי שיר יעיל ביותר לשיחוד ולהענשה, ואחד הגורמים המרכזיים לשחיתות במדינה. מכאן נגיע במהרה לקולנוע, לתיאטרון, הפיסמה תהיה: לתאם, לכוון, להדריך.

מילים יפות. ביחוד כשמתרגמים אותו חורה לגרמנית.

י זוהי עובדה מעניינת: כל אוצר המילים של מישררהסברה לקוח איכשהו, משפת אשכנז. אם ינסה מר פרס לתרגם את שם מישררהסברה לאנגלית או לצרפתית, הוא לא יצליח. פשוט אין מילה אנגלית או צרפתית "הסכר".

כאשר שריהתעמולה של המדינות ה"טוטאליטריות" — קומוניסטיות או פאשיסטיות — מנסים לתרגם את תואריהם לאנגלית, הם משתמשים בדרך-כלל במילה התמימה "אינפורמציה". תירגום זה הוא, כמובן, שקר גס. שום שר-תעמולה אינו שר לאינפורמציה, אלא לדיס-אינפורמציה (כלומר, הפצת מידע כוזב).

כאשר החלה הדמוקרטיה הצרפתית שר קעת, וגולד המישטר המלוכני של שארל דה-גול, מינה הגנרל-המלך שריהתעמולה. אבל הוא לא העז לקרוא לו בשם שר הסברה. עד היום נושא שר זה את התור אר התמים "דובר הממשלה". הוא מעמיד לפחת פנים שאין תפקידו אלא למסור הודעות ממשלתיות.

אבל בשפה אחת לא יהיה למר פרס שום קושי. כשפה זו ישנם כל התוארים והמזים מן המוכן. ולא במקרה.

העודם זוכר את הדוקטור יוזף גבלס, לדראון-נצח, בתוארו העממי: "שר התעמולה", פרופגנדה-מיניסטר. אולם תוארו הרשמי של הדוקטור הקטן היה: "שר ההסברה העממית והתעמולה".

בתפקיד זה עסק גבלס בהסברת-פנים ובהסברת-חוץ. הוא חלש על כל התקשרות, הפעיל את רשות השידור (למר בה המול לא עמדה לרשותו, עדיין, הטלי וויזיה). הוא הינחה את העיתונות, חלש על הקולנוע והתיאטרון, ניהל את מאמצי התעמולה העצומים של הרייך בחוץ-לארץ. הכל היה מתואם, מודרך, מונחה. הנאצים המציאו לשם כך מילה, שכדאי עתה לתרגמה לעברית: "גלייכשאלטונג", תי אום, חיבוריחד.

מדי יום ביומו כינס הדוקטור עצמו, או עוזרו, את נציגי העיתונות, כדי להורות להם מה יש להסביר, ואיך.

מיניסטריון התעמולה ינק את סמכותו מהשקפה חברתית מסוימת, לפיה אין ה"מדינה קיימת למען האדם, אלא האדם קיים למען המדינה" (תמיצגת את העם, הגוע, הלאום, הדת, המעמד, הדם, הרעיון, או כל מיתוס מופשט אחר). אם קיים האדם למען המדינה,

בשקט, בשקט, נכנס החזיר להיכל. המדינה היתה עסוקה. חברי-הכנסת היו טרודים. היה משבר קואליציוני. גולי-דה כמעט הלכה. דיון כמעט הלך. מי היה יכול לשים לב ליצור הקטן שנכנס על ארבע, מבعد דלת צדדית?

ועכשיו הוא ישנו. חזיר הכיכל. פיגוז במישטר הדמוקרטי. מיניסטריון התעמולה.

הלאיכפתיות הכללית שבה נתן קבל יצור זה בציבור, בעיתונות וביכנסת, היא תופעה מוזעזת כשלעצמה. רוצים במיניסטריון להסברה? מה יש? לא נורא. זה בסדר-כל עוד כיסא אחד, שאפשר לחלק אותו לעס קנים. עוד שר. עוד לישכה. עוד מכונת פאר. עוד דירת-שרד. אין דבר.

כשנשאל אותו ארכי-דמוקרט, פינחס ספיר, מדוע הסכים להקמת מישרד זה, ענה בתמימות: למד לא? הרי כולם דיברו כל הזמן שאין די הסברה, שזה לא בסדר. אז עכשיו יש.

אם היה הדבר דרוש כדי לשכנע את משה דיין להישאר על כס שר-המחל, ולא לעזוב את ביטחון-המדינה לאנחות, הרי זה מחיר קטן. פרס-תנחומים לרפ"י. פרס לשימרון פרס.

יש כליך הרבה מיניסטריונים. שיהיה עוד אחד. לא מישרד למדע. לא מישרד לטכנולוגיה. לא מישרד לרווחה. לא מישרד לנוער. לא מישרד לשלום. לא מישרד לעניינים ערביים. לא מישרד לספורט. מישרד התעמולה.

ל אורכו ולרוחבו של העולם ה"דמוקרטי אין אף מישרד אחד להסברה. יהיו למר פרס, בתפקידו החדש, עמיתים רבים. בקהילות-הנכונות של אמריקה הלטינית. במישטרי הדמוקרטיה ה"עממית" אולי בפורמוזה ובספרד. אך לא יהיה לו אף עמית אחד במדינה דמוקרטית כלשהי.

אין — וגם לא יכול להיות. כי עצם הרעיון שהממשלה רשאית או יכולה להשתלט על זרם המידע וההסברה הוא תועבה. הוא נוגד את אחד ממגליהיסוד של החברה הדמוקרטית.

המישטר הדמוקרטי אינו יכול לפעול, אם אין בו זרם חופשי של מידע ופרי שנות, ואם אין הממשלה עצמה עומדת בכל עת לביקורת חופשית. כשם שיש במישטר כזה רשות מישפטית חופשית בשום גוף ממשלתי אינו יכול לתת לה הוראות, כך יש בו כליתקשורת חופשית. כל בתי-המשפט, כל העיתונים, כל תחנות-השידור, צריכים להיות בלתי-תלויים בממשלה, חופשיים מכל התערבות מבחון. הממשלה עושה מעשה עומדים לדיון חופשי בציבור ובכלי-התקשורת. יש התמודדות של דיעות, בעד ונגד. כך נקבעת דעת-הקהל, החורצת את דינה של הממשלה ביום הבחירות.

לכן אין לשום ממשלה דמוקרטית "ביטאון" רשמי, כפי שיש לממשלה ה"סובייטית והמצרית. לכן חופשי כל אוצר במישטר דמוקרטי להקים עיתון, או תחנת טלוויזיה. באותן ארצות דמוקרטיות שבהן נמסר מנופול לרשות השידור ציבורית, הן משוחררות מהתערבות ממשלתית.

מי שמקים "מישרד-הסברה", כדי שיפעל בתוך המדינה, שולל גישה דמוקרטית זו מעיקרה. אחרת — לשם מה המישרד? הקמת מישרד כזה מבטאת את התש-

מדד רצון הנשיא להתפטר

חשבון קרן זו הוציא בית הנשיא סכום זה עולה על 50 אלף לירות.

מישכן נשיא ישראל, על כל הכיעור שבו, הוא מישכן חדש, שבנייתו הושלמה לא מכבר. למרות זאת נערכו בו, לאחר כניסת הנשיא קציר, שינויים שעלו 300 אלף לירות. סעיף אחר, הצריך להדאיג, דווקא בתקופה בה נקרא הציבור לחיסכון, הוא סעיף הביגוד לנשיא ורעייתו: עשרת אלפים לירות. סעיף זה אינו מופיע כלל בתקציב השנה שחלפה, אולם הוא סעיף חדש בתקציב השנה הבאה, וידוע כי מישפחת הנשיא הוציאה על ביגוד סכום העולה כבר פייכמה על עשרת אלפי הלירות.

סעיף חדש לגמרי הוא מיצרכי מזון לבית. בית הנשיא אוכל ב־שנה מיצרכימזון כגובה של 14,800 ל"י נוסף על תקציבהאי רוח הגדול והשתתפות מדינת־ישראל בהוצאות האירוח של הנשיא בביתו ברחובות, כגובה של 50 אלף לירות.

פרשת

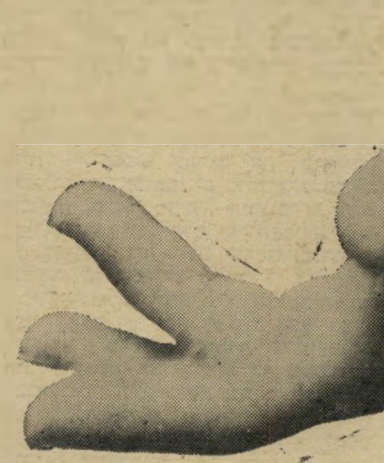
דירת אלישבע

פרשה צורמת היא פרשת עזרתה האישית של הנשיא, אלישבע ברעם. ברעם היתה עוזרת הנשיא עוד בהיותו ב־מכון וייצמן, ובעיקבות הידידות בין ה־שניים החליט הנשיא לקחת אותה עימו ל־תפקידו החדש.

כאשר עובד מועבר מעיר אחת לעיר

לישכת הנשיא הוציאה כבר סכום ענק זה, המהווה תוספת של כ־50% מהתקציב ה־שנתי, ואילו עתה היא מבקשת אישור רטרואקטיבי.

כדיכבד הוגש גם תקציב ל־נשיא כתיבהנשיא לשנת הכספים הבאה. זהו התקציב הגדול ביותר שהיה איפעם למוסד זה: מיליון ו־750 אדף לירות (עדייה של למעלה מ־רבע מיליון לעומת התקציב המקורי של השנה שעברה).

על מה הוציאה לישכת־הנשיא עוד שלר־שהירבעי מיליון לירות בלתי־מאושרים ב־שנה החולפת? הפירוש עדיין לא נמסר, אולם כבר עתה ידועים כמה פרטים, ה־

ההסתבכות הכספית של בית הנשיא הטילה צל על כהונתו של אפרים קציר במישכן הנשיא

אחרת הוא זכאי לעזרה במגורים בעיר אלה עבר, ועל פי בקשת הנשיא הוצעה לברעם עזרה בעין יפה. למרות היותה פקידה בדרג בינוני, הוצעו לה לבחירה שתי דירות־שרד השייכות לממשלת ישר־אל: דירת־השרד של יו"ר הכנסת המנוח, ראובן ברקת, ודירת־השרד של מפכ"ל ה־מישטרה לשעבר, פינחס קופל. שתי הדי־רות, הנמצאות בקירבת־מקום למישכן ה־נשיא, לא מצאו חן בעיני הגברת ברעם. היא מצאה את הדירה שביקשה לרכוש דווקא בבית הכרם, שכונה המרוחקת מבית הנשיא.

אלישבע ברעם ביקשה מהנשיא לדאוג לכך שירכשו את דירתה ברחובות בסכום של 100 אלף לירות. מאחר שהדירה ב־בית־הכרם עולה 300 אלף לירות, ביקשה לאשר לה הלוואה בגודל של 200 אלף

מסתכמים במאות אלפי לירות, אשר מעור־רים לפחות תמיהה.

ההוצאה הנוספת הבולטת ביותר היא סכום בן מאה לירות ליום לפרחים. מסתבר כי בית־הנשיא אוהב פרחים, והדבר עולה לעם ישראל 100 לירות ליום. הוצאה נוס־פת אחרת, הידועה כבר, היא סכום חד־פעמי לקניית מערכת סטריאו־פונות, מכ־נת ייבוש ומכונה לשטיפת כלים: אלה עלו שלושים אלף לירות יחד.

החיבה לאלמנות של בית הנשיא עלתה לתקציב המדינה 100 אלף לירות ברכישת תמונות, וכמה רבבות לירות ברכישת ספ־רים, של סופרים האהודים על מישפחת הנשיא, לשם חלוקתם.

לקרן שייועדה לעזרה לסופרים, המתק־רית קרן בית הנשיא לסיפוריות לילדי ישראל, היה תקציב בן 20 אלף ל"י. על

נוע שלה על הנשיא, בניסיון גואש למנוע ממנו להתפטר. ואמנם, סיכום השיחה ביניהם היה שהנשיא דוחה את הודעת ה־התפטרות שלו. אולם, יחד עם זאת סירב הנשיא לנקוב בפני ראשי־הממשלה את משך הדחייה.

100 אלף

לפרחים

מדוע החליט הנשיא להתפטר? לישכת נשיא המדינה הגישה למיש־רדהאוצר, לפני שבועות מיספר, בקשה לתקציב נוסף, בגובה של 750 אלף לירות, על־פני תקציב 1.3 המיליון שאושר לליש־כה לשנת הכספים המסתיימת בסוף החו־דש.

פירושה של בקשת התקציב הנוסף:

ההו הסוד השמור ביותר במדינה כיום:

לפני שבועות אחרים נמשך נשיא המדינה, הפרופסור אפרים קציר, השיחה אישית בארבע עי־נים עם ראשי־הממשלה גולדה מאיר. שיחתם לא נסבה על ענייני שידטון, אלא על בעייתו האישית של הנשיא.

הנשיא הודיע לגולדה, כי הוא עומד להגיש את התפטרותו ליו"ר הכנסת למחרת היום.

גולדה נדהמה. לאוזניה הגיעו אומנם שמועות על המתרחש בבית הנשיא, אולם לגביה, התפטרותו של הנשיא פירושה משבר פוליטי חמור, אולי החמור ביותר שידעה בחודשים האחרונים.

מייד הפעילה גולדה את מערכת־השיכ־

הלירות הגותרת, אותה תחזיר בתשלומים בני 750 לירות לחודש. הנשיא נפח להיענות לבקשתי תיה, אולם אז קמו אנשיהלישכה והתריעו בפניו על השעריהיה הי ציבורית העלויה דפרוץ אם ייודע הדבר. בהסכמת אלישבע ברעם ויתר הנשיא על רעיון קניית הי יורה, אולם לא על הדרישה עצמה. אותה יורה נשפחה על השכן מדינת ישראל כסכום של 1100 לירות לחודש, והועמדה לרשות העזרת האישית של הנשיא.

או התעוררה בעיית הריהוט. ברעם סירבה להעביר את הריהוט שלה מרחובות לירושלים. ולישכת הנשיא רכשה ריהוט בסכום של 150 אלף לירות והעמידה אותו לרשותה.

מכוניות ובחורים טובים

את נאמנותו לעובדיו הוכיח הנשיא גם בעניין שני הנהגים ששירתו אותו ואת רעייתו. בעת שהיה במכון וייצמן למרות שבלישכה עובדים שני נהגים, ששירתו עוד את הנשיא זלמן שז"ר, הביא הנשיא קציר עמו את שני הנהגים הוותיקים שלו. כך שאת הנשיא ורעייתו משיר תים כיום ארבעה נהגים, במקום שניים לפי התקן. לישכת הנשיא מיהרה להודיע השבוע כי אחד הנהגים המיותרים יוצא בקרוב לפנסיה, ואילו הנהג המיותר השני יועבר בקרוב למשרד ממשלתי אחר.

פרשת הנהגים לא נסתיימה בכך. תושבי ירושלים רגילים כבר לראות את מכוניותיהם של נשיאם חונות ליד מקומות-ישעשר עים, בתי קולנוע וקפה בעיר. נהגי הנשיא משתמשים ברכביהם לנסיעות פרטיות שלהם, הרבה מי על ומעבר למקובל אצל מי נהג של סקור ממשלתי אחר. כשהעירו על כך פעם לנשיא, פטר את הי מעיר: "עוזב אותם, הם בחורים טובים."

כמה פקידים בכירים בלישכת הנשיא מעוררים עניין רב, לפחות מבחינת סכום הכסף שעולה להחזיקם. עוזרהנשיא לי ענייני מיעוטים, כמאל מנצור, עסקן דרוזי של מפא"י, קיבל משכורת בת 9500 לירות בשנה החולפת עבור יום-עבודה אחד בי שבוע. הד"ר דוד חן, יועץ הנשיא לענייני חברה, פונקציה חדשה לגמרי בלישכת נשיא ישראל, יקבל בשנת 1974 משכורת שנתיית בת 6000 לירות עבור יום-עבודה אחד בשבוע. מקריאת תקציב השנה החולי פת לא ברור כמה קיבל הד"ר חן משכורת עד היום.

נעלם גדול עוד יותר הוא יועץ הנשיא לענייני עיתונות, עמי שמיר. שמיר החל את עבודתו לפני שבועות מספר, אולם משכורתו אינה מופיעה כלל בהצעתהתקציב של השנה הבאה.

בחזרה המיוחד שנחתם עם שמיר מצויין כי משכורתו השנתית תהיה 36 אלף לירות, משכורת הי נמוכה באדפיים לירות מהמשכורת אותה יקבל הנשיא עצמו בשנה הבאה, והגבוהה ביותר 14,400 לירות מהמשכורת אותה קיבל הנשיא קציר בשנה שעברה.

ואמנם, משכורתו של הנשיא הועלתה השנה באחוזים רבים. לעומת משכורת בת 21,800 ל"י, אותה קיבל הנשיא שז"ר בי שנה, יקבל הנשיא קציר בשנה הבאה 38 אלף לירות.

כל המכוניות דוהרות

מעניין להשוות את ההוצאות השיר נות, אשר נרשמו בתקציב האחרון של הנשיא שז"ר, לעומת ההוצאות המקוריות שאושרו לנשיא קציר בשנה המסתיימת החודש. ועם הצעת תקציב הנשיא לשנה הבאה (השוואה זו אינה כוללת בתוכה את תוספת התקציב בת שלושת-ריבועי מיליון הלירות, אותה לקחה לעצמה לישכת הי נשיא בשנה החולפת).

התקציב הכללי של הנשיא שז"ר (1972) היה 1.1 מיליון לירות בי שנה, לעומת תקציב (1973) הראי שון של הנשיא קציר 1.3 מיליון לירות, ולעומת תקציב השנה הי באה (1974): 1.57 מיליון לירות. סכומים אלה מתחלקים לשניים: תקציב הנשיא ותקציב-הלישכה. תקציב הנשיא שז"ר, וכן תקציב הנשיא קציר בשנה שי

עברה, היה 46,800 ל"י, בעוד תקציב הי שנה הבאה הוא 58 אלף לירות. הקרן העומדת לרשות הנשיא, הממומנת על-ידי המדינה, היתה בשנים שחלפו בת 25 אלף לירות, והשנה יירד הסכום ל-20 אלף לירות.

יירדה כלשהי בסעיף של הוצאות הי נשיא קציר. כל סעיף שהוא מעוררת תמיהה. ההסבר לכך נעוץ בעובדה שמתוך קרן זו הוציאו סכומים גדולים בהרבה מי אשר עמדו בה לרשות הנשיא בשנה הי חולפת. ולכן קצצו בה השנה. אותה תופי עה קיימת אף בקרן אחרת. קרן בית ה נשיא לטיפות לילדי ישראל.

סכום תמזה מופיע אף בסעיף הדלק וי האחזקה של ארבע המכוניות. העומדות לי רשות מישכן הנשיא. הדלק והאחזקה עור לים 90 אלף לירות לשנה. שפירושן 1878 ל"י לחודש דלק ותיקונים לכל אחת מי המכוניות.

לפי חישוב זה אסור לנשיא, לי רעייתו ולעוד שני עובדים של הי לישכה לנח אף רגע אחי. הם חייבים לנוע בדרכים ללא-הרף,

וכא באותה מכונית. לספומייעתק אלה מצרפים אף 3000 לירות דמי שכירת מכוניות נוספות, ו-60 ל"י אש"ל בעת שהנשיא נמצא מחוץ לירושלים.

מבט נוסף בתקציב מראה כי כל סעיפי הרזרבה שהיו תמיד בהצעות תקציב של לישכת הנשיא — נמחקו. תופעה זו מעורר רת את החשד כי בקשת תקציב נוסף, לי קראת תום השנה התקציבית, תיהפך לי הרגליקבע אצל נשיא המדינה, אשר יעמיד את אוצר המדינה מידי-שנה בפני עובדת הוצאות נוספות.

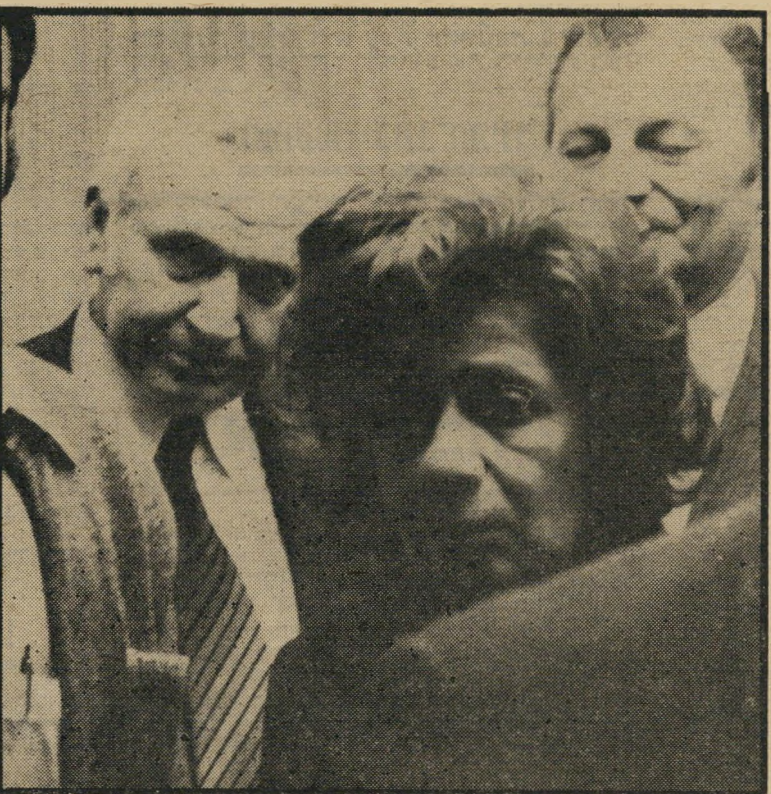
אם אמנם ינהג הנשיא בשנה הבאה כפי שנהג השנה, ויבקש תקציב נוסף באותו אחיו בו ביקש השנה, תרי שמוסד הנשיאות יעלה בשנה הבאה למענה מי-2.5 מיליון לירות.

א ולם הוצאה תקציבית נוספת, אשר א אינה מופיעה בשום מסמך, היא הי מעיקה ביותר על נשיא המדינה, אפרים קציר.

במשך השנה הסתבך הנשיא

הנשיא ורעייתו עם כניסתו לתפקיד

הנשיא ורעייתו בתערוכת קסטל השבוע

בהזכות כספים אישיים כסדר גוי דל של כמאה אלף לירות. בייאושו פנה אל יורדים אישיים, וזוהי מהם כספים כדי לכסות וזו חלק מחי בות אישיים אלה, וכן נגם בקרן הפנסיה שלו כ, מכון וייצמן. עד היום הצליח הנשיא לכסות, בעזי רת הלוואות אלה, כרבע מחובי תיו האישיים.

עוד פרה קדושה

את הכספים הוציא הנשיא מתוך כוונות טובות ביותר, בנסותו למלא את תפקידו לפי הבנתו. אך התוצאה היא עגומה.

כך נקלע הנשיא קציר לסכר ממנו קשה לצאת. תוך כדי שמירה על תדמית ציבור רית היאה לנשיא המדינה. סבך זה, הוא שהביאו לפני שבועות מיספר להודיע לי ראש הממשלה על כוונתו להתפטר, והוא שיהיה הגורם להגשת כתביההתפטרות הי רשמלי ליו"ר הכנסת. אם אכן יחליט הנשיא סופית על צעד זה.

אין ספק כי במיסוגרת שחיטת הפרות הקדושות המתרגשת בחי דשים האחרונים על המדינה, שחי טת הפרה הקדושה ששמה מוסרי הנשיאות היא הכואבת מכולן.

בעוד שהעם נזרק ממחדלים למעשיי שחיתות של כל הדרגים המוסדיים במדי נה, הרי הנשיא עמד תמיד מעל ומעבר לכל זה, והיה בעיני הציבור המוסד הי יחידי הנקי מכל רבב, מילבד צה"ל ובית המישפט. כאשר נדמה היה לכמה צופיי טלוויזיה שאורי זוהר ואריק איינשטיין לועגים, בטוב-לב אמנם, לנשיא שז"ר, קמה צעקה גדולה, מפי כל שכבות-העם. כיום, לאחר הפירסומים השונים על הקורה בבית הנשיא, נדמה כי העם איבד את עוגן-ההצלה האחרון של אמונתו במנהיגי.

אי-אפשר גם שלא להשוות את מישטר הוצאת הכספים של הנשיא קציר לנשיאים שקדמו לו, ובעיקר יצחק בן-צבי וזלמן שז"ר, הנשיא חיים וייצמן היה אדם אמיר ביותר. היו הוצאות כספיות רבות, אשר וייצמן, בעל החינוך האריסטוקרטי הבריטי, ביקש להוציאן, אך הבין כי אין להטיל אותן על כתפי הציבור, ושילמן מכיסו, למרות שכיום היה כל אחד מקבל את הכללתו בתקציב לישכת-הנשיא כדבר טבי עי. הנשיא בן-צבי היה סגפן ממש, בכל הנוגע להוצאת כספים, בפרט כספי-ציבור, ואילו הנשיא שז"ר הוא עד היום דוגמה ומופת לצניעות בכל הנוגע לענייני כסי.

אולי ההמחשה הבולטת ביותר לכך היתה בשבוע שעבר דווקא בתגובת לישכת הי נשיא קציר על הוצאת 3000 לירות לחודש לפרחים. אמרה אז הלישכה: "התקציב לי פרחים של הנשיא קציר גדל, משום שי הנשיא אוהב פרחים. בתקופת הנשיא שז"ר ניתנה לכך פחות תשומת-לב, וכאשר היה צורך בפרחים, הם פשוט נקטפו מגינת הי נשיא."

חיים רצופים

טרגדיות

כי להבין כיצד קרה שהנשיא קציר הסתבך בכספים באופן כה ממאיר, יש צורך להבין את הנשיא עצמו, את הצורה בה הוא רואה את תפקיד הנשיאות ואף את בעיותיו האישיות. רק מעטות מאלה ידועות לציבור.

תולדות חייו של הנשיא קציר רצופות הצלחות רבות בתחומי המדע, יחד עם טרגדיות רבות כי חייו הפרטיים.

הראשונה שבהן היתה פטירת אמו, וי גישואי אביו עם אשה אחרת, אותה לא אהב הנשיא. הטרגדיה הגדולה ביותר שי אירעה למישפחה קציר היתה מות בתם האהובה, נורית, כתאונה בבייתם ברחובות. נורית היתה נערה צעירה, שהקסימה בי אישיותה את כל מי שפגש בה. יחס הוריה אליה היה יחס של קדושה כימעט. הם גידלו וטיפחו אותה באהבה הנדירה אפילו אצל הורים האוהבים ביותר את ילדיהם. כשנפטרה נורית מפליטת אדים מרעילים מתנור שפעל בחדרה כי עת שישנה, היתה המחלומה להי ריה איומה. למרות שנינה ואפי ריים קציר אוהבים מאוד את שני ילדיהם האחרים, נראה כי עדיין לא התאוששו ממכת מותה של נורית.

אחד התוצאות לכך היא הערצת הוג (המשך מעמוד 16)

מסקנה בדור!

ערב מילחמת ששת-הימים. ואני מציע שהחקירה תורחב קדימה, אל מועד הפרדת-הכוחות בראשית 1974. ברצוני לגמק בקצרה להלן, מדוע הדבר חיוני להסקת מסקנות אחריות, מלאות, שקולות וצודקות.

חזרה לששת הימים

א יני יודע מהי נקודת-המוצא, מבחינת הזמן, שהועד דה בחרה לעצמה. כתב-המינוי משאיר לה כאן שיקול-דעת די רחב. לדעתי, אי-אפשר להבין כראוי את אשר אירע ערב מילחמת יום-הכיפורים, אם אין חוזרים אל המלחמה של יוני 1967. כי באותה מלחמה כבר נתגלו הדיוקניים החמורים הראשונים, שהפכו למחדלים כה מופי-לצתיים כעבור שש שנים ורבע. גם באותה מלחמה היו גילויים של פחדנות והשיתות, אי-ציות ומחדלים של מפקדים, שלא באו על

במערכת-הביטחון, ומה היו המחדלים האמיתיים, הכספיים, הניסיתיים. קביעה מוסמכת כזאת היא התחלה הכרחית לכל תהליך של תיקון. יהיה זה עוול למדינה, חטא כלפי צה"ל ופגע כלפי העתיד, אם תתחמק הוועדה מן האחריות הכבירה הזו, המוטלת עליה — לא מטעם הממשלה, אלא מטעם יצירתי-הקיום הלאומי.

נכון, אין סבלנות. כל אחד היה רוצה שהדו"ח יבא במהרה, כדי לטהר את האווירה. אך חשוב יותר — לאין ערוך יותר! — שהוועדה תתמחה בכל ההסתעפויות של מחדלי המלחמה, גורמיהם ותוצאותיהם; שתבדוק בסבלנות ובקפדנות את כל הרגשות, שתגיש מסקנות מפורטות, שקולות וחסרות-פשרה, שתעמודנה בכל מיבחן של ביקורת. אני יודע עם דרושים לשם כך עוד שלושה, שישו אי תשעה חודשים. כל הזמן שיושקע בעבודה זו — כדאי. כי בשום דרך אחרת, בשום אמצעי אחר, לא נגיע לעולם לאיתור המחדלים המכרסמים בגופנו הלאומי.

ל תכן מאוד שבעוד כמה חודשים נתחיל לחלק את תולדות המדינה לשני עידנים: לפ"א ולפ"ב. לפני אגרנט ואחרי אגרנט. דו"ח ועדת אגרנט עשוי להוות את פרשת-המים בנוף חיינו הלאומיים. סופה של תקופת התנוונות ושקיעה, ראיתיה של תקופת התנערות והבראה.

השאלה העיקרית: היקר החקירה

תוך כמה ימים כבר נדע אם עומדת תיקונה זו להתגשם, אם לאו. ועדת-אגרנט תניח על שולחן הממשלה את דו"ח הביניים שלה, שיטפל בשני נושאים מוגדרים: הערכת ידיעות-המודיעין, והכוננות ערב יום-הכיפור. דו"ח ראשון זה יגלה מיד אם יש בכוחה וברצונה של הוועדה לרדת לשורשי המחדלים, לחשוף את מקומו חומרת הנגע והאתר בבירור את האישים והמוסדות הנושאים באחריות.

לסקוב

דין

בנצאל

לנדי

אגרנט

עונשם. היו מיקרים של נטישת פצועים — החטא השחור ביותר ברשימת החטאים של צה"ל. במלחמת ששת-הימים היו מחדלים גוראים בשטח המודיעין. היה כישלון טוטאלי בהערכת כוונות המצרים לפני ה-15 במאי, ויכולתם לרכז במהירות צבא אדיר בסיני. כאשר תקף צה"ל, נתגלו כישלונות חמורים ביותר של המודיעין באיתור כוחות האויב בשדה.

כל המחדלים והדיוקניים — קטנים, בינוניים וחמורים — טואטאו אל מתחת לשטיח האדום של הניצחון. האחריות לא אותרה, האחראים לא נענשו, עץ הכז השתלטה אווירת השוויון וההוללות של שריהיטחון החדש.

מכל האסונות שירדו עלינו אז, גדול האסונות היה מבול האלבומים, שירי-הניצחון ופולחן-האלופים שהציף את המדינה. השיכון המבחיל טופח מלמעלה, ומוסחר בידי סוחרים פוליטיים ופרטיים. הוא מנע כל אפשרות לבדוק בצורה מפוכחת מה אירע באמת, להסיק מסקנות ולתקן את הטעון תיקון.

מי שנכשר או סרה, נשאר במקומו ועלה בדרגה. דפוסי המוסר והחוכמה התרופפו. התחור מים בין טוב ורע, בין מותר ואסור, בין נאה ולא-נאה בצח"ל, נישטטשו.

היו לכך לא רק השלכות מדיניות וציבוריות, אלא גם השלכות צבאיות מובהקות. אותן יש לבדוק עתה, לחשוף, ובמידת הצורך להוקיע.

כל זה נתון לסמכות הוועדה. היא מוסמכת לתחליט היכן להתחיל.

אני מבקש ממנה להתחיל מן ההתחלה, למרות הקושי הכרוך בכך.

שאם לא כן, פשוט לא תיווצר תמונה שקולה. איך אפשר, למשל, לדון את אלוף אמ"ן של ערב יום-הכיפור, אם לא ייבדק תחילה מה היה טיב המכשיר שנמסר לידו על-ידי קודמו? אם אכן היתה התומטטות של המור-דיעין בימי כהונתו של האלוף אהרון יריב — האם אין הדבר שופך אור שונה על אחריותו של יורשו, האלוף אלי זעירא? אם הושפעו הערכות המודיעין על-ידי תפיסות פוליטיות ופסיכולוגיות כוזבות, האם לא חשוב לברר

מי שמיינען לצמצם את היריעה ולהחיש את המסקנה, עצתו היא עצת אחיתופל. מושאלתי היא בדיקת הפוכה: להרחיב את היריעה בשני הכיוונים.

המוקש: כתב-המינוי

ה מוכשול העיקרי המונח במוקש בדרך לחקירה כזאת, הוא כתב-המינוי של הוועדה. לפי החוק, תחום החקירה נקבע על-ידי הממשלה, למרות שהרכב הוועדה נקבע על-ידי נשיא בית-המשפט העליון. כתב-המינוי של ועדת-אגרנט הוא מיסמך מוזר מאוד.

ואח
אורי אבנרי

בהתרגשות הרגע, עם הקמת הוועדה, לא שם כימעט איש את לבו לכך. הפרט המוזר ביותר במיסמך הוא קביעת תחום הזמן שלגביו חלה סמכות הוועדה. מתי מתחיל תחום-זמן זה, ומתי הוא מסתיים? לא נקבע מועד התחלתי מפורש. מאחר שמדובר על מאורעות מלחמת יום-הכיפורים והימים שקדמו לה, בוודאי סברו המנסחים שאין צורך לקבוע תאריך מדויק. לעומת זאת נקבע מועד מפורש לסיום משך-הזמן אשר לגביו יש סמכות לוועדה: גמר שלבי-הבלימה במיל-חמה.

הריני מבצע את הדיעה שתחום זה של הזמנים אינו מאפשר כלל חקירה רצינית ומקיפה, ושיש להרחיב אותו בשני הכיוונים גמית. אני מציע שהחקירה תשתרע לאחור, אל

מאותו רגע, יתלקח הוויכוח על המימצאים ועל המסקנות הנובעות מהם. הייתי רוצה להקדים מועד זה, ולנצל את הימים האחרונים לפני הגשת הדו"ח הראשון, כדי להפנות את תשומת-הלב הלאומית לבעייה קודמת: היקף החקירה.

יש המבקשים להחיש ככל האפשר את הגשת הדו"ח המלא של הוועדה. בקשה זו מולידה את הנטייה לצמצם את היקף הנושא, בזמן ובשטח. הנטייה עצמה מובנת. עבודת הוועדה תלויה כחריב דאמוקלס מעל לראשיהם של הרבה אנשים וגופים. המדינה כולה כאילו עוצרת את נשימתה, עד לסיום המראשית, המדינה אחוזים מזה כמה חודשים פאניקה חרישית, המדריכה את מעשיהם. התפטרותה של גולדה מאיר, החלטת דיין שלא לחזור לממשלה ושאר מעשים תימהוניים צמחו לפחות בחלקם על רקע זה.

יש הכבירים כי המדינה דומה עתה לאור ניות-הפאר, טיטאניק, ומפליגה לקראת קרחון קטלני המתחין לה בדרך.

החיילים המשוחררים, על קבוצותיהם השונות, המפגינים על הדשא מול הכנסת, מחכים בקוצר-רוח למימצאים שיצדיקו, כפי שהם מקווים, את המסקנות שהתגבשו אצלם בשדה-הקרב. כל זה מוביל למישאלה: "שיגמרו כבר, שיזרזו."

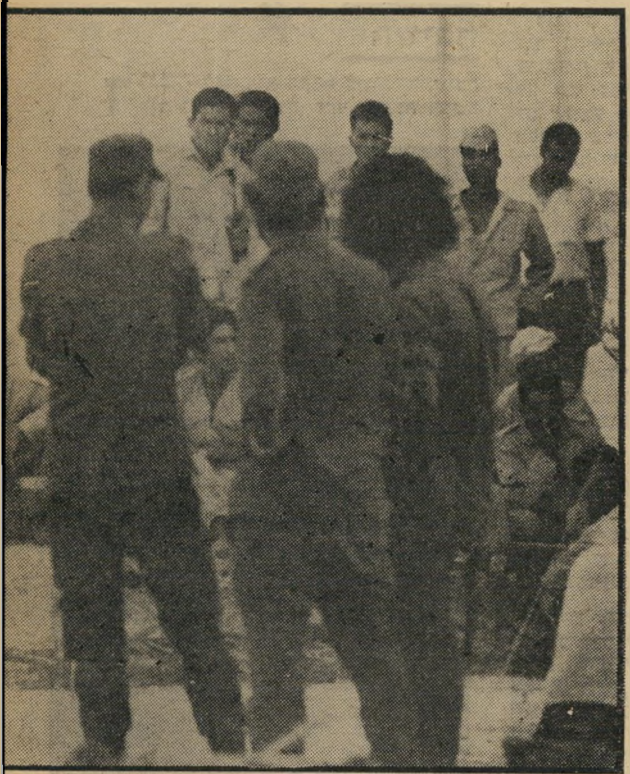
להרחיב בשני הכיוונים!

אם תגרום מישאלה זו להגשת הדו"ח פרקסי-פרקים, נושא אחר נושא — הרי זה טוב. אך אם תוביל לצמצום החקירה ולהחלקה על פני הדברים, הרי זה רע.

ועדת אגרנט מגדמת את ההזדמנות החד-פעמית, ואולי האחרונה, לקבוע באורח ברור ומוסמך מה קרה במדינה בשנים האחרונות, מה מקורן של התופעות ההרסניות שנתגלו

דין התנגד לצליחת התעלה

דין התנגד לכיתור האומיה ה'3

דין פקד על מליק לפתוח באש

של מסיבת עורכיהעיתונים שערך ביום הרביעי של המלחמה. כבר במסיבה זו שלל את רעיון הצליחה, והתעקש על הצורך "לבנות קו".

חקירת הצליחה תאפשר לוועדה לקבוע בבירור מי הגה את רעיון הצליחה ומתי, מה היתה דעת המפקדים השונים על כך, למי מגיעה התהילה על עצם ביצוע הצליחה, ואילו כוחות הצטיינו בה. קביעה זו חיונית לטיהור האוירה.

הצליחה להחזיר מייד את כוחההצליחה אל הי גדה המיוזרחית, בטענה ש"כל הצולחים יירצחו".

הוא הציע במקומה פעולה יקרה, חסרת-ערך, לכיבוש מוצב מסויים בגזרה הדרומית של הגדה המיוזרחית. הפיקוד הצבאי התנגד להצעה זו, והתעלם ממנה.

הוא חרף הפסקתהאש נתן משה דיין למפקד חזית-הדרום, אלוף ישראל טל, הוראות שנגדו את החלטות הממשלה. כאשר סירב האלוף טל למלא הוראות אלה, ניסה דיין למי סור אותן ישירות למפקדים נמוכים יותר, אך הדבר הושם לאז ענייני הפיקוד הצבאי.

לדברי העיתונות האמריקאית, נגעו ההוראות לחימום החזית המצרית אחרי הפסקתהאש ופתיחת אש עליידי צה"ל. הן היו בלתי-חוקיות, כיוון שדיין ניסה לעקוף את שרשרת הפיקוד של צה"ל. האדם היחיד המוסמך למסור פקודות מסוג זה בצה"ל הוא הרמטכ"ל. כתוצאה מפרשה זו הרחק דיין את מדיק מחזית-הדרום, והביא בסופו של דבר לפרישתו של חייד מעודה זה מצה"ל.

עול משוע למפקדים

אני תובע, על כן, שהממשלה תחליט מייד לתקן את כתב-המינוי ודעת-אגרונט, כך שתיכלל בו כל התקופה שעד להסדרתהכוחות. זוהי נקודת-הסיום הנכונה.

לחיוק תביעתי זו ברצוני להביא את הנימוקים הבאים:

● לא הושמע עד כה שום טיעון שהוא, שיוסביר או שיצדיק את הגבלת תחום-החקירה רה עד לגמר שלביהבלימה. הגבלה זו היא שרירותית, וחסרת ביסוס הגיוני כלשהו.

● עצם ההגדרה "שלב הבלימה" תלוייה על בלימה. 15 באוקטובר עבר צה"ל למיתקפה לאורך חזית של 24 קילומטרים. לאורך כל שאר 180 הקילומטרים של חזית-התעלה המשיך צה"ל לנהל קרב-בלימה עד ליום הפסקת-האש.

● הגבלת תחום-החקירה עוזרה לגרום עוול משוע למפקדים רבים.

● יש לזכור שהוועדה תקבע גורלות של אנשים רבים, תסתום את הגולל על קאריירות ותקבע את שמם של רבים לטובה או לרעה.

מה דינו של מפקד שנכשל בשלביהבלימה, אך שהצטיין בקרבות שלאחר-מכן? איך אפשר לבדוק אם אכן "קפאה" המחשבה של צה"ל, אם אין בודקים אותה לאורך כל מאורעות המלחמה?

● איך אפשר לבחון את הכושר של צה"ל ושל מפקדיו, אם אין מתייחסים אל המלחמה כאז יחידה אחת, שלמה ורצופה?

● היו מחדלים והצלחות לאורך כל המלחמה. אין זו אמת שהיו מחדלים וכישלונות רק בשלב הראשון, ואין זו אמת שבשלב השני היו רק ניצחונות והצלחות. כיבוש החרמון בצפון והעיר סואץ בדרום היו מלוחים במחדלים תמורים. כשם שצליחת התעלה היתה ללא ספק הצלחה גדולה.

● אחת המסקנות החשובות ביותר לגבי העתיד, הצריכות לנבוע מחקירת מלחמת יום-הכיפורים, נוגעת לקביעת תחום ברור להתערבות שר-הביטחון האזרחי הפוליטי בפעולת הפיקוד הצבאי-המקצועי. לשם כך יש לחקור את התערבותו הרצויה והרתי-הסכנות של משה דיין בפעולות הי "מטכ"ל, הפיקודים והאוגדות בכל שלבי המלחמה; מטר, ה"עצות" וה"הצעות" שהמטיר; עקיפת צינורות-הפיקוד והפרעותיו הרצופות לפעולת הרמטכ"ל ודרגות הפיקוד. הפרעות אלה נמשכות עד עצם היום הזה.

כל אלה מחייבים את הרחבת החקירה כחוק, עליידי תיקון כתב-הסמכות.

מדוע שותקים הח"כים?

אם לא תעז הממשלה להתמודד עם משה דיין ול- תקן בעצמה את כתב-הסמכות, על אפז ועל חמתו, צריכה הכנסת להיכנס לפעולה.

חוק ועדות-החקירה הוא, בעיקרו, חוק מצויין. זוהי גולת-הכותרת של פעולתו החיובית של יעקוב-שימשון שפירא כשר-המישפטים. לחמתי בכל כוחי נגד חסידי (חמשד בעמוד 16)

כיצל נולדו תפיסות אלה, ומי טיפח אותן? מלחמת יום-הכיפורים התחילה ביום ה' שביעי של מלחמת ששת-הימים. החקירה צריכה להתייחסם על עובדה זו.

קדימה, עד להכרדת הכוחות

מי שאלתי השנייה — לכלול בחקירה את כל תקור פת מלחמת יום-הכיפורים עצמה, וגם את השבועות הראשונים של-האריה — נתקלת במחסום חוקי חמור ביותר.

בעת מינוי הוועדה נקבע במפורש שתחום סמכותה מסתיים בגמר שלביהבלימה.

זהו סעיף מאוד. מודר, כל-כך מודר, שכדאי לתת עליו את הדעת לרגע.

מדוע נוסח סעיף כזה? מי ניסח אותו? טבעי היה למסור לוועדה בפשטות את חקירת המלחמה כולה. הוצאת חלק מן המלחמה מתחום סמכותה אומרת דרשני.

מי שזה היה מעוניין בכך שהחקירה תסתיים במאר רעות ה'14 באוקטובר — ושכל מה שאירע לאחר מכן, משלב הצליחה והלאה, יהווה פרק סגור והתום.

מדוע? למי היה עניין בכך?

מכיוון שהגבלה זו באה ביוזמת שר-הביטחון, מתבקשת המסקנה מאליה. משה דיין לא היה מעוניין בחקירת התקופה הנדרונה.

הדבר נבע מן הברית שנוצרה ב'18 באוקטובר בין משה דיין לאריק שרון. הגבלת סמכות הוועדה מונעת ממנה את האפשרות לסלל במרבית ההאשמות שהועלו נגד אריק עליידי האלוף שמואל גונן (גורודיש).

האשמות אלה מתייחסות בעיקרן לטענה שאריק לא מילא את הפקודה שניתנה לו, להבטיח את צירי-הגישה לאתר-הצליחה, דבר שמנע את ניצולה היעיל של הצ' ליתח, אותה הוא ביצע בהצלחה. טענה אחרת של גורודיש היא שאריק לא מילא כראוי את הפקודה לכבוש, ערב הפסקת-האש, את המוצב מיסורי, שאיים על צירי הצליחה עד להפדרת הכוחות.

האשמות אלה נגנזו, עליידי דרישת דיין. אמנם, כאשר הבאתי אותן לידיעת כל השרים, נאלצה הממ של לזון בתן, אבל היא התחמקה בצורה עלובת-נפש, בהחליטה למסור אותן לבירור בוועדת-החקירה.

השרים ידעו היטב שאין לוועדה הסמכות לזון לכך, ושהממשלה עצמה שללה ממנה סמכות זו עליידי הגבלת הזמן. ואכן, הוועדה קבעה רישמית שאינה מוסמכת לזון במרבית האשמותיו של גורודיש.

בינתיים, בתקופת-הדימומים הקצרה של דיין כמישר-הביטחון, כאשר נרמה היה שי הוא מסתלק, החליט הרמטכ"ל למנות ועדת חקירה צבאית לבירור ההאשמות, שלב מוקדם הדרוש לעריכת מישפט צבאי.

אפילו התמנתה ועדת-החקירה צבאית, אין הדבר יכול לבוא במקום הכללת נושא זה בחקירת ועדת-אגרונט.

כי זה דרוש להשלמת התמונה שלה. יהיה זה עוול כלפי אריק עצמו, כלפי גורודיש וכדפי צה"ל, אם לא תוכל הוועדה להיר כנס לעובי הקורה של פרשה זו, לשמוע את כל הטענות, לעיין בכל העדויות והמיסמכים, ולהגיע לכל מסקנה שקורה וצודקת.

אשמת דיין: שלב א'

אם השב מישחו שדיין דאג להגבלת תחום החקירה רק כדי להגן על אריק, הרי טעה. דיין דואג קודם כל לעצמו. ויש לו סיבה לדאגה.

הוועדה מוסמכת לעיין בכמה פרקים שחורים, הנוגעים לאחירתו הישירה של דיין למה שקרה. למשל:

(א) הסכמתו של דיין להערכות המורדי עין, שאין ככוונת המצרים והסורים לפתוח במלחמה, למרות ריכוז כוחותיהם מוד קווי צה"ל.

(ב) החלטת דיין שלא לגייס את הכוחות, או חלק מהם, לקראת אפשרות של מלחמה.

(ג) הקביעה השרירותית ביום-הכיפורים עצמו, כאשר כבר נתקבלה ידיעה מוסמכת על המלחמה העומדת לפרוץ באותו יום, ששעת האפס תהיה דווקא בשעה 18.00. לקביעה הרתי גורד לא היה ביסוס מספיק.

(ד) התמוטטותו של דיין ביום השני של המלחמה, כאשר נתן "עצה" לפיקוד הצבאי לסגת מייד אל הריסני. איזו פעל צה"ל עלי פי עצה זו, היו המצרים מכושפים את מדי בית סיני.

את הנושאים האלה רשאית הוועדה לחקור, ואני מקווה שהיא תביא בפנינו תיאור מדוייק של העובדות, ללא כחל ושרק, וללא התחשבות בתוצאות המדיניות הנובעות מכך.

אשמת דיין: שלב ב'

אדם לפי כתב-הסמכות הנוכחי אין הוועדה מוסמכת לבדוק את חלקו של דיין בהמשך המלחמה.

אני טוען בזה שאם תינתן לה הסמכות לכך, היא תגלה את העובדות הבאות:

(א) משה דיין שלל מן היסוד את עצם הגישה שהביאה לידי החלטת הפיקוד לצלוח את התעלה מערבה.

(דיין עצמו הודה בכך, במסרו לסירוסם את הפרוטוקול

התקציב אוכל את המדינה, הח"כים אוכלים במיזון

צלמייהטלוויזיה יודעים, בבואם לכנסת: אסור להסיט את המצלמה. מותר להם לצלם את הנואם, מבלי להזיז את המצלמה שמאלה או מימנה. רק במיקרים מיוחדים, כשאולם הכנסת מלא, מותר להם לסקור גם אותה. הסיבה: שילטונות הכנסת אינם מוכנים להראות איך נראה, בדרך כלל, אולם "המ" ליהא".

שנתיים ישרים. השבוע נדון בכנסת תק"צ שב השנה הקרובה. הוא מגיע לסכום של 35 מיליארד לירות. מבחינה חסית אין ל"סכום זה" אחריות בעולם, מפני שהוא שווה כיסוי לכל התוצר הלאומי של ישראל. עובדה אבסורדית זו אפשרית מפני שחלק מן התקציב בא מתקורות כספיות זרים, ומוצא בחו"ל, כך שאינו בא במגע עם התוצר הלאומי. הפעם העז הצלם לגלוש לתוך האולם, וכך ראו האזרחים הנדהמים כי בעת נאומו של הדובר הראשי של האופוזיציה, ח"כ יוחנן באדר, נכחו באולם בסך-הכל שבעה ח"כים. אחד מהם היה היו"ר, ואחד היה פינחס ספיר, שישן שנתיים ישרים. הוא לא התעורר אפילו כאשר ניגש אליו עמיתו, ח"כ משה ברעם, וניסה לדבר עימו. שבעה ח"כים הקשיבו לוויכוח על 35 המיליארד. אילו חולק הסכום ביניהם, היה כל אחד מהם זוכה לחמישה מיליארד ל"ר.

השאר — ובכללם כל חברי סיעתו של הנואם — אכלו במיזון, או נעדרו בכלל.

תנועות

הכל תלוי בטיב השינוי

הן צצו כפיטוריות

אחרי הגשם —

האם ייעלמו

כפיטוריות בשרב?

"שרימה חדל — לנהל" — צעקו אלפי הר מפנינים בשער משרד ראש-הממשלה ב"ירושלים. מוטי אשכנזי כינס שוב הפגנה מרשימה — ובמדינה כולה עברה השאלה: האם יש לתנועה זו עתיד? מוטי עצמו חדל להיות הנציג היחיד של מצב-הרוח המרדני שפשט בארץ. כימעט בכל רחבי הוויר הצבירות צצו תנועות וחוגים חדשים, כפיטוריות אחרי הגשם. לכל התנועות האלה היה מכנה משותף

אלוף (מיר) עמית

מועצת קציני-המיל. החופשיים

אחד: הדרשה ל"שינוי", להחלפת ההנהגה הקיימת. דרישה זו, שהתמקדה תחילה ב"דרישה לפיטורי משה דיין, גולדה מאיר וישראל גלילי, עברה מזמן גבול זה. כיום מקיפה דרישת-ההדחה את כל ההנהגה ה"קיימת" — ממשלה דיין עד לפינחס ספיר, מי גולדה עד יגאל אלון. השאלה הגדולה היתה: מי ומה צריך לבוא במקום הקיים?

מוקש בדרך

(המשך מעמוד 15)

כיום, לאחר הניסיון של ועדת אגרנט, ברור לו שיש לתקן את החוק לפחות כך שכל ועדת-חקירה תהיה מוסמכת, אחרי התמנותה כחוק, להרחיב בעצמה את תחום חקירתה, אם הדבר ייראה לה כדרוש להסקת מסקנות סבירות וצודקות בנושא שנמסר לה.

ביקשתי מידידי אמנון זיכרונני לנסח הר צעת-חוק כזאת, והמצאתי אותה לכמה ח"כים, שתיקוה שיאמרו אותה לעצמם. חבל שעד היום שותקים הח"כים המתקדמים בכל הנוגע לחקירת המלחמה, האשמות שהולעו והטיפוח בהן. **מסופקני אם היה דיין מעז להתנהג כפי שהתנהג בימי המשי בר הממשלה, אילו עמד באש צרי לבת בכנסת כעניינים אלה.**

הסיכוי ההיסטורי

מ ילחמת יום-הכיפורים היתה צריכה לזעזע את אמות-הסיסים של המדינה. היא לא עשתה זאת. נוצרה ההרגשה הנוראה שהכל נשאר במקומו. הרגשה זו היא המקור לדיכאון הנפשי שפשט בו המדינה.

מדוע לא נרמה המיחלמה לשינוי בדרך של בחירות?

יתכן שההלם היה קרוב מדי. היה חסר המרחק, המאפשר תגובה שקולה. הציבור היה מגולבל ואחוז-חרדה, ללא מצפון ורעיונות בדוקות. דו"ח ועדת אגרנט יתקבל באווירה אחת. יהיה מרחק מן המאורעות. מצב-הרוח יהיה פחות רגשי, יותר מפוכח. הדו"ח עצמו יוסק את המצפון, את העובדות. אם משלה את עצמו משהו שאפשר יהיה לשמור את הדו"ח בסוד, הוא יתבדה. שום תירוץ ביטחוני כוזב לא יעזור הר פעם. שום צנוורה לא תצלה. האמת תצא לאור — בצורה זו או אחרת.

חשיפת התמונה כולה, על כל מוראותיה, בלי הגזמה ובלי טיטוש, יכולה לגרום סוף-סוף לזעזוע החיובי, המשחרר, הר כוחות הבריאים הגנויים במדינה, ששתקו ושנתקו זמן רב מדי, יוכלו לפרוק ולפי תוח בתהליך גדול של התעוררות והתחדשות. במדינה כולה ובצה"ל בפרט.

להלן נוסח הצעת-החוק, שהוכנה על ידי עורך-הדיון אמנון זיכרונני, על פי בקשת העברתי הצעה זו לכמה חברי-כנסת, מתוך מישאלה שיגישו אותה בשםם.

חוק ועדות-החקירה (תיקון), תשי"ד — 1974.

הצעת-חוק פרטית, מוגשת על-ידי חברי-הכנסת — —
הרכבת סמכויות הוועדה:
מצאה ועדת-חקירה, תוך כדי עבודתה, שכדי להשלים את חקירתה עליה להרחיב את נושאי-החקירה, תהיה רשאית ועדת-החקירה לחרוג מהגדרת נושא החקירה שהוגדר על-ידי הממשלה, ובלי בד שהחריגה תהיה קשורה בעניין שהוא נושא החקירה.

דבריהם סבר
כאשר החליטה הממשלה למנות ועדת-חקירה לבדיקת אירועי מלחמת-יום-הכיפורים, הגבילה את התקופה שנמסרה לחקירת הוועדה. בכתב המינוי צויין — כי הוועדה תחקור את פעולות צה"ל, "עד לבלילת האויב".

מהגדרה זו נובע, שאסור לוועדה לטפל באירועי המלחמה החל מיום ה-15 באוקטובר 1973, וכך נמנע מן הוועדה לטפל במאורעות, האשמות וטענות לגבי תקופה מאוחרת יותר, שלבירורן יש חשיבות ציבורית חיונית.

אירועים וטענות אלה קשורים, כמו בן, בעניין שנמסר לחקירת הוועדה, אך נוכח הגבלת הזמן שנעשתה בהגדרת סמכויותיה של הוועדה על-ידי הממשלה, אין הוועדה זכאית, על דעת עצמה, לחי רוג מן ההגבלה הנוגעת.

...מוצע, איפוא, להעניק לוועדת-חקירה את הסמכות להחליט בעצמה על הרכבת סמכויותיה, כדי לאפשר לה לטפל כראוי בנושא שנמסר לחקירתה בכתב-המינוי המקורי. בד בבד עם זאת מודגש, שהוועדה תוכל לחרוג מהגדרת סמכויותיה, רק בתנאי והחריגה קשורה בעניין שהוא נושא החקירה. תיקון זה — אם יתקבל — יאפשר לוועדה להשלים את עבודתה, ולהגיע למסקנות לגבי עניין שהוא כיום בעל חשיבות ציבורית-חיונית.

לחקק מגידול החוצאות של הנשיא אפרים קציר.

התנגדות

לאשה

מ ה יקרה אם וכאשר יממש הנשיא את רצונו ויתפטר.

באופן חוקי מגיש הנשיא את התפטרותו ליו"ר הכנסת, וההתפטרות נכנסת לתוקפה כעבור 48 שעות, גם מבלי שייבחר נשיא חדש. בתקופת הבניים, עד לבחירת ה"נשיא הבא, משמש יו"ר הכנסת בתפקיד זה.

אולם במציאות הפוליטית של היום יכולה להיות תקופת-ביניים זו תקופה ארוכה ביותר.

הנשיא קציר נבחר בצורה שעוררה מחלוקת. לאחר שהוחלט למעשה על בחירת יצחק נבון כנשיא, בניגוד להצעת הדתיים לבחור את הפרופ' אפרים אורבך, שלטה פיתאום ראש-הממשלה, כאילו מ"השרול וברגע האחרון, את אפרים קציר, ואכפה את דעתה על מילגתה ועל הכנסת כולה.

לגולדה היו שני נימוקים טובים מאוד נגד בחירתו של יצחק נבון, למרות ש"בשחתה עימו, ערב הבחירה, טענה כי אין לה דבר נגדו. הנימוק החשוב פחות, אולי הקובע מאוד אצל ראש הממשלה, הוא רעיונו של נבון, אופירה. גולדה לא יכיר לה היתה להתרגל למחשבה כי היא תצטרך לכנות את האשה הצעירה והיפה בשם "גבירתי אשת הנשיא".

גולדה

צדקה

א ודם היה לגולדה שיקול נוסף, מבוגר יותר, נגד בחירתו של נבון. למרות שא היה כוחו של המערך גדול הרבה יותר מאשר היום, הבינה גולדה, שלא כרבים אחרים אשר ראו בנשיאות תפקיד ייצוגי בלבד, כי משרת נשיא-המדינה צריכה להיות בידי מפא"י, כדאי לזכור את היחסים בין גולדה למשה דיין באותה תקופה, כדי להבין מדוע חששה לתת את תפקיד הנשיא בידיו של איש רפ"י.

כיום ברור עד כמה צדקה גולי דה בשיקויה. בעוד שבחירת הנשיא קציר נעשתה בקלות המעי רך וגורו, ובקוצר הימנעויות של חברי-כנסת אחרים, קשה לתאר היום מצב בו יוכל המערך לבי חור בעצמו נשיא חדש. לא רק שדמערך אין כוח אקטוריאלני דבר, אלא שגם קלות המערך עצמו אינם בטוחים לכל מועמד. אם לא תרצה גולדה לבחור נשיא בעזרת המזל וקלות רק"ח, היא תצטרך לבחור בנשיא שיהיה מקובל על כל הקואליציה, ואז ברור שהנשיא לא יהיה ממפא"י ואפילו לא מ"מ מקובלי המערך.

תיבת

פנדורה

ב עת הנסיונות השונים להרכבת הממשלה האחרונה, היה חשוב מיהו הנשיא. הוא עזר לגולדה, לא קיבל את הדעתה הטלפונית על הסתלקותה מתפקיד הרכבת הממשלה. שיבח אותה בפומבי ונסוג ב"מזירות מההצהרה שפורסמה בשמו. כאילו הוא בעד ממשלת ליכוד לאומית. הדבר מוכיח לגולדה, עד כמה חשוב שנשיא ה"מדינה יהיה אדם המקובל עליה ועל מילגתה.

אם יתפטר נשיא המדינה יהל מחוזי-שרים פוליטי מסחרר, בעל משמעות פוליטיות מרחיקות לכת. תיבת פנדורה שנסגרה ב"מאמצים רבים עם הקמת הממשלה הרעועה הנוכחית, תיפתח מחדש, והפעם בקול נפץ רב.

לכן ייעשה, בלי ספק, כל מאמץ כדי למנוע משבר, וינקטו כל האמצעים כדי לבטל את הגורמים לבעיות הנוכחיות.

מדוערצה הנשיא להתפטר

(המשך מעמוד 13)

קציר לשחקנים, אמנים ואנשי-רוח. גורית היתה שחקנית מתחילה, אך בעלת כישרון רב, שכל אנשיהמיקצוע ניבאו לה גדולות. כשהתיאטרון והאמנות בכלל היו לנפשה הרגישה מקור-חיים.

כימעט-טרנדית אירעה בבית הנשיא. עוד כשהיה פרופסור בלונדון וייצמן, כאשר בנם הימרה את פיהם ונשא לאשה את עוזרת הבית של מישפחת קציר, שהיתה מבוגרת ממנו בשנים מיספר ושהביאה עימה כ"גדולת שלוש ילדים. מכה אנשה לנשיא המדינה היתה נפילת אחיו, הפרופ' אהרון קציר, בליל-הדמים בלוד. שני האחים הפרופסורים היו קשורים מאוד זה לזה, ועד היום מלווה אלמנתו של אהרון קציר את הנשיא בכל אירוע ממלכתי.

ייתכן שטרנדיות אלה ואחרות הביאו את אפרים קציר לשאיפה ולפעילות יתרה. בניגוד לרפואים שנבקעו לפעילות נשיאי ישראל עדיירי שיושבת הנשיאות שקדמו לו, רואה הנשיא קציר את תפקידו כרחב ופעלתני הרבה יותר.

צוותי

חשיבה

ד וגמלה לכך היא הקמת צוותי-החשיבה ליד נשיא המדינה. זוהי תופעה חדשה

אפרים ונינה קציר

פרחים

בנוהל הנשיאותי של ישראל, נמצאת עתה בתהליך היוולדות. אולם כבר עתה ברור כי הנשיא קציר, במידה שימשיך לכהן כי נשיא, יפעיל סביבו אנשי רוח ומדע מחיר גים שונים, בניסיון ליצור ולהשפיע על תחומי-החיים השונים במדינה. תופעה זו מוכירה במיקצת את צורת מחשבתו של הנשיא קנדי המנוח, שגם חייו היו רצופי טרגדיות. אם כי ברור לכל אחד כי ה"מישטר במדינת ישראל שונה מן המישטר הנשיאותי האמריקאי, מאחר שגם הנשיא ממלא גם את תפקיד ראש-הממשלה.

פעילותו הרבה של נשיא המדינה מביא אותו אף לארח ולהיפגש עם אנשים רבים יותר. בעוד שהנשיאים הקודמים היו מתפקדים בכמה קבלות-פנים קבועות ו"מסורתיות בחדוש, מגיע לעיתים מיספר קבלות-הפנים שעורך הנשיא קציר לארבע ביום.

כל הפעילות העניפה הזאת עוי זה ככסף רב, והיא מחווה הסבר

מבקרים בתערוכת מילחמת יום הכיפורים בשדה החמישית

סיים את מרובע הפרנסה לתוך מעגל ה-
תחביב.

עיתונות

פני המלחמה

אמריקה מגנה

צדם עיתונות ישראלי

מנהלת הגזאש מוזיאון בשדרה החמישית של ניו יורק עצרה בפתח הבניין כאשר צעיר, ובדיו תיק תערוכות פנה אליה במפתיע. "יש לי כאן איתי תערוכה שאני רוצה להציג אצלכם", אמר ה- צעיר. מנהלת המוזיאון היהודי, השוכן ליד הצנטרל פארק, לא הרחק ממוזיאון גוגנהיים המפורסם, לא היתה פנויה לדבר איתו. "פתח את התיק וגראה מה יש לך שם", אמרה לו.

"כאן, על המדרגות?" תמה הצעיר, "אני לא מוכר שרובי נעליים". המנהלת העיפה בו מבט ורמזה לו להיכנס אחר-כך. במשרדה פתח שבתאי טל, צלם עיתונות ישראלי, המייצג בישראל את השבועון הגרמני שטרן, את תיק התערוכות שהביא עימו מגרמניה. בתיק היו צילומים במישקל 25 ק"ג, כולם צולמו בימי מלחמת ששת הימים.

הצד האנושי. במלחמה צילם שבתאי טל תמונות בכל החזיתות, את הפיל-מים המצולמים שלח מייד לגרמניה, שם פיתחו אותם ופירסמו מה שבחרו. רק לפני כחודש, כשיצא טל (34), להמבורג, נחתה לו ההודמנות לראות את התמונות שצילם במלחמה. להפתעתו הסתבר לו כי בלי משים וללא כל תוכנון מראש, שם את הדגש בצילומיו על הצד האנושי במלחמה: הבעות פני הלוחמים, הבעות של כאב, שכול, סבל, אומץ ושימחת ניצחון. אז עלה בדעתו להציג את תמונותיו ב- תערוכה בפני יהודי ארה"ב שיתודעו ל- מלחמה מקרוב ולא מנאומי התעמולה, ללא הפנייה וללא המלצה לא היה לו כל סי-כוי להציג תערוכה במוזיאון היהודי המוקדש לתצוגות יודאיקה בעיקר. איש לא רצה אפילו לדבר איתו.

אבל במשרדה, כשראתה מנהלת המוזיאון את התמונות, התרככה. "אולי תהיה תצוגה של תמונות, למשך שנה", אמר לה, "אבל בעוד שנה אפשר יהיה להציג את התערוכה". טל השיב בפשטות: "או שתהיה תערוכה בשבוע הבא, או שבכלל לא". כעבור שבוע נפתחה התערוכה, מ- סוף פברואר השנה ועד סוף מרץ יראו אותה רבבות יהודים בני-יורק.

לצלם העיתונות הישראלי הצעיר היה המאורע בבחינת תלית. הוא גילה את צילומי עצמו ואמריקה גילתה אותו. הוא רואיין בטלוויזיה ורשת איי.בי.סי. אף שידרה תוכנית מיוחדת ב- 6 דקות המוקדשת לתערוכת צילומיו.

בעיקבות הצלחת התערוכה החליט ה- מוזיאון היהודי בני-יורק להפוך אותה לחלק מתצוגת הקבע שלו.

אז ניוטון האנגלי, כולם הציעו שיטות שר-נות של חישובים, אבל שיטות אלו נתונות רק תוצאה קרובה, ואילו אצלי זהו דיוק צרוף, כמו שדורשת המתמטיקה.

מעגל זה יפה. רמי פוסל את השיטות הקלאסיות של החשבון הדיפרנציאלי והאינ-טגרלי להישוב מידות המעגל. הוא שולל את הדריעה המקובלת בין מתמטיקאים, ה- גורסת שהיחס בין היקף המעגל לקוטרו הוא מיספר אי-רציונלי (מספר שלא ניתן לבטאו כשבר פשוט בעל מונה ומכונה). "בתוך נאמנות לחוק של המיבנה הגי-אומטרי המשוכלל, האומר כי כל הצלעות על-פני היקף המיבנה תהיינה בעלות מיספר טבעי ושלם", הסקתי, כי הערך של פאי חייב להיות רציונלי, והוא שווה ל- 22/7. כל זאת הדגים רמי על הלוח ע"י פיתוח נוסחאות ושירותוט מעגלים, ועל-פי נוסחת היקף המעגל הגיע לחידוש נוסף, הקובע כי 44 יחידות רדיוסים יקיפו תמיד שיבעה מעגלים חופפים ודומים.

"חשבת שאנשי המדע ישמחו לקבל מימ-צא צרוף ומדויק, ולכן ניסיתי לעניין בזה שלושה פרופסורים, אבל הם התחמקו. אחד מהם הסביר לי שהוא לא מדבר עם חובבים. הסביר לי שהוא לא מדבר עם חובבים. "המעגל הוא הצורה הגיאומטרית המ-שוכללת והנאה ביותר", אמר רמי, "והעו-לם הרי בנוי על בסיס של מעגלים. לכן חשוב שהאדם יבין ויידע להקור את ה- מעגל, ואז יוכל לנהל טוב יותר את חייו. אלוהים ברא את העולם בחוג חוג על-פני תחום, כמו שנאמר בספר משלי, "המעגל מבטוא גם בצורה מופשטת, כמו מעגלי טוב, מעגלי צדק ומעגלי ישר, ב- ספר תהילים. הסיפיה שבע גם היא, כידוע, בעלת משמעות מיוחדת, אפילו מיסטי-טית: שבעה צבעים לקשת, שבעה צלילים במו-סיקה, היום השביעי הקדוש, שבע שנים בנה שלמה את בית-המקדש, ושיבעה הם פילאי עולם, הפועל לשבור והמושג שבי-עותרצון, המורים על שלימות, שייכים גם הם לשורש זה.

כבוד גדול. "וכפי שראינו את הקשר בין המעגל למיספר שיבעה — כשארבעים וארבעה רדיוסים נכנסים תמיד על ההיקף של שבעה מעגלים דומים", סיכם רמי, "הרי שכל הצבעות, זהו גילוי חשוב, ובשבילי זה כבוד גדול".

חוק מתחביבו עוסק רמי גם בתחום ה- שירה, ממנו הוא מתפרנס. "אני קשור למוסיקה מאז שהייתי ילד, הוא אומר. אז התחלתי לנגן על כינור. במתמטיקה התחלתי להתעניין למעשה רק אחרי הצבא. באוניברסיטה למדתי פסיכ-ולוגיה, ומתמטיקה כמקצוע משיג, אבל אחר-כך עובתי בכלל לא לימוד המתי-מטיקה שם, כי צורות הלימוד והמחשבה ניראו לי שגרתיות וממוסדות".

מה שפותח פתח לבעייה מתמטית ש- וודאי לא הציקה לארכימדס — כיצד מכני-

(*) מיישם תיאוריות הגיאומטריה הנ- מדות כיום בבתי-הספר.

להתמרד פה ושם נגד המיפלגה והקואליציה. ויהא כי טוב. החבר היה סופולרי, העי-תונות הקדישה להם מאמרים ארוכים, הם הפכו גיבורי הראינות בכל אמצעי-התק-שורת. ההתמרדות הפכה לשיגרה. הצעירים השיגו הישגים נכבדים בבחי-רות הפנים-מיפלגות, יכלו לקוות שהישג זה ינחיל להם גם קאריירה אישית נכבדה. **ראש או זנב?** ואז באו מלחמת יום- הכיפורים, עליית הימין, הפרדת-הבוחות ו- בולמוס-הטיולים של הנרי קסינג'ר. במחנה הדתי גברה ההתרגשות של חסידי ארץ-ישראל השלמה. המתנחלים, החוששים בצדק שבהסדר-השלום הצפוי יפורקו כל ההתנחלויות, החלו במסע נרגש, תוך שי-תוף-פעולה עם שאר חסידי ארץ-ישראל ה- שלמה. הצעירים עמדו, כמובן, בראש. לפתע מצאו המדר-בן-מאיר את עצ-מם במצבם של מנהיגים-מונהגים. הם איבדו את השליטה על-התנועה, שהם עומדים כביכול בראשה. וכמו תמיד בתנועות קי-צוניות, קיימת בה התחרות מתמדת, שבי-עיקבותיה עוברת ההנהגה ליותר קיצוניים. **לכגין מגיע.** עם הקמת הממשלה החד-דשה, כבר לא יכלו השניים לעמוד על-

זמר ניר באמבטיה

המקח, להשיג לעצמם הישגים אישיים. הם נאלצו להישאר באופוזיציה — בידיעם ש- זהו דרך מסוכנת. כי במקדם או במאוחר, הם ייאלצו, בתאוצת מעשיהם, לפרוש מן הקואליציה — ומן המפד"ל. ראשי המפד"ל מצפים לקראת אפשרות זו בהפץ-לב ובשימחה-לאדי. אמר אחד מהם, השביל מה אנחנו צריכים אותם? הם לא הביאו קולות למיפלגה. כל מי שרצה בארץ-ישראל השלמה, הצביע ממילא בעד הליכוד או בעד הרב מאיר כהנא. הם יושבים על תקן הקולות שלנו? אם יפרשו הצעירים, אמנם יצטמק ייצוג המפד"ל בכנסת הקיימת — אך שאר שמור נת הח"כים יהיו סוף-סוף חופשיים. הם לא יהיו כבולים אפילו על-ידי החלטת ה- מוסדות, האוסרת עליהם להשתתף בממשלה שתותר על חלקי ארץ-ישראל. החלטה כ- זאת אפשר לשנות תמיד, אם הסייג-הכוחות מאפשרים זאת. בייחוד עם וזה ורהפטי-ג, שהפך יונה גומרה, יצטרף לממשלה. מה יעשו אז הצעירים? מנהיגי המיפלגה אינם מוטרדים, "שיילכו לליכוד", אמר אותו עסקן. "שבגין יינהג מהם. זה מגיע לו".

דרכי אדם

רמי נירכידם

הזמר רמי ניר פתר בעייה מתמטית שנחשבה כחסרת-פיתרון

"אוריקה מצאתי" קרא הזמר רמי ניר וזינק מתוך האמבט. "הצלחתי לפתור את הבעייה הגדולה בתורת הגיאומטריה של איוקלידס! בניתי מלבן השווה בשיטחו ב- דיוק לשטח מעגל נתון". המתינו לרמי באולם-ההרצאות של בית ציוני אמריקה בתל-אביב ביום ראשון שעבר כמה עשרות משוענים-לדבר, שבאו לתהות על תגליתו של הזמר חובב-המתמטיקה. "כבר 2300 שנה מחפשים המתמטיקאים שיטה מדויקת לבניית המרובע של המעגל", הסביר רמי לקהל. "בין אם זה ארכימדס

למען שרון ושלום. מוטי אשכנזי עצמו לא נתן כל תשובה על שאלה זו. להיפך, היה נדמה שהוא מתרחק מן התשובה. בראשית צעדיו היה ברור כי אשכנזי בא ממחנה השלום, וכי הוא דוגל במדיניות סוציאלית מתקדמת. אולם ככל שעלה ל- גדולה כמנהיג אותנטי של תנועת ההת-נגדות העממית, כן הקפיד שלא להוכיח אידיאלים אלה. הוא השתדל למונע בעד יריבו להדביק לו תו מופלגתי — ומרוב השתדלות, ברח מכל תוכן מעשי ומדיני. מה שהיה תחילה טכסיס, הפך בהדרגה ל- השבוע צעד הלאה בדרך זו, הודיע שי- הוא מתאחד עם כל קבוצות-החיי-לים שצצו לאחרונה. קבוצות אלה כוללות מגוון רחב של בעלי-דעות, וביניהם חסידי ארץ-ישראל, שהחרי מדיניות-סיפוח וקו חב-רתי ימני מובהק.

אם תחמסד תנועה כזאת — ספק אם תוכל לגבש תוכנית פוליטית כלשהי. ובי-העדר תוכנית, צפויה לה סכנה של הת-נוונות, או גלישה לכיוון שהוא רחוק מאוד מן האידיאלים שעמדו לנגד עיניו של מוטי אשכנזי, כאשר ישב במוצב-הצפון והירחר על עתיד המדינה.

כולם על מל. אותה שעה פשט אי-השקט גם לאוניברסיטות ולחוגי אינטלק-טואלים, המרגישים מאז המלחמה שעליהם לעשות משהו למען השינוי. גם חוגים אלה אינם מגובשים סביב רעיון ברור, אלא מסתפקים במכנה משותף של "שינוי" וחילופי-אישים. הם כוללים אנשי שלום וסיוע, שותרי קו חברתי מתקדם ואנשי-ימין קלאסיים. הם הודיעו על רצון גם להתאחד עם קבוצות-החיליים הסטגוניות — כך שיתוצר תנועה מדינית מבולבלת עוד יותר.

מלוא הבילבול בא לידי ביטוי, השבוע, כאשר פרש האלוף ישראל ("טליק") טל מצה"ל. עוד לפני פרישתו רמז טליק שהוא יתייצב נגד משה דיין, נגד מדיניות המי-שלה ובעד קו של שלום וקידמה. אולם ברגע שפרש, עטו עליו יוזמי-החוגים מכל הסוגים — החל באריק שרון, שניסה ללטף את טליק ליטוף של דוב, וכלה בחוגים סוציאליסטיים קיצוניים, שביקשו לאמץ אי-תו לעצמם.

עמיתות שר עמית. ריח דרישת-השי-נוי פשט גם בתוך מיפלגת-העבודה, הבאי לתוצאות פיקנטיות למדי. כך עלה לפתע על דעתו של האלוף (מיל). מאיר עמית, שהיה כל חייו חסידו וגורו של משה דיין, שהוא יכול לעמוד בראש הדרשה לשינוי הנהגת המיפלגה. הוא היה ליט ליוזם מעין חטיבה חדשה במיפלגת-העבודה, שתחל את כל המסיבות האחרות. עמית הוזמן אליו למישרדו את אלופי-המיל המיפלגתיים — חיים בר-לב, אהרון יריב ויצחק רבין, יחד עם אנשי-הכלכלה העבודה, שתחל את כל המסיבות האחרות. עמית הוזמן אליו למישרדו את אלופי-המיל המיפלגתיים — חיים בר-לב, אהרון יריב ויצחק רבין, יחד עם אנשי-הכלכלה העבודה, שתחל את כל המסיבות האחרות. עמית הוזמן אליו למישרדו את אלופי-המיל המיפלגתיים — חיים בר-לב, אהרון יריב ויצחק רבין, יחד עם אנשי-הכלכלה העבודה, שתחל את כל המסיבות האחרות.

יתכן שעמית רצה להקים מעין "מועצת קציני-מיל חופשיים", נוסח גמאל עבד-אל-נאצר. אבל לשלוש האלופים לא היה כל חשק בנסיון-הפיקה נגד מלך-פארקו ישר-אלי. הם מחו על הנסיון לסבכם, ומאו הם אלי. הם מחו על הנסיון לסבכם, הם עוסקים בהתנצלויות בפני המנהיגים הקשישים.

עודים וזורדים. אין ספק שכל הנס-יונות האלה, הכנים והדמגוגיים כאחד, מבט-אים מצב-ירוח כללי של סלידה מן הקיים, מן הממשלה החדשה ומן המימסדים המיפ-לגתיים הוותיקים. אולם ראשי המימסדים האלה לא היו מוד-אגים יותר מדי. הם היו בטוחים שהתנועה תיעלם, כמו הפיטרות אחרי ימי חמסין. ההערכה הכללית של הבוסים: "התנועות באות והולכות, מוטים אשכנזים עולים ויור-דים — אך הכוח הפוליטי והכלכלי העצום של המגנטים המיפלגתיים יעמוד לעד". אם לא תתגבש תנועה מדינית רצינית, שתהיה יותר מאשר התאגדות אופנתית של חובבים — בוודאי תתגשם הערכה זו.

מיפלגות המנהיגים המונהגים

צעירי המפד"ל איבדו את השליטה על תנועתם ועזורים להיפלט החוצה

הכל התחיל כימעט כתעלול. שני נציגי הצעירים של המפד"ל — זבולון המר ו- יהודה בן-מאיר — התחילו להיות עצמאיים,

משה קסטל

חתן המסיבה, מען התפרוזה. כל קטל במחיר-מציאה ממשי: 10 לירות בלבד. „איך קסטל עצמו כימעט שלא הספיק לראות את א חתימות. „לולא חיים גמזו ואשתו — לא היית

כל השמנא'וסלתא באו ל תערוכה
וחטפו את הררי החטיפים והפירות

זלילות בתערוכה

ל מראה ההמונים הלבושים בבגדיי שבת, שצבאו על דלתותיו של מוזיאון ת"א שבשדרות שאול המלך, קשה היה ל" האמין שהמדובר הוא בפתחת תערוכה בלבד. אמנם, היתה זו תערוכתו של הצייר משה קסטל, אבל בכל-זאת, היה זה האירוע החברתי הגדול והממרי שים ביותר שנערך במדינה מאז מילחמת יום-הכיפורים, אך עובדה זו לא הפריעה לפקחי הג"א שהמתינו בכניסה, לפשפש בכליהם של האורחים הניכבדים. את פני הבאים קידמו נשיא המדינה, הפרופסור אפרים קציר, שישב על כימה גבוהה שהוצבה במיוחד באולם-הכניסה, כשלצידו השר שמעון פרס, ראש עיריית תל-אביב שלמה (צ"י) להט, מנהל ה" מוזיאון ד"ר חיים גמזו, וחתן-המסיבה עצמו, הצייר משה קסטל, הנחבא-אל-הכלים בדרך-כלל, שניראה נבוך ואובד בתוך המהומה. לסבוד המאורע הזמינה רעייתו של ה- צייר את כל חבריו של משה קסטל מ-

דליה פולרנר
ובעלה בפתיחה. משמאל: תאלוף (מיל.) חיים תרצוג.

אוטוגרף על-גבי קטלוג שהוצא במיוחד לכבוד שמחירו הממשי 15 ל"י, נמכר לאורחי הפתיחה שהתנפלו עליהם טיפר ד"ר חיים גמזו. זיו הוא היה טרוד מדי למרות רצונו, במתן כא"היום", אמר. מצב רוחו היה מרומם מאוד.

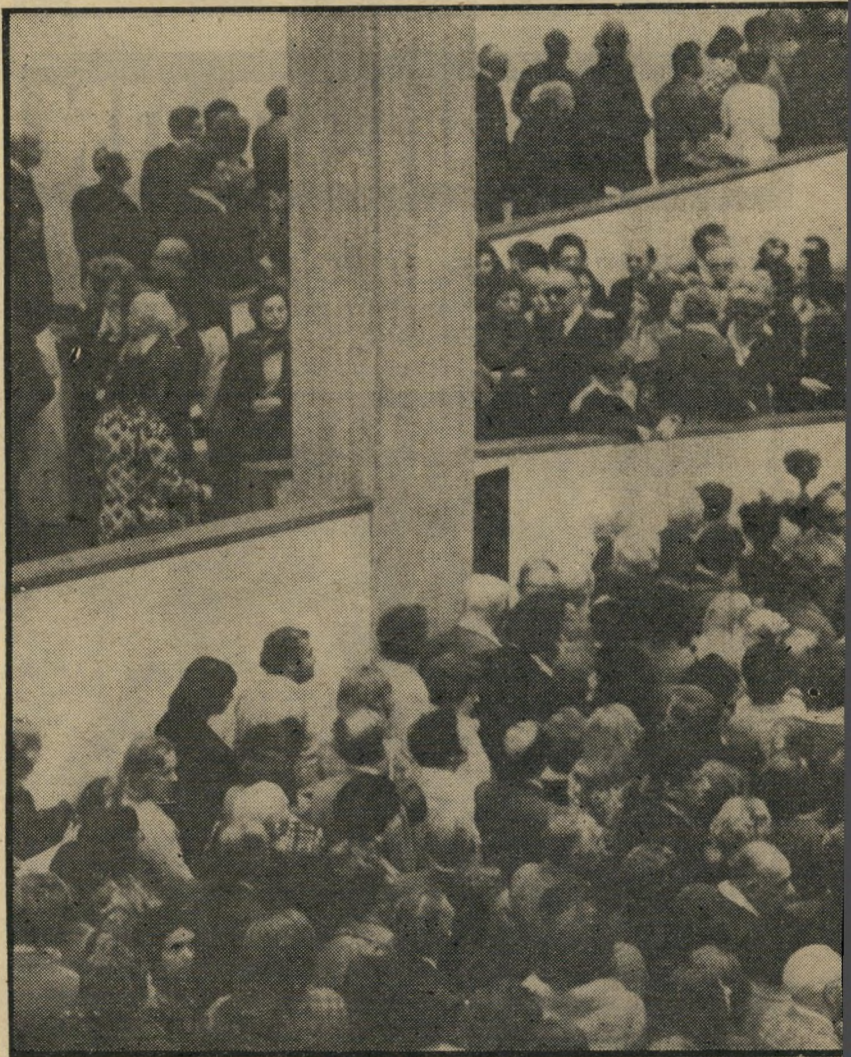
כיבוד ילדי המלך

בהתנפלות אדירים חיסל ההמון המורעב את ערימות הכיבוד העשיר. לדקות ספורות פרקו יקירי המדינה ונכבדיה את עול הגינונים המקובלים, דחפו, הדפו, טיפסו זה על ראשו של זה, ובלבד להגיע אל הסנדביצ'ים המיוחלים, אל תילי החטיפים וערמות הפירות.

ראשי העיר החדש, הצעיר והנימרץ של תל-אביב רבתי, שקיבל את פני האורחים לצד נשיא המדינה, באירוע החברתי הגדול והמרשים ביותר של תקופת כהונתו, בינתיים.

שלמה וזיוה להט

ימים ימימה. המיספר הסתכם בכ-3500 איש ואשה. הכל היו מצוחצחים, מחייכים, נוצצים, והעיקר — רעבים. לכן, בשעה 9 הגיע והאירוע לשיאו.

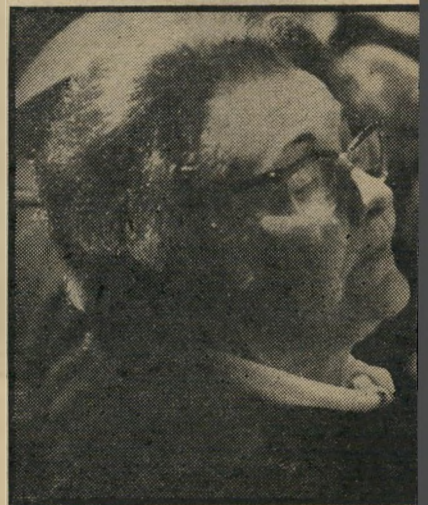
האורחים והחשובים פחות נשלחו הביתה על-ידי הסדרנים והתקיפים, ורק מי שזוכה ונימנה עם קרובי-משפחתו של הצייר או עם ידידיו הקרובים ביותר, נשאר למסיבת-הקוקטייל האינטימית, משהו בסביבות 1500 איש, לא יותר.

כאשר ניתן האות, והחל המישתה הגדול. המכובדים מיהרו להתכבד מכל הבא ליד. רק סמל צה"ל לבוש-מדים, שנכתב ב"מקום, גילה כי בעצם, המלך הוא עירום. "בחיי, ביחבתי ערב", אמר בצער. "מה, זה, כל הרוחק הזה? אני, נתנו לי חופשה מהבסיס לשלוש שעות. חשבתי ללכת ל-קולנוע. עברתי פה במיקרה, ראיתי את ההתקהלות. ונכנסתי לראות מה קורה. כעת אני מצטער שוויתרתי על הסרט. הרי כל מה שקורה פה זה זיוף גדול!"

טוקטלי וחמונתה

חברת זנט טוקטלי ביקשה להצטלם ליד הציון השייך לה, בחברת מעליה כהנא.

האשה שהצילה

את הפועל ת"א

יעל, בשיער בלונדי, מכנסי ג'ינס ו- מחרוזת לצווארה, עליה מתנוסס שמו של רוני, אינה הולכת כיום לראות את בעלה במיגרשי הכדורגל.

"כל פעם שאני הולכת למישחק שלו, היא אומרת, אני שומעת מאחורי מישחור שמקלל אותי, אז החלטתי לעזוב את זה. נכון, רוני שונה בהתנהגותו ממה ש-

רוני בפעולה במישחק נגד בני יהודה. פניו המעוותים של רוני מביעים את גודל המאמץ הנדרש ממנו. כתומכה העיקרי של קבוצת הפועל תל-אביב. רוני המושחק בארץ זה השבוע השלישי, לאחר ארבע שנות גלות באירופה, החליט להישאר ולשחק בקבוצת האס שלו, למרות ההצעות הקוסמות מחו"ל.

יעל ותמונת הגיבור

רעייתו הצעירה של רוני קלדרון, אשר הביאה לו את השקט, השלווה ויישוב-הלב, היא ליוותה אותו במשך ארבע שנים בחו"ל, והיתה שותפה למאבקו על מציאת הדרך הנכונה. משמאל: הזוג יעל ורוני קלדרון בדירתם בשיכון הדרייט'ס בת"א.

הביע אחד ממנהלי-הקבוצה חשש, שמא יעורר בעיות במישחק ובאימונים. אולם מבטיהם הנדהמים של אלפי הצופים ביציעים הפריכו את חששותיו.

רוני, שקט ודייקני, דירבן את חבריו, רץ, עזר, עודד והלהיב.

לפני ארבע שנים ארז רוני את מיטל-טלוי ויצא לתור מקום טוב יותר מישראל, לשחק בו כדורגל. איתו יצאה חברתו יעל, כשגם היא מאמינה בעתידם המשותף וב-כשרונם ככדורגלן.

א' לא יודע מה קרה לו, הוא נוסתנה מן הקצה אל הקצה. הוא נעשה שחקן אחר, שממש תענוג לעבוד איתו. מאז שהתחתן, ממש מהנה להיות יחד איתו.

מזכיר הפועל תל-אביב, אדוארד סגל, חייך בשביעות-רצון. רוני קלדרון, הכישרון שהתבלט עוד בהיותו בן עשר, בקבוצת הילדים של הפועל תל-אביב, הוכח כהשקעה טובה.

קבוצת הכדורגל בעלת העבר המפואר, הפועל תל-אביב, זעקה לעזרה כאשר מצי-

רוני קלדרון היה שחקן בעייתי -

עד אשר מצא

את הנערה ששינתה את חייו

אה עצמה, בעונה זו, נאבקת על הישרארי-תה בליגה העליונה.

הפסד רדף הפסד. רק לפעמים, לאחר מאבק ממושך, זכו כדורגלני הפועל לי-תוצאת תיקו, לא תמיד מכובדת. קבוצת היוקרה, העשירה בשמות כוכבים ובאמצעי-עים כספיים ניכרים, עמדה בפני שוקת שבורה, בלי לדעת כיצד לתקנה.

רוני קלדרון בן ה-22 נועץ לשורות קבוצת-האס.

אלפי אנשים חיכו בכיליון-עיניים לרגע הגדול. האיש שהכל ציפו לו - עמד לי-הופיע. סיפורי העבר שבו לתחייה בוויכוח ומבטים מתחננים נישלחו אל המיגרש. עוד רגע, עוד רגע - וזה בא. אלפי פיות החלו שואגים יחדיו: "רוני! רוני! רוני!"

בעבר נחשב רוני כשחקן קפריזי, בלתי-מושמע. ימים מיספר קודם שהחל לשחק

בכל מקום בו שהה זכה בחוזים מנופ-חים, במעמד ובהכרה, ולאחר שנתיים נשא את יעל לאשה בארצות-הברית, שם גרים הוריו.

שנתיים לאחר-מכן, אחרי ששיחק בר-הולנד ובפרנק, החליט לשוב לארץ. לפני חודשיים הגיע, הוצע לו חוזה בן מאה אלף לירות מדרום-אפריקה. מרעצת-המיש-פתה ישיבה על המדוכה, והחליטה: לא נוסעים יותר!

רוני אינו שבע-נחת מן התדמית הקוד-מת שיצר לו. הוא סבור שהיא אינה מדויק-קת.

"הייתי עולה לשחק", הוא אומר, מייד היו מדביקים לי שחקן צמוד, שלא נתן לי לעשות משהו. תמיד היה אותו שחקן מנסה להרגיז, דוחף, מכה, צובט ולפעמים יורק. הייתי משתדל להבליג, אבל לא תמיד אפשר, אז הייתי מגיב."

סגן שירון ואשתו
כבר

שני נושאים

במהדורה אחת

עורך מהדורת החדשות בערבית שבת ה' אחרון, **דניאל פאר**, נשבע בפני כל מי שהיה מוכן להקשיב לו, כי לא היתה לו כל כוונה בשידור שתי ידיעות במהדור זה, על שני נשיאי ישראל. במהדורת החדשות נמסרה ידיעה על ה' תקציב המנופח של לישיבת הנשיא **אפי ריב קציר**, ומיד לאחר ההקדמה כתב בה בה צולם הנשיא לשעבר **זלמן שז"ר** בבית החולים פוריה. לעומת תוכן הידיעה על הנשיא קציר, עוררה הכתבה על שז"ר אהדה רבה לנשיא לשעבר, שהצניע לכת.

מוזכיר המזכיר

תדחה הופעתה

מזכירתו של מנכ"ל הטלוויזיה **ארנון צוקרמן**, **ברוריה זימרון**, המסיימת בימים אלה קורס קריינות רצף, תיאלץ לדחות את הופעתה על המסך הקטן. לי אחר השעוריה שפרצה בבניין הטלוויזיה בעיקבות גילוי של העולם הזה על הפרוטקציה בבחירת קריינות הרצף, בי קש צוקרמן מברוריה, עמה הוא שרוי ביחסי ידידות. להסכים לדחות את הופעתה הבכורה שלה כקריינית, הבטיח לה שבי

קריינית זמרון
עוד לא

עוד חודשים אחדים תהיה לקריינית רצף מן המניין.

חופשת מולדת

לחיים יבין

חיים יבין הגיע ארצה ל-10 ימי חופש שתימולדת. השמועות שנפוצו כאילו הוא יבין לארץ כדי לנסות להשתלב בסידרת המינויים החדשים, הוכחשו. ביום השלישי האחרון נערכה לכבוד יבין, מסיבה בביתו של **צבי גלי**, בה השתתפו חברי מערכת החדשות ונשותיהם. למסיבה הוזמנו רק חברי מערכת החדשות. לא הוזמן אף אחד ממנהלי ה' טלוויזיה.

טלוויזיה

מאחורי המסך

האם יתמונה מוזכיר?

לרשות השדר?

למרות שכבר ברור מי יהיה סגן-מנהל הטלוויזיה, (ראה להלן), עדיין לא ברור מי יהיה מנהל רשות השידור כולה. שר התעמולה **שמעון פרס** בקש מהמנהל הפרושי, **שמואל אהמון**, לדחות את פרישתו בשבועות מספר, כדי לאפשר לשר לבדוק את המועמד הרצוי.

למרות שממקורות גלי צה"ל הודלף לי עיתונים כי רבים סיכויו של מפקד הת' הנה הצבאית **יצחק לבני** להיות המנהל, אין פרס רוצה בליבני. המועמד שהעדיף פרס היה שגריר ישראל לאר"ם, **יוסף**

מועמד בניתן
אולי

תקווה, המקורב לרפ"י, אולם תקוע הר' דיע שאינו רוצה בתפקיד. נראה כי המר' עמדות הריאלית ביותר היא של השגריר **אשר** (אתרור) **בן-נתן**, גם הוא איש רפ"י. שם נוסף שהוזכר הוא שמו של אל"ם (מיל) **נחום פונדק**, מי שהיה ראש המועצה המקומית ערד, וממקורבי משה דיין.

גם מצידו של **חנוך גיבתון**, מנכ"ל משרד התיירות ומי שהיה מועמד בזמנו לתפקיד זה, היו גישושים כלפי פרס, אך השר הודיע למקורביו של גיבתון כי אופן מוחלט כי לא יסכים לקבלו.

דו שילון

סמוכ"ל הטלוויזיה

ראש מערכת הספורט של הטלוויזיה, **דן שירון**, עומד להתמנות כסגן-מנהל הטלוויזיה. לדן הובטח גם כי ימשיך ל' פקח על מדור הספורט, אותו הקים ועיצב בטלוויזיה הישראלית.

על משרת סגן-מנהל הטלוויזיה הת' חרו מאחרי הקלעים דן שילון ו**אלי ניסן**, הידוע כחביבו של המנכ"ל, אולם הוועד המנהל החליט לבכר את שילון. את מקומו של שילון כראש מערכת הספורט, יתפוס בינתיים אחד מעורכי תוכניות הספורט, **אלכס גלעד**.

95 אחוז מחוכיות

הטלוויזיה - קניית

מחקר שנערך על ידי המכון לעיתונות ולתקשורת המונית של אוניברסיטת טמפרה בפנינג ציין לעניין את מנהל מחלקת התוכניות של הטלוויזיה, **יצחק (צחי) שמעוני**. המחקר, שנערך על-פי הזמנת אונסק"ו, קובע כי 95% מתוכניות הטלוויזיה ממשרדות בטלוויזיה הישראלית. קניית מחזורי-לארץ.

בכך חופסת ישראל את המקום הרא'

הכרתי. פעם הוא היה משתולל מכל דבר. גם היום הוא עצבני, אבל היום הוא מבוגר יותר."

העובדה שרוני התחתן הפכה אותו מחור שב יותר, עדין יותר, בחור שרבים מבקי שים את קירבתו.

חיים קשים

לכדורגל

חיי שר כדורגלן רצופים מיגבלות. החל משעות-שינה קבועות וכלה במזון שעליו לאכול. בערבית-שבת הוא חייב לי' הישאר בבית, כדי לקום ביום-המישחק עירני ככל האפשר. המישקל חייב להישמר בהירות, אחרת יתקשה לגנוע במגרש. רוני מייחס לדברים אלה חשיבות מר' בה. כדורגלן ששיחק בליגות מקצועני' יות, הוא יודע מה דרוש כדי להיות בעל-מיקצוע בשטח הכדורגל. היום הוא ממלא אחר כל ההוראות, הגם שרבות מהן אינן נידרשות בארץ.

ליעל אין הדבר קל כל-כך. "כולם יוצ' איים בערבית-שבת לבנות", היא מספרת, "אנחנו חייבים להשאר בבית, מפני שלרוני אסור ללכת לישון מאוחר כלילה. אני נשארת, בליית-ברירה, ורואה טלוויזיה. כשהוא יוצא לשחק, אני דואגת שרק לא יקרה לו משהו. זה קשה. אפילו שהתי' רגלתי, זה ממשיך להיות קשה, אבל רוני אוהב להיות כדורגלן, וזה מה שהכי חשוב."

כשעל שומעת שאוהדים ניסו לפגוע ב' בעלה היא מתמלאת מרירות ופחד. "הוא יוצא בשבת, ואתה לא יודע מה יכול לי' היות. בחוץ-לארץ זה לא היה ככה. שם ידעתי שהוא יחזור אלי, בדיוק כמו ש' יצא."

שאלות

מטריות

ל פעמים יושב רוני בחדר-הלבשה, לי' אחר מישחק מייגע או אכזבה כלשהי, שואל את עצמו: "למה אני עושה את כל הדברים האלה?" לפעמים הוא רוצה לגמור עם כל הטייפ הזה, עם המישחקים, הכדור וכל השאר, אלא שלאחר שניות אחדות הוא מתעשת וחוזר להיות רוני הכדורגלן. ויודע כי זהו הדבר שהוא אוהב יותר מכל. זהו ייעודו.

ההתרגשות אוהזת ברוני לפני כל מיש' חק. אפילו היום, אחרי 12 שנות מישחק רצופים הופעות, אוהזת בו צמרמורת כבר בערב המישחק. "צריך לנסות לא להיות לידו, לפני שהוא יוצא לשחק", מספרת יעל, "בדרך כלל הוא לא אוכל לפני מיש' חק. יש מישחקים שחשובים לו, שלפני' הם הוא מסתובב בבית כמו משוגע. מתי רגלים."

אחרי המישחק? "אם ניצח, ולא חשוב באיזו קבוצה שיחק, הוא נהדר. אם הפ' סידו, אני לא מדברת איתו בכלל. זה מסוכן. לא לי אלא שכל מילה מרגיזה אותו, אחרי כמה זמן הוא נרגע. עד להשבת הבאה כמובן."

המישחק טבוע ברוני בכל אבר מאברי גופו. ליבר דופק בכל פעם שהיריב מסכן את שער קבוצתו, או כשמישהו ממשחקי קבוצתו עשה טעות. הוא מוכן לתת הכל בשביל הצלחת הקבוצה.

"היום", אומר רוני, "אני יודע שהתי' ברים שעשיתי פעם היו מוטעים וגרמו לי נזק. אני משתדל לשחק בצורה היפה והטובה ביותר. זה קשה, כי מנסים להכ' שיל, אבל אני מאמין שאצליח."

הפועל תל-אביב חזרת ומברכת את שובו של רוני קלדרון להרכב. לאחר שלר' שה מישחקים זכתה הפועל בחמש נקודות מתוך שש אפשריות. בכל מישחק מאלה היה זה רוני שקרא לשחקנים לעבוד קשה ולזכות.

כבר במישחק הראשון ניתן היה להבחין בשוני שחל ברוח הקבוצה. משחקנים היודעים כי נחרץ גורלם, דבר שהתבטא בצורת המישחק, הפכו להיות לוחמים, מאמינים ומנצחים.

הקבוצה שגסטסה לבשה חיים חדשים ב' זכותו של רוני קלדרון, בזכותה של רעייתו, יעל.

החמור זה

שואנו אובלים

א ידו היה משרד-הבריאות מתפנה לערוך בדיקה יסודית ומקפת בבתי-החולים, כדי דבר כמה אנשים אושפזו בהם עקב אכזרת בשר מורע, היה הי ציבור נתקף חלם.

הצהרה מדהימה זו נשא ד"ר יהודה וולדמן, המנהל-בפועל של בית-המיתבחים בחולון, בפני צוות-המשימה המיוחד של העולם הזה, שיצא לערוך חקירה מקיפה על מקור ואיכותו של הבשר שקונה הי צרכן באיטליונים.

חקירה זו, שהתנהלה בקדחתנות משך כחודש ימים, העלתה מימצאים מסמרי-שיער. ובראש ובראשונה התעורר חשד שי ידו של ד"ר יעקב כורזין, מנהל המחלקה הווטרינרית של עיריית תל-אביב, בדבר עשרות האנשים הקשורים לנושא, איתם שוחח צוות-המשימה, הדגישו, כי בעיסק השחיטה השחורה מעורבים, כסף גדול ואנשים אלימים. לדעתם, ללא תמיכה נמר-צת מצד ראש העיר החדש ואנשי המשטר רה לא ישתנה דבר, ועיסקי השחיטה הי שחורה יוסיפו לשגשג.

בשר

שחור

ל איגוד הערים תל-אביביפו וחולון בית-המיתבחים משוכלל, הפועל ב יעילות. בית-המיתבחים מספק שירותי שחיטה לסוחר-הבקר. כל סוחר המביא בקר, והמוכיה כי הבקר ניקנה כחוק (ואין הוא גנוב), נהנה משירותי-השחיטה של בית-המיתבחים. רופאים וטרינריים בודקים את הבשר, משמידים חלקי-פנים נגועים, אם נמצאו כאלה. כאשר מוצא הי

מאח

זאב יפת, עזרא חן יוסי גל

בשר אל מחוץ לבית-המיתבחים הוא מוח-תם כחוק, אות להיותו ראוי למאכל אדם. ואולם, אחוז בלתי-מבוטל של בשר הי מוצע למכירה למאות אלפי תושבי תל-אביב ולאזרחים רבים אחרים תושבי ערים סמוכות, המעדיפים לערוך את קניותיהם בתל-אביב, אינו מגיע כלל מבית המטבחי חיים בחולון (או מבתי-המיתבחים אחרים, הנתונים אף הם לפיקוח רפואי). בשר זה ניקנה על-ידי בעלי-איטליונים מסחרי, "בשר שחור" השוטים בקר, סוטים, גמלים וי חמורים — ללא כל פיקוח רפואי.

תאוצת-הבצע מעבירה סוחרים ובעלי-איטליונים אלה על דעתם. לא מדאגה אור-תם כלל העובדה שהם עלולים לפגוע בבריאות הקונים בספקם להם בשרם של בעלי-חיים חולים, או האסורים באכילה.

ריווחי השחיטה

השחורה

ה עולם התחתון גילה כי מעיסקי השחיטה השחורה ניתן להפיק רווחים גדולים. מכירת הבשר ה"שחור" קוסמת הן לבעלי האיטליונים, והן לסוחרים הגדור לים, מכמה סיבות:

• התחמקות ממס הכנסה. בית-המיתבחים העירוני מנהל

רישום מדויק של כל כמות הבשר המסופקת לכל איטליון ואיטליון. אנשי מסי-הכנסה מקבלים העתקי הרישומים, וקובעים בהתאם את שומותיהם של בעלי-האיטליונים. אך כאשר בעלי-איטליון מוכר "בשר שחור", לא זו בלבד שהוא קונה את השחורה במחיר זול יותר, אלא שהוא מעלים את מחזור מכירתו במסי-הכנסה.

אחרים מסוחר-הבשר הגדור דים ביותר בתל-אביב רשומים ב יוקי מחקת-הסעד של עיריית תל-אביב כניזוקקייסער. אין להם תיקים במסי-הכנסה. כרגע שיתחיי זו לעבור עם בית-המיתבחים, יעזו עליהם.

• פסולת בשר. כאשר שוחטים בבית-המיתבחים, קיום תמיד חשש כי אחדות מהסורות תתגדיר נח כחולות, וכשרן יוספל למכירה.

מאז מלחמת ששת הימים החמיר הי מצב בשטח זה עד-מאוד. אלפים רבים של סוטים, חמורים וגמלים מוברחים ארצה מהגדה ומרצועת עזה. חלקם נגועים במחלות קשות. ביניהן מחלות שלא היו נפוצות בעבר, בין בעלי-החיים ביישובים הי יהודיים והערביים בארץ.

כאשר אנחנו מגלים פרה חולה, אנו יכולים לברר היכן ניקנתה, להזהיר את הי קיבוץ או את המושב מפני התפשטות הי מחלה לעדר כולו. אך כאשר הבקר הוא גנוב, ונישחט שלא כחוק, ברור שאמצעי זהירות אלה אינם מופעלים כלל.

בישול רגיל של בשר, לצורך אכילה, אין די בו כדי לקטול את מרבית החיידים. קים, והתוצאות החמורות אינן מאחרות לבוא.

במיקרים קלים של הרעלה נתקף אדם בהקאות או בשלשולים, אך במיקרים רציניים מועברים לגופו של אוכל-הבשר חיידים קי שחפת. חיידקים מסוכנים לא פחות הם חיידקי הגמרת (אנטרס) שכימעט לא ניתן לגבור עליהם באמצעים הרפואיים הידור-עים לנו.

אזרח, הקונה בשר בתוסילב, המאמין כי הוא קונה בשר-בקר שעבר בדיקה ווטרינרית, ולא בשר משחיטה "שחורה", עלול ללקות בזיהומים בכבד, לקבל צהבת מידבקת, או לסבול מתולעים שיפגעו בשריר-ליבו. לא פחות מסוכנים הם חיידקי הסלמונלה, העמידים כנגד החום בו מבושל הבשר.

חשדות

ראשונים

צ וות החקירה של העולם הזה הי כוון להתרכז בבדיקת שני נושאים. האחד, חשיפת זהותם של סוחרים, הבשר השחור. האחר: גילוי אותם איטליונים הי מוכרים בשר זה.

כצעד ראשון לגילוי האיטליונים המוכרים בשר שלא עבר פיקוח וטרינרי, ניקנה ב-מספר איטליונים מיקריים ברחבי העיר בשר, בכמויות התואמות את הצריכה הי ביתית.

הבשר הוכנס לעטיפות פלסטיות, ועל כל עטיפה צוינו שם בעל-האיטליון ותא-ריח הקנייה.

לאחר-מכן הועבר הבשר למחלקה הי ווטרינרית בתל-אביב, משם עתיד היה לי-הישלח למכון הוטרינרי בבית-דגון, לבדוק קה מעבדתית. אותה שעה, טרם נתעורר החשד כי משהו אינו כשורה במחלקה הי ווטרינרית בתל-אביב, אדרבא, כאשר הונחו דוגמאות-הבשר הראשונות לפני ד"ר כורזין ואנשי-צוותו, העיר אחד הפקחים: "אני רואה שיש פה בשר גם מהאיטליון של עוזי מססה, ברחוב גוריאלי 7 בשוק התיקון. אל תשאל מה הולך איתו", אמר. "פעם, כשבאתי לקחת בשר לביקורת, הניף בנו את סכיני-הקצבים שלו, ואיים שאם אתקרב לאיטליון, יחתוך לי את הידיים ואת הרגליים."

לדבריו הוסיף ד"ר כורזין: "הפקחים העירוניים חיים ממש בגיהנום. כל הזמן מאיימים עליהם, לא נותנים להם לבצע את תפקידם ולקחת בשר לבדיקות מעבדתיות. לא פעם רצים אחריהם עם סכינים שלופות."

אחת לכמה ימים הוספנו להביא למחלקה הוטרינרית בשר, שניקנה באיטליונים שור-

נים. הובטח לנו שהבשר יועבר לבדיקה בבית-דגון.

בינתיים התרחבה החקירה. מידע נוסף זרם והצטבר. אט-אט החלה מצטיירת הי תמונה כולה. בשוק שכונת התיקון מרובה שחיטה שחורה של בקר, אבל אין מוכרים שם בשר סוטים או חמורים. וואל, לא משום של בעלי-האיטליונים בשוק הי תיקון שומרי חוק, אלא מכיוון שגאוות אנשי השוק על כך שאינם מוכרים בשר פגולים.

ביפו, בתי-הרושת רבים לבשר, המשתמשים בבשר חמורים, מוכרים סוטים וחזירים דתעשיית נקניקים.

בצפון תל-אביב השטח נקי, לבד מי-עבירות קלות על חוקי-הבריאות בכל הי קשור לצורת החזקת הבשר לאחר הגיעו מבית-המיתבחים.

בשוק חכרמון, השוק הגדול ב-תל-אביב, המצב מועז. קיימת (חמש בעמוד 24)

סוס דבעי האיטליונים. סוחרים-סוסים ממוצע מרוויח למעלה מעשרת אלפים לירות בחודש. הוא אינו משלם מסי-הכנסה. בקר גנוב. בית-המיתבחים דא יקבל לשחיטה בקר שאינו מלווה בסופס רישמי, הנזקק בשב-המוכר. סוחריו הבשר השחור מעוניינים רק בבשר. אותם לא מעניין מי הוא הבעלים החוקי של הבקר.

בשר

מסוכן

מ סכור ד"ר יהודה וולדמן: "הציבור הרחב אינו יודע לאילו מחלות קשות הוא נחשף כשבעלי-איטליונים מוכרים לו. ללא ידיעתו, בשר שלא עבר פיקוח רפואי.

ב"שחיטה שחורה", אפשרות זו אי-נה קיימת.

התחמקות מתשלום, אגרת שחיטה. עבור שחיטת כל פרה יש לשלם אגרה בסך 63 ל"י. מחיר שחיטת כבש — 31 ל"י. סוחרים בשר חסרי-מצפון, השוחטים מידי-חודש מאות רבות של ראשי-בקר, חוסכים בדרך זו, על חשבון בריאות הציבור, אלפי לירות.

מתחרווחים. סוס זקן עונה בשוק 100 ל"י. בעלי-איטליון הי מציג בשר-סוס כבשר-בקר, קונה את סחורתו במחיר ממוצע של שוש לירות הקילו, ומוכרו לצרי-כן ב-13—11 ל"י הקילו. רווח כן מאות אחוזים. אותו מתחרווחים קיים גם במכירת בשר חמורים או גמלים.

גם סוחר-הסוסים מרוויח מאות אחוזים על מכירת כל קילו בשר-

מבקר העולם הזה

חושף את ג'ונגל הבשר בתל-אביב

כל אלה מכרו בשר מזוהם או בשר סוס וחמור

סוסים וחמורים

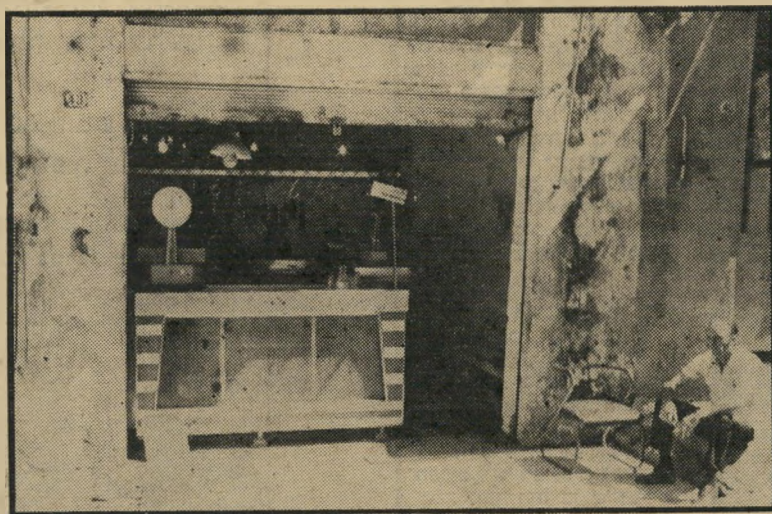
עיקבותיהן של בהמות פסולות למאכל אלו נתגלו בבדיקת מעבדה של בשר שניקנה בבית-החרושת אביב, פרוכטר פסח את פלנר, השייך ליגאל אנסולסקי, ונמצא בשוק הכרמל בתל-אביב, ברחוב מאיר 40. הבשר נמכר לצרכן כבשר בקר רגיל, ללא כל אזהרה.

בשר פסול

בדיקה מעבדתית של בשר מחון שניקנה באיטליז זה קבעה, שהבשר מסוכן לבריאות הציבור. בדיקות באיטליזים נוספים גילו בשר פסול לאכילה.

בשר עז
באיטליז של שלמה דנציגר, בשדרות ירושלים 98, יפו: בשר מסוכן לבריאות. לדנציגר 19 עבירות על מכירת פגולים.

סטייקים מבשר-סוס

במפעל לסטייקים של צבי פשבזניק, ברחוב פדויים 43, שוק הכרמל, תל-אביב, המוכר את תוצרתו לעשרות סטייקיות בעיר. תושבת נס-ציונה שקנתה בשר "בקר" באיטליז זה לא הצליחה לרכשו גם לאחר שעות-בישול רבות. כשקנתה שוב בשר באיטליז זה, כליוויית נציג המחלקה הווטרינרית, נתגלה הבשר כבשר-סוס.

שתי הרשעות

למרגו קון, בעל המיסעדה, ברחוב יפת 101 ביפו. בשר קבאב שהגיש נתגלה כמסוכן לבריאות. למרגו קון יש שתי הרשעות קודמות.

נקניק
מתוצרת בית-החרושת ל-נקניק של דב פליישר, ברחוב בעלי-העקידה 43 בתל-אביב. התגלה, לאחר בדיקה, כמכיל בשר המסוכן לאכילה. לבעלים שתי הרשעות קודמות.

איטליזי הפיגולים

"ה'גינה"
הוא שמו של האיטליז ה'שייך לנבל אייזנשטיין, ב' הכרמל 11. באיטליז נתגלה בשר משחיטה "שחורה".

איום ברצח
בנו של עזיז מססה, ברחוב נוריאלי 7 בשוק התיקווה, איים לרצוח את הפקח שביקש לבקר במקום ולעמוד על המתרחש בו במועניו.

בשר "שחור"
נתגלה באיטליז של יוסף מססה, רחוב נר התיקווה בתל-אביב. ריאלי 10, שוק שכונת

דברי ואמר שילמד את הנושא. שום דבר לא זו. מקץ כמה שבועות התקשרתי אליו ושאלתי אותו אם כבר הספיק ללמוד את הנושא. הוא אמר שבקרוב יעביר המלצות בעניין זה. אבל העניין נקבר באיזה תיק בעירייה. שום דבר לא זו. לא יכולתי ל- המשיך כך. התפטרתי ועברתי לעבוד ב- עיריית ראשון-לציון.

סיפורו של

דב זיסמן

דב זיסמן הוא טכנאי-בשר, עולה חדש, בעיריית תל-אביב. זמן קצר לאחר הגיעו ארצה החל לעבוד במחלקה הווטרנרית של עיריית תל-אביב. ממוצע קומה, נמרץ, שאותם חברים-לעבודה ש- עדיין נותרו במחלקה, מספרים עליו כי "הוא גבר, שעשה הרבה יותר ממה ש- בעצם ביקשו ממנו, וכמובן שד"ר כורזין לא הסתכל על זה בעין יפה". וזה סיפורו: "עבדתי במחלקה הווטרנרית של עיריית תל-אביב, והייתי מתוסכל. מצד אחד היה עלי לשמור על מקום העבודה, כי זה עניין של פרנסה. היה עלי לכלכל מישפ- חת. מצד שני הרגשתי, כי כל העבודה אינה נעשית נכון. כל העובדים דיברו על זה, לעיתים קרובות.

אחן לך דוגמא — דווקא בשוק הכרמל, שהוא השוק הגדול, והמסוכן ביותר בתל- אביב מבחינת מכירת בשר שחור, היו לנו

(המשך מעמוד 23)
שחיטה שחורה נירחבת. מוכרים בשר סוסים, המורים, גמלים וחזירי רים, מדירים שאין עליהם פיקוח ומרינרי.

יש להדגיש, כמובן, שלא כל בעלי- האיטליות במקום עובדים על החוק. אך אחוז אלה המוכרים בשר שלא עבר פיקוח רפואי — גבוה מאד.

אטיאט החלה מתבחרת הסיבה לריכוז הגבוה של שחיטה שחורה דווקא בשוק הכרמל. התברר ששוק זה היותה מעין "שמות-טבע" פרטית של ד"ר כורזין. במהלך שיחה עם פקח בעיריית תל- אביב, העובד עדיין במשרתו ולכן ביקש להישאר בעילום-שם. הציג בפנינו את ספר-הפיקוח השנתי, בו נרשמים הביקוריים באיטליות השונים.

מתוך הספר מוכח בכירור (התצלומים שמורים במערכת) כי אחוז הביקורות בשוק התיקונה היה גדול פי-חמישה משיעור הביקורות בשוק הכרמל, וכי גם הביקורים שנעשו בשוק הכרמל, לא נעשו כי כל האיטליות.

סיפורו של ד"ר

רם רבינסקי

יל רקע אי-ההסכמה לשיטות העבודה של מנהל המחלקה הווטרנרית של עיריית תל-אביב, ד"ר כורזין, התפטרו בשנים האחרונות מ- עבודתם כה אחדים מטובי הרופאים שעבדו שם. בין ה- שנים 1969-1974 פרשו, בי- מחאה, ד"ר זאב שניר, העובד כיום כרופא וטרינרי בבתי-ים; ד"ר יהודי ישראלי העובד ב- מיקצועו בעיריית נתניה; ד"ר רם רבינסקי, העובד כו- רינר בעיריית ראשון-לציון; ד"ר עודד שתיל, שעבר לע- בוד בעיריית לוד, וד"ר אמיר וובלובסקי שירד מתארץ לאר- גנטינה.

ד"ר רם רבינסקי הוא צבר ישראלי, גבה-קומה, שלמרות היותו עירוני, הוא נראה כ- בן-קיבוץ. בניגוד לרופאים וטרינרים אחרים, שניאותו ב- רצון למסור אינפורמציה, אך ביקשו שלא לפרסם את שמם, הסכים ד"ר רבינסקי לפירסום שמו. ניכר היה בו שהדברים מציקים לו, אינם נותנים לו מנוח. להלן סיפורו:

"הרגשתי שד"ר יעקב כורזין מחבל בעבודתי, מרעתי. הוא ניהל את המחלקה בצורה שמנעה כל פיקוח יעיל על הנע- שה בעיר. זה כאב לי, משום שידעתי שבעיר משתוללת מכירת בשר שלא עבר פיקוח רפואי. אי. המחלקה הווטרנרית נרית שלנו היתה צרי- כה לשרש תופעה זו, אך בגלל הוראותיו של ד"ר כורזין לא יכולנו לבצע את עבודתנו."

ד"ר כורזין דאג שבשוק הכרמל יבואו לפקח רק בימים רביעי וחמישי. בימים אחרים היה אסור לפקחים לבוא, או אפ-י לו להתקרב לשם. הוא היה מפרסם את תכנית הביקורת שבוע מראש. כל עובד, אפילו לא-בכיר, היה יכול לדעת מראש מה עומד להתרחש, ובאילו איטליות עומ- דים לבקר. אלמנט ההפתעה נעלם.

"לא היה דבר מתסכל יותר מאשר לי- בקר במקום בימים קבועים, לפי תכנית ידועה, ולראות לפתע כי הכל נקי ומבריק, ובעלי-האיטליות משתדלים למחות את שרידי חוכיהבזז מעל פניהם.

לא פעם פנינו, כל הרופאים הווטרני- ריים במחלקה, אל ד"ר כורזין בבקשה לחלק את העיר לאיזורים, להצמיד לכל איזור רופא. הרופא האחראי על האיזור יוכל לערוך בדיקות-פתע מתי שירצה, לי- לא תכנית ערוכה מראש. בימים לא קב- עים. אבל ד"ר כורזין דחה את כל ה- הצעות הללו.

"הרגשתי שאם אמשך לעבוד בצורה כזו, אעשה שקר בנפשי. פניתי לאריאל עמינד, שכיהן באותה תקופה כסגן-ראש- העיר. ביקשתי להתלונן. הוא היפנה אותי למבקר העירייה צבי אילון. הלה שמע את

LONG LASH

הלנה רובינשטיין — היופי בפעולה

ריסים ארוכים, ארוכים, עשירים ובכל זאת טבעיים

בעזרת LONG LASH

של הלנה רובינשטיין.

LONG LASH - מיכל גלילי

מהודר להפליא, מגוון את

ריסין, ומכיל רסיסי שיער

הנרבקים לריסין ומוסיפים

להם אורך ממשי ומראה

עשיר. העלי את LONG LASH

בתנועות סיבוביות קלות

כלפי מעלה באחד מהגוונים

המוצעים לך. מלוי להשגה

בחנויות.

LONG LASH ידגיש את עיניך

ויבליט את יופין.

יעוץ והדרכה בטיפוח העור ובאיפור

ניתנים חינם במרכז ההדרכה של

הלנה רובינשטיין, שדרות קקל 94,

תל-אביב בימים ב', ג', וד' בשבוע,

בין השעות 3.30-6.00 אחה"צ.

חגי לבינסון אילון

השוהטים צוות-החקירה של העולם הזה הולבש בחלוקים לבנים ובכח- בעים מיוחדים, בביקורו בבית-המטבחיים בחולון, במסגרת המיבצע לשחיטת, השחיטה השחורה."

הוראות מפורשות לבקר רק בימים קב- עים: רביעי וחמישי. בימים האחרים היה אסור לנו לבקר שם. וגם באותם שני ימי- ביקור היו חוליות-הביקורת שנשלחו לשם מעטות.

"הרגשנו כמו מתאגרפים היוצאים לזירה בידיים קשורות. שוב ושוב נאמר לנו ש- אסור לחרוג מהתוכנית. גם באותם ימי- ביקור היתה לנו תוכנית נוקשה, קבועה מראש, לאן כל אחד הולך, זה נתן אפשר- רות לד"ר כורזין להודיע, למי שצריך לי- הודיע, שעליו להיזהר.

"הנקמה המתוקה שלנו בד"ר כורזין היתה מתבצעת כשהוא היה יוצא לחופשה השנתית שלו. אז היינו עושים פשיטות- פתע, שלא בהתאם לתוכנית-הפעולה ה- קבועה מראש, וכמובן שהיו תוצאות נפל- אות. למשל: אצל בעלי איטליות גדולים, או אלה החשודים בשחיטה לא חוקית, מעולם לא היינו מופיעים. בלא שד"ר כור- זין יהפוך את העניין למיבצע גדול, עם הרבה פקחים ומכוניות, וכמובן שמרוב מהומה היה הכל מתפוצץ. כך, למשל, קרה עם אליהו נחמיאס. יש לו אורווה ברחוב שימעון בן-גמליאל 10.

"כל הזמן היו ידיעות שהוא שוחט שם חמורים. אבל בכל פעם שהיינו באים, הכל

מסדרים את המיליון

דליה

והגירושין

זוכרים שסיפרתי לכם בזמנו שדליה פרידלנדר ומישה אשרוב חוזרים ביחד, לקו שלם, לתקופת-ניסיון? אז איפה הניסיון ניכשל.

בעצם אותה תקופה שבה דובר על הניסיון, הסתובבה לה בלהה מוס, שחקנית הבימה וילדתו החדשה של מישה.

דליה פרידלנדר מתנחמים בנאומים

וסיפרה שהם מחפשים דירה, לגור יחד. וכמו שקורה לפעמים במיקרים כאלה, הסתבר שדווקא הידידה צדקה הפעם, בלהה ומישה מצאו להם דירה ברמת אביב, ועברו לגור יחד.

בשבוע שעבר עזבה דליה את הארץ, נסעה למסע-הרצאות מטעם המגזין, כי הכנה לקראת הגירושין הצפויים.

אלא שאצל דליה יהיו אלה גירושין וגירושין, כי גם רומן-הניחומים שלה, אותו ניהלה עם איש-צבא מסוים בתקופת פרידתה הקודמת מבעלה, הסתיים בנייתים.

ונפרדו הדבקים.

ביום, פתאום נעלמה הקטנה. מה זה נעלמה — לגמרי.

ברוריה איבדה את העשתונות, והקימה מהומה. אבל מן-הוה-להוה הסתבר שמדובר ראה את נהג-המונית-לשעבר, יענא קליה קרייזנר, העוסק כיום בעיסוקי קרקעות, כשהוא מחזיק אותה בנרדנותו, לפני זמן-מה. בכל הפיאנו-בר כולו לא היה לווג זכר ושריד.

ברוריה חספה היסטוריה, פרצה בדמי עותאמים ובכל מה שהולך עם זה, עד שמישהו טוב סיפר לה שיענקלה נסע, עם הכלבה, למועדון 77.

לקחה ברוריה את האה-הרבי-חובל ונסעה ל-77, דחוף, נכנסה, בזעקות-שבר שהחרידו את כל רחוב הירקון, מצאה את יענקלה שיכור כלוט, שיכור, לא שיי כור, בכל-זאת ידע לומר:

"ליבי? מה זה ליבי? לא מכיר דבר כזה."

ראו שהאיש באמת תי-מפשע, ויצאו, רק יצאו, פתאום הבחין הרבי-חובל, על אדן-החלון של אחת המכוניות החונות, בדמותה של ליבי הקטנה, כשהיא יושבת לה בנחת שם ומשקפת על הנוף, כהרי גלה, מן המקום הקבוע.

היתה זו מכונתו של יענקלה, אך הוא, למחרת היום, היה מוכן להישבע בכל-אשר לו שאינו זוכר כלום. אין לו מושג מה זה ליבי, איך הגיעה אליו, ומי בכלל הכניס אותה למכונית שלו?

כספו, וכך ייפרדו לדרכם בשקט. גיטר זינג מכיסאו, פרץ בצחוק היס-טרי ואמר: "ניפגש בבית-המישפט!" הפגישה המיוחלת של גיטר עם חתנו, בבית-הדין, אמנם התקיימה, אך המיליון-העריץ לא ידע אז פרט מעניין אחד:

ימים אחדים אחרי שיחתו של איתן לצקי עם דניאל וקנטי, זומנו לאסיפה מיוחדת נציגי הוועד הארצי של בנק דיסקונט, לבידור העניין.

עניינו של איתן לצקי הועלה בפני ה-נציגים. לאחר שיחה ידידותית שקולה, סוכם, בהחלטה דמוקרטית-למפות, להחזיר את עורך-הדין הצעיר, חתנו של המנהל, לעבודתו במחלקה המימשפית של הבנק, בסניף המרכזי שלו ברחוב יהודה הלוי בתל-אביב.

מועד החזרה: האחד באפריל.

עתה נותר רק לדאוג מי ינצח במאבק האיתנים — הדמוקרטיה של הצעירים, העומדים לצידו של עורך-הדין הצעיר והי-כשרוני, או החלטתו השרירותית של בעל-המאה, המנהל-החזון-המיליונר?

מי גוב את ליבי

ליבי היא הדבר האהוב ביותר בעולם. על ברוריה צוורן, כלומר.

לליבי אין מושג ממספר האנגרים, ומי-מילחמות, וממדד יוקרה-מיחיה הדוהר כלפי מעלה.

היא יודעת רק שיש לה כרית שלה, ושמיכת-פוך משלה, ומלתחה סרוגה פרי-סית לגמרי, לפי צו-האופנה האחרון, וש-ארוחת-ערב זה בודד-כלל כבדי-עוף, עם כל מיני תוספות טעימות, ושבלילה טוב לישון בין ישראל לברוריה, במיטה הור-גית, ולהעיר אותם בבוקר בליקוקים על המצח.

ליבי גם לא ידעה אף פעם שחיי-כלב זה דבר רע. מה יש, חסר לה משהו? היא יודעת רק שלהיות כלבת-פודל לבנה קטנה אצל ברוריה צוורן זה תענוג לא-נורמלי, ולפעמים אפילו עושים לה קוסי-נורמלי.

ברוריה צוורן ובעלה מחפשים כלבים

מסיקה וצובעים לה את הציפורניים הר-כלביות הפעוטות בלק מבריק.

והיא גם לא סובלת מבדידות. ברוריה לוקחת אותה לכל מקום.

כך, למשל, לקח לו החייט ישראלי צוורן את יוסי-החופשה הקבוע שלו, בי-יום שני שעבר, ואילו ברוריה הלכה עם אחיה, שהוא רבי-חובל, ועם ליבי, לבלות בפיאנו-בר.

אבל פיאנו-בר זה לא בילוי בשביל כל-

לפני שבועות אחדים הבאנו בעיתון (העולם הזה 1904) את סיפור רדיפתו של המיליונר ומנהלי בנק דיסקונט מושה כני גיטר, את חתנו עורך-הדין איתן לצקי; כיצד גרם לאישפוזו במוסד, וכיצד ברך החתן הצעיר משם, וגילה כי רבים את מעלליו של חתנו.

כאשר נכתב הסיפור, אי-אפשר היה

איתן לצקי מסדרים חזונות

אפילו לנחש איזו השתלשלות-מאורעות מדהימה תבוא בעיקבותיו.

כשביקש איתן לצקי לחזור לעבודתו בבנק דיסקונט, שם הוא עובד מאז שנת 1963, הסתבר לו כי חתנו עושה כל שבי-יכולתו על-מנת שלא יחזור לעבודתו. ומי הוא שיקים נגד המנהל-החזון הגדול?

מה-גם שבינתיים בישרה פיאטריס "ביקסי" הצקי (גיטר לשעבר) לבעלה, כי אביה הוועד הצהיר חגיגות:

"אני אדאג אישית לכך שאיתן לא יע-בוד יותר בשום מקום בארץ, ואת יודעת שכל מה שאני רוצה, אני משיג!"

כך הצליח גיטר להשיג גם שבתו תעוזב את ביתה ותחזור, עם ילדה בת השלוש, לבית הוריה, לא תתראה עוד עם בעלה.

בתביעה שהגיש השבוע איתן לצקי כי נגד אשתו ואביה, באמצעות עורכי-הדין גבי דוי וצבי ירמקין, טוען לצקי כי לו ולאשתו היה בבנק דיסקונט חשבון משותף, שחלקו-שלו בו היה בניירות-ערך, וכי הכסף נעלם פתאום, בתקופה בה שהה במוסד, לא ברור איך.

היה זה כסף משותף של בני-הזוג, והי-אשה הצעירה ניצלה את העובדה שבעלה שוהה במוסד סגור ואינו יכול לומר דבר בעניין, ומשכה את כל הכספים לזכותה.

בשבועיים לאחר שברח מהמוסד עלה במוחו של איתן רעיון. הוא ניגש לבנק דיסקונט, לשוחח עם דניאל וקנטי, שותפו של גיטר להנהלת הבנק, גבר שקול, הבודק דברים לגופם.

השיחה התנהלה בארבע עיניים, ובה שאל לצקי את וקנטי מהו מעמדו הנוכחי בבנק, והאם יוכל לחזור לעבודתו.

דניאל וקנטי האזין בשקט, קלט את הדברים והגיב באורח מסויג, אך בכך לא הסתיים העניין.

ביום השישי האחרון הלך איתן לצקי למישרדו של חתנו, בניסיון אחרון להי-גיע לידי פשרה מכובדת כלשהי, מחוץ לכותלי בית-המישפט. הוא הסביר לו ש-אין טעם בשימוש בעורכי-דין לפיתרון בעיות מישפחתיות, וכי הוא מבקש ש-אשתו ובתו יחזרו הביתה. אבל גם אם לא — הרי הוא מבקש שיחזרו לו את

היה בסדר. נכנסתי לאורווה, הכל הבריק מנקיון, כמו בבית-מרקחת. בקצה עמד פריג'ידר. פתחתי אותו, בפנים היו תפור זים, אבל אז בדקתי את הקאנטים של הי-פריג'ידר באצבעותי, גיליתי פרוזי בשר ודם טרי. הוא צחק לי בפרצוף. היה ברור לי כי בבוקר אותו יום הוא שחט שם שחי-טה שחורה, אבל לא יכולתי להוכיח דבר, ואז, כאשר ד"ר כורזין יצא לחופש, ערכי-נו עליו פשיטה בלתי-צפויה, ותפסנו אר-תו באמצע שחיטת כמות גדולה של חמו-רים.

"כשד"ר כורזין חזר מהחופש, הוא אמר לי: אם אתה רוצה לעבוד הרבה זמן, אל תהיה לי כל-יך אמיץ."

"אותו דבר היה קורה ביפו. ד"ר כורזין היה מודיע שבו מראש, מתי יש לקחת דוגמאות מבתי-החרושת ביפו. באותו יום היינו ניגשים לאיור, וממש פלא — הכל מבריק ונקי. כך אי-אפשר היה לחפשי-מצאתי עבודה אחרת, ועזבתי את המחל-קה הוטריונרית."

המעגל

נסגר

בשלב הסופי של חקירת צוות-המשי-מה, כאשר הצטברו כבר הוכחות בדבר חלקו של ד"ר כורזין בעניין החיפוי על סותרי הבשר ה"שחור" ואספקתו לי-צרכן, פנתה המישטרה למערכת העולם הזה בבקשה לעכב את פירסום החומר, עד ש-תשלים היא את חקירותיה-שלה בפרשה, ואמנם, סכום-כסף שניתן כשחוד לד"ר כורזין סומן, ונתגלה לאחר-מכן בביתו. ד"ר יעקב כורזין, מנהל המחלקה הי-וטריונרית של עיריית תל-אביב, נעצר בי-אשמת קבלת שוחד מסותרי הבשר הי-שחור."

יומיים לאחר מעצרו של ד"ר כורזין נת-מנה הוטריונר ד"ר בנימין רויזמן כמנהל המחלקה הוטריונרית. שלושה ימים לאחר שנכנס לתפקידו החדש קיבל ד"ר בנימין רויזמן מכתב אנונימי, במכתב צוינו, בדייקנות מדהימה, תנועותיהם ומעשיהם של בני משפחתו במשך כל שנות היום. בין השאר צוינו בו שמו של גן היל-דים בו לומד הבן, השעה בה הוא מגיע לגן והשעה בה הוא יוצא ממנו. המיטת נסתים באזהרה כי אם הווקטור "יעשה בעיות", יתבכלו לו ולבני-משפחתו.

לאחר המכתב החלו מתקבלים בבית הי-רופא טלפונים אנונימיים, באותה רוח. ד"ר בנימין רויזמן אינו מצליח להסתיר את דאגתו. הוא חרד. לבריו, "האנשים העוסקים במכירת בשר משחיטה, שחור-רה" ובמכירת בשר סוסים וחמורים, הם אנשים אלימים, המאורגנים לא פחות טוב מאנשי המאפייה בארצות-הברית."

יישר כוח לד"ר בנימין רויזמן

אחר שנודע מפי ידידיו של ד"ר רויזמן על האיומים האנונימיים שי-קיבל, נשאל אם סיפורים אלה נכונים. הוא השיב בחיוב, וביקש מאד שלא לפרסם ידיעה זו. לא הבטחנו דבר, רק אמרנו ש-נשקל את הבקשה במלוא הרצינות, לבסוף החלטנו לפרסם זאת, דווקא משום הערכתנו הרבה לד"ר רויזמן.

לדעתנו, הוא האדם המסוגל להבריא את המחלקה הוטריונרית.

ד"ר רויזמן מחזיק בתפקיד ניכבד וי-חשוב ביותר. עליו לדרוש בתקיפות את עזרת מישטרת מחוז תל-אביב, דרישה תקיפה מצידו, תוך הצגת מלוא העובדות, לא תוכל להיתקל בסירוב, מה-גם שבי-שנים האחרונות התבלטה מישטרת תל-אביב בשורה של פעולות מוצלחות לחיי-סול קניי-פשע ולביעור הביריונות מרחי-בות הכרך.

האדם הנוסף החייב להושיט מלוא תמיכתו לד"ר רויזמן הוא ראשי-העיר החדש, שממה (ציפי) דהט. עצם העובדה שראשי-העיר לא המתין להוצאות המישפט של ד"ר יעקב כורזין, אלא ערך כירור מהיר ויפוארי, הוריה למנחם שרי-מן, מנהל השירותים העירוניים, להציב מייד את ד"ר רויזמן כראש המחלקה, במקום ד"ר כורזין, מעי-דה כי ראשי-העיר החדש פועל כי מהירות וכתקימות.

זהו הרגע השחור של תל-אביב מגע-השחיטה השחורה.

האהבה התנייכית ביותר

אחרי אבו אל-בנאת חוזר משה מזרחי אל אפסטי הנשים שלו, דוגמת הנער מ' רחוב שלושו. הפעם בחר באהבתו המפרכת של יעקב אבינו אל שתי האחיות המפורסות מות, לאה ורחל.

אכן, אין ספק כי בתוך הפסוקים המעיינים המתארים כיצד הוגנבה לאה לורעור תינו של יעקב וכיצד עמדה סבלנותו של זה במיבתן למען האשה שאהב, מקוסל סיפור גדול העומד במיבתן הדורות והזמן. מעניינים ביותר סיכויי הליהוק של הרדמויות הראשיות. מיקי רוני יתיה, כנראה לבן הארמי, לתפקיד לאה — מועמדת ריטה טאשינגהם, השחקנית הבריטית שיש לה הכל חוץ מיופי, ואילו רחל — כאשר מדובר בבחירתו של משה מזרחי, תהיה קרוב לוודאי מיכל בת-אדם.

סרטים

הבונד המכניס ביותר

מאז פלט הנשיא קנדי, בטעות, שהקרייאה החביבה עליו בימים טרופיים מתחם ספריו של איאן פלמינג, על סוכן-ריגול בריטי בשם ג'יימס בונד, הפכה הדמות הדימינונית הזו לאחד מסימלי התקופה. מיליוני אנשים התוודעו אל בונד דרך ה-

שחקנית ריטה טאשינגהם לאה

שחקנית מיכל בת-אדם רחל

הקולנועית של בונד יותר מכל אחד אחר. **בונד יסכול משיגורין**. תחילה הם נטלו לידיהם שחקן סקוטי אלמוני כמעט, שעוד קודם סירטו הראשון (ד"ר נו) היה כבר בן 34, והפכו אותו למוצר מיסחרי מושלם: סוכן-ריגול שכל גבר חולם להיות ולחיות כמותו, וכל אשה משתוקקת לבלות

ספרים, בבקשם לגלות אילו הם הכוחות הכמוסים בכתוב, העוזרים להרפות את המתח של הנשיא האמריקני. עשרות מיליונים התוודעו אליו על בד הקולנוע, לשם הגיע בתופים ובחצוצרות בעורחם האדיר בה של זוג מפיקים, הארי ולצמן ואלברט ברקולי, שהם, בעצם, האחראים לדמותו

מחיצתו לפחות לילה אחד. בהתחלה היה השחקן, שון קונרי, מאושר מן העיסקה. פירסום, אושר ועושר נפלו עליו משמיים. אך לאחר שישב סרטים, עם הפסקה אחת בה ניסו, בלא-הצלחה, בונד אחר, (ג'ורג' לאונברי), נישבע שלא יוסיף להיות עוד 007. השכר אומנם מרקיט שחקים, אבל נמאס לו, לבן-אדם, להיות תמיד מכונה אלגנטית מושלמת. אם אוסיע בעוד המשך, זה יהיה בתנאי שבונד יסבול משיגורין ויוכה מכות נאמנות בידי שתי עלמות עגור-גות".

את מקומו של קונרי על הבד ירש עתה מי שהיה פעם שחקן-קולנוע כושל, ואחר-כך שחקן טלוויזיה מצליח. הלא הוא המלאך בעל הכער, רוג'ר מור.

בגיל 45 הוא ניראה, משום מה, כהת-גלמות המושלמת של בונד, כפי שתיאר אותו פלמינג. את הסרקום הפראי של קונרי הוא ממיר בחיך לעגני של בן-אצולה בריטי, ואין כמוהו הולם את צידם של נערה אלגנטית או שולחן-רולטה עמוס מיליוני דולרים.

סכם, סאדיום וסנוביום. יהיו כמוכן כאלה, שההרגל והנאמנות ידרבנו אותם לומר ש"אין כמו שונרי", אולם ולצמן וברקולי, שהקפידו מאד בבחירת הירוש לבונד הראשון, מוכנים להעיד אחרת. ה' שניים, שניכו כוונתו עם לאונברי (בשירות הוד מלכותו היה הסרט הפחות-מכנים מכל הסידרה), התלבטו במשך חודשים בקשר לבחירתו. שחקן מפורסם, כמו פול גיומן, למשל, היה מחטאי את מטרחתם, כי אז היה הקהל בא לקולנוע לראות את גיומן ולא את בונד. שחקן אלמוני לגמרי היה מקשה על מסעי-הפירסום. מור התגלה כשילוב זה מושלם. זהווכחה: חייה וותן למות הכנים עד עתה יותר מכל סרט אחר של ג'יימס בונד, בפרק-זמן מקביל.

מהו בדיוק הגורם לכל תעשיית הכספים הזאת, זו שאלה שסיפקה כבר חומר ל' מחקרים סוציולוגיים ופסיכולוגיים רבים מספור. פירסומאי הוליווד נההגם לספק תשובה פשטנית למדי, לדעתם סודו של בונד הוא שלושה הסמלים: סכם, סאדיום וסנוביום.

אל שלושה המרכיבים הללו צריך להוסיף את התפאורות הדימינוניות המעבירות את הצופה לעולם של מישחקי-לדים, ואת ה' קריצה המתמדת המכירה לצופה שאין זה אלא מישחקי-לדים, לפחות כמה שנוגע ל' גיבור הסרט, וכי אין כל צורך לחשוש לגורלו.

צבא של יפהפיות. במה שנוגע ל' מתח, הרי זהו מרכיב שסירטי בונד יכיר לים בהחלט להסתרר בלעדיו. ואם לא כך היה המצב בתחילת הסידרה, הרי חייה וותן למות דומה יותר לקומדיה מטורפת, מאשר לסרט מתח וריגול. בונד מרקד על ראשי תינים כאלו היה פרד אסטיר, מתעופף בסירות-מירוץ, דואה בעפיפון-ענק, ולעומת זאת משתמש במטוס כדי ל' נסוע על פני הקרקע. למעשה, הוא סקס מרבית הזמן בתעלולים מבדחים מסוג זה (לזכותו יש לומר שאינו נח לרגע) ובין תעלול אחד לשני, עומד דום צבא של יפהפיות. מוכן לשרתו. ויש לו כאן מכל המינים. אחת בחירה לגמרי, עם שם איטלי-קי בסרט (קאריוו), ועם שם בריטי לגמרי ברשימת השחקנים (קוראים לה מדלין סמית). השניה קריאולית בסרט, מיסתורית ומנחשת-עתידות בקלפים, אם כי במציאות היא נערה קנדית בשם ג'ין סיימור. ואילו השלישית היא כושית.

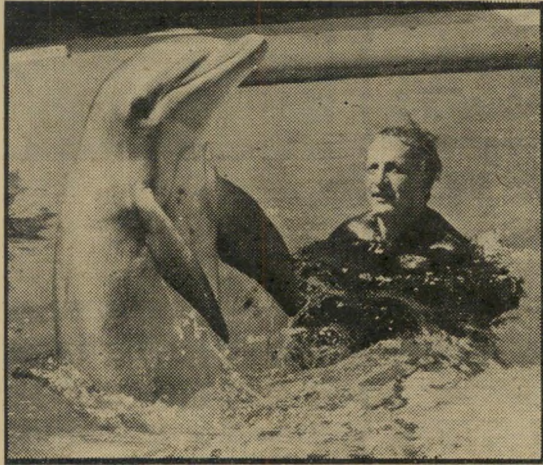
שמה גלוריה הנדרי, שפסנה-לשעבר ב' אחד ממועדוני פלייבור, המגלמת בסרט, לשם שנוי, כושית, אבל מתחלת כבר בשלבים המוקדמים של המשחק. זאת, משום שבחייה וותן למות בחר לו בונד כגוע נירדף — אחרי הסינים, הקוריאנים, הרוסים והמולאטים — את הכושים המאיישים את צבא-ההרשע, מאיימים לשטוף את העולם באמבט של הרואין, ורק תודות לבונד החמוד והמשעשע ניצלת האנושות מהתמכרות המונית לסם.

זה היה צריך, אולי, להרגין את הכושים, אולם אפילו הספילים שבהם טוענים כי בונד לפחות אינו צבוע, ועליכן אין כל סיבה להחריםו. כך שגם בהארלם, כמו בכל מקום אחר בעולם, עומדים בתור ל' קופה, וזה רק מוכיח שבונד הוא באמת בלתי-מנוצח.

בעולם

בונד קופץ קדימה

שעה שרוג'ר מור המלאך ירש את מקומו בשירות הוד מלכותה בהרפתקאה האחרונה של ג'יימס בונד חייה וותן למות, עורך שון קונרי קפיצה של 300 שנה קדימה,

ג'ורג' סי סקוט ודולפין: לוליינים בדם

או של רעיותו, טריש ואן דוויר. למרבה האכזבה ונוכח ציפיות גבוהות מן הבמאי ומשחקו הראשי נעשה הסרט שיגרתי ככל שהוא מתקדם.

סטרייסנד ורדפורד: טירוף מתוך ופוטוגני

פוטוגני ומקסים את המין החלש. ואם לא להבדוק — אז מוטב להקסים.

פליפר

במילואים

יומו של הדולפין (סינמה 1, תל-אביב, ארצות-הברית) — קשה להבין מה משך את מייק ניי-

קולס, אחרי מילכוד 22 וידע הבשרים, אל המותחן של רוברט מרל, זה המספר על מדען החוקר מינהגי דולפינים, ועל הקרן המפוקפקת הממנת אותו.

אומנם, יש כאן רמזים כלשהם המזכירים כי לניקולס הבמאי היו שנים טובות. מדברים על הניצול לרעה שעור שם האדם בידיעותיו, על חוסר-האנונים של הפרט מול המימסד, ועל מערכות-ביון מסובכות שבהן אין איש היודע לטובת מי הוא מרגל ומה יצמח מן הידיעות שהוא מוסר לממונים עליו.

יש כאן מעמדים מרתקים על היחסים שבין המדען לבין הדולפינים שלו. באחד מהם הוא מלטף דולפין ושמו "אלפא" בערגה כזאת המעוררת חשדות ממשיים, הגם שידוע שאותו "אלפא" נשך קודם-לכן את רגלה הסכסית של אשת המדען.

אשר לצמד הדולפינים (נוסף ל"אלפא" יש גם "ביתא"), המככבים בסרט, הם חמודים, לוליינים-בדם, ואפילו מדב' רים בשפת-אנוש בקול ילדותי דקיק, הנחרט בסופו של דבר בזיכרון יותר מנוכחותו של ג'ורג' סי סקוט (המדען)

הם היו

נותוקים

כך היינו (מוגרי, תל-אביב, ארצות-הברית) — נוסטלגיה היא צריהעה בהוליווד, וסרט זה

מהווה דוגמה לדרך בה משפטים עד תום את צריהעה. מתרפקים ומתרפקים. על שנות ה-40 הטובות, על ה' ימים הטובים כשאמריקה צעדה בגאון אל מלחמת-העולם, ושבה ממנה כשהיא תרה, נואשות, אחר אידיאל. מרוב חיפושים הגיעה ישר לבין זרועותיו של הסנטור מק'קארתי וועדתו הידועה לשימצה.

על רקע זה מיקם המחזאי והתסריטאי, ארתור לורנס, את שני גיבוריו. היא, נערה יהודיה עם קוצים בישבן, המרגישה כי מחובתה הקדושה לשאת על כתפיה את נטל העולם וסילבותיו. הוא, אמריקאי ממוצע, יפה ופופי-לרי, החסר את אשה-קדוש בעצמותיו, ומסתפק בהצלחה ממוצעת בתוך המימסד.

אל לשכוח שהסרט כולו נועד לשרת שניים מן הכו' כבים הזוהרים ביותר של חוליווד: ברברה סטרייסנד ורו' ברט רדפורד. ואף שדמויותיהם בתסריט לא היו מקופחות אם היה התסריטאי מעמיק בהן קצת יותר, הרי סטריי' סנד זוכה ללילה של פאתוס עם טירוף מתוך, ורדפורד

גדוריה הנדרי
שחור זה מיסחורי

ג'ין סימור
בתולים זה נבואי

מדקין סמית
עגלגל זה איטלקי

לאורה אנטוני
בן-סימסוניה האירונית
כשהמוסיקה לא עוזרת — עוזרת העוזרת

בכל מחיר. וכאשר המוסיקה שלו אינה עוזרת. הוא משתמש בנתונים הטבעיים של אשתו החטובה. כך שידידיו, אם אינם מקנאים בכשרונו, מקנאים לפחות בליליו-תיו.

★ **הכנופיה הפורטוריקנית** (אלני-בי, ארצות-הברית) — תערוכת של הקשר הצרפתי והארי המזוהם, כשהאלימות חוגגת ומאפילה על כל המרכיבים האחרים בסיפור. רוברט דובל, כשטר מושעה מי תפקידו בגלל שימוש-יתר באקדח, והחוקר את רצח ידידו, מוצא את עצמו מעורב במלחמה עם כנופיות העולם-התחתון, עם העולם השלישי ועם ההתעוררות הלאומית במרכז אמריקה. העניינים מתבלבלים ביניהם, בסופו של דבר, אבל חסידי הי-בלשים הקשוחים ישמחו לשמוע שיש כאן גוויות לרוב.

★ ★ ★ **אורות הכרך** (לימור, ארץ-צות-הברית) — סרט קלאסי של צ'אפלין, בו מציל היחפן הקטן את מאור-עיניה של מוכרת פרחים ומציג לראווה את צביעו-תם של בעלי הנכסים. חובה!

★ ★ ★ **אהבת החיים** (פאר, אנגליה) — קומדיה רומנטית שנונה על הרפתקאות אהבים בין איש-ביטוח לאשת-אופנה. הי-דיאלוגים מלאי עקיצות, הסיטואציות מבדחות, והרומנטיקה שבסוף תספק גם גברות ענוגות. ג'ורג' סיגל וגלנדה ג'קסון הם כוכבים במלוא מובן המילה.

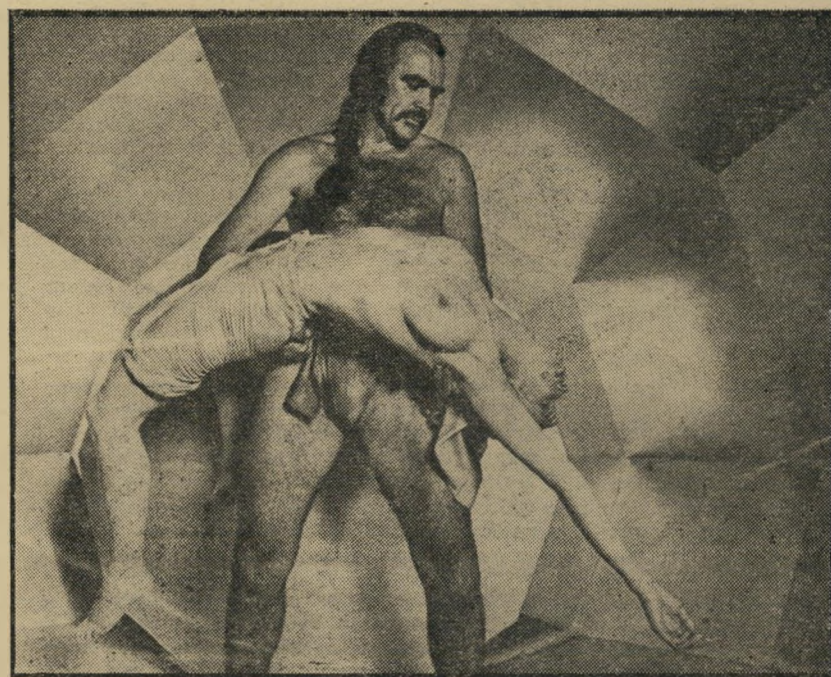
★ ★ ★ **אדי הבלש** (פריז, אנגליה) — בדרן, המאוהב בסרטי בוגארט ובספריו המתח של שנות ה-40, מוצא את עצמו חי בתוך אחד הסיפורים הללו. סרט פיקה ומהנה עם שחקן מעולה, אלברט פיני, בי-תפקיד הראשי.

חיפה

★ ★ ★ **נשיא עי הכוונת** (ארמון, ארצות-הברית) — נסיון דימויני להתנשק בחיי דה-יגול מתואר בצורה יעילה ומרתקת על-ידי הבמאי פרד זינגמן, בעזרת צוות שחקנים מיקצועיים ועריכת סרט עילאית.

ירושלים

★ ★ ★ **צ'ארלי ואריק** (עדן, ארצות-הברית) — תגובת תעצמאית האחרון מערים על העולם התחתון ועל המשטרה בעת וי-בעונה אחת, בסרט-פסע מבריק של הי-במאי דון (הארי החזוהם) סיגל, עם ואלתר מתאו בתפקיד הראשי.

שון קונרי בן-זארוז
אקדח זה טוב, מין זה רע

רתי-הקומנות הסגורה, ונוכחותו מחזירה את המימד האנושי לבני, ובעיקר לבנות, הגזע העליון.

מטרתו של הסרט, לדברי בורמן, היא להוכיח שהדרך הטפלה ביצרים האלימים שלנו, אינה להתעלם מהם, כפי שעושים אותם בני-אלמות, אלא ללמוד לחיות אי-תם, משום שהם חלק בלתי-נפרד מאיתנו.

תדרין

תל-אביב

★ ★ **הסימסוניה הארומית** (בן-יהודה, איטליה) — שוב לאנדו בוזאנקה, הפעם עם שחקנית יפה ומוכשרת במיוחד, לאורה (איזה מין עוזרת) אנטונלי, בקומדיה בת שתיים, על מוסיקאי שרוצה להתפרסם

בסרט חדש של הבמאי ג'ון (גברים במלכו-דת) בורמן, בשם זארוז. זהו סיפור מדע-בידיוני על עולם הנשלט בידי גזע עליון, שחי חיי-גזע בתוך קומונות המנותרות משאר העולם, שהזדהה והורעל על-ידי הפסולת.

בני הגזע העליון הזה מנוונים, משועממים וחדלו מזמן להתעניין במין. פרט ל-קומונות, מכתובה האלימות את תנאי-החיים של יצורי אנוש פרימיטיביים לחלוטין, כשהסדר נשמר על-ידי "מחסלים" מטעם, שהם כוהנים גדולים לאל זארוז, אלי-המוות.

קונרי עצמו מגלם את דמותו של אחד הכוזבים הללו, המטיפים לחמונים שאקדח זה טוב, משום שהוא יורה הרס, ואילו אברמין זה רע — משום שהוא יורה זרע. ביום בהיר אחד פורץ קונרי לתוך חב-

צעירה תל-אביבית בת 22 טוענת שהגברים משעבדים את האשה בעזרת אגדה המחייבת אותה לחפש סיפוק מיני בצורה בלתי אפשרית

המיתוס של

האורגזמה הוואגינלית

האורגזמה אל הוואגינה. הוא הניח שה-וואגינה מסוגלת להוות מוקד אורגזמה מק-בילה. אבל בשלה יותר מאשר הקליטורים. עבודה רבה נעשתה כדי לשכלל תיאוריה זו. אבל מעט מאד נעשה כדי להוכיח כי ההנחות הבסיסיות שלה מוטעות מעיקרן. כדי להעריך במלואה "המצאה" פנטסטית זו שלו, אולי צריך קודם כל לפרט את יחסו של פרויד לנשים באופן כללי. רק במאמרו "הפסיכולוגיה של האשה" הדגיש פרויד בצורה ברורה את פחיתות ערכה על האשה. הוא חמליץ לנשים לנטוש את

שהוא חיצוני יותר, ואינו יכול לגרום חי-כך בדרך שהחדירה גורמת. כך הוגדרו חי-נשים, מבחינה מינית, כאילו הן "חייבות" ליהנות מן החדירה, מפני שכך נהנים ה-גברים. הביולוגיה שלנו לא נבחנה די הר-צורך. במקום זה מאכלים אותנו במיתוס של "האשה המשחררת והאורגזמה הווא-גינאלית שלה" — אורגזמה שבמצאות פשוט אינה קיימת! מה שאנו צריכות לעשות זה לתגדיר מחדש את המיניות שלנו. אנו צריכות לבטל את התפיסה ה"נורמאלית" של ה-

המיניות אצל האשה, ומבחינה זו הוא ה-אקווילנט הנשי של הפין. אני חושבת שעובדה זו מסבירה הרבה דברים: ראשית, את העובדה שמה שנקרא "אחוז הפריגידיות" בין הנשים הוא גבוה מאד. במקום לחפש ולמצוא שהפריגידיות היא בעצם תולדה של הנחות מוטעות בקשר למיבנה האנטומי של האשה, העדיפו ה-"מומחים" להכריז על הפריגידיות כעל בעיה פסיכולוגית של נשים. נשים ה-מתלוננות על פריגידיות נשלחות אל

כ אשר אנשים ונשים בארץ שומ-עים/ות על התנועה לשחרור האשה, מיד מתקבלת אצלם תמונת האשה ה-מתוסבכת מבחינה מינית, השורפת חזיות, הרוצה לתפוס את מקומם של הגברים ב-חברה, השוכבת עם כל זכר שהיא פוגשת, או שהיא סתם לסבית. איני מתכוונת ל-ענות על הכל במאמר זה, אלא לדון רק בהיבט אחד של הבעיה — המיניות או חוסר-המיניות של האשה. רבות כבר נכ-תב על נושא זה. אך בדרך-כלל היו ה-כותבים גברים, על סמך מחקרים שנעשו

"המיתוס של האורגזמה הוואגינאלית" — זו היתה הכותרת שהתנוססה על גיליון העלון "אלטרנטיבה", הוצאה חד-פעמית של "ועד-הפעולה של הסטודנטים בפקולטה למדעי-הרוח באוניברסיטת תל-אביב".

תחת המאמר שהוכתר בכותרת מגרה ומסקרנת זו, והמכוון, "לש-חוט" את הפרה הקדושה ששמה אורגזמה ואגינאלית, ולהעניק לאורגזמה הקליטוראלית המקופחת את המקום חיאה לה בחברה האנושית, מופיעה חתימתה של אביבה עין-גיל.

אביבה (22), שחרחרת, רוה, נמוכת-קומה, שמשקפיה הענקיים מכסים את פניה ודבריה, על ה"ר" הפוליטית המתגלגלת שלה, חוצצים להבות, היא אשתו-מוה-כשנה של אהוד עין-גיל (24), סטודנט להיס-טוריה, שנה שנייה, באוניברסיטת תל-אביב. אהוד הוא גם אביו הרוחני ועורכו של "אלטרנטיבה".

לאחר שהכירה את אהוד, גברה באביבה התעניינותה בפוליטיקה, במהפכה, ובשינוי הגדול, העתיד לבוא על האנושות במהרה בימינו אמן, דרך שער מקורי — הקליטוריס (דגדגן) של האשה.

אביבה ואהוד עין-גיל התחתנו, בעצם, "כדי לסתום את הפיות", כדברי האשה הצעירה-מאוד, ו, גם כדי שנוכל לקבל כל חודש את הריבית על הכסף שלנו, שמופקד בבנק, ממנו אנחנו חיים.

"אנחנו לא עובדים", היא מספרת, "וזה ממש לא-נורמלי." את הזמן הפנוי הם מקדישים לפעילות פוליטית שמטרתה לשנות את פני החברה, וגם לליבון בעיות אישיות. שיחות אלו, הן שהביאו, בסופו של דבר, גם לליבון הבעייה האישית-מאוד שהטרידה את אביבה עין-גיל מזה זמן רב.

בשיחות גלויות וכנות עם הבעל הצעיר, שהוא, "טיפוס של אנר-כיסט ומהפכן", כפי שמעידה בו אשתו, הגיעה אביבה למסקנה המהפכנית העתידה, לדעתה, לשנות את פניה של החברה האנושית.

חיי המחשבה, מפני שחיים אלה יפרעו להן למלא את הפונקציה המינית שלהן. כאשר הפאציניט לפסיכואנאליזם הוא גבר, חייב האנאליסט לעבוד על פיתוח אפשרו-יותיו של הגבר בחיים; אבל, כשהפאציניט טית היא אשה, הגיב הוא להחזיר אותה אל גבולות הפונקציה המינית שלה. לדעת פרויד, האנאליזה אינה מיועדת לעודד את האשה לפיתוח משאביה הרוחניים, אלא רק ללמדה את השיעור של ויתור הגיוני על כל השאיפות לבד מן השאיפה היחידה — להיות אשה.

יחסו של פרויד אל הנשים כאל יצורים נחותים מן הגברים, הוא שיצר את ה-בסיס לתיאוריות הדימיניות שלו על ה-מיניות הנשית. כאשר כתב את החוק ה-

סכס וליצור קווים-מנחים חדשים, שיקחו בחשבון הגאה מינית הדדית. סיפרי ה-הדרכה לזוגות נשואים מקלסים ומשבתים את הצורך בהגאה הדדית, אך אינם מגי-עים למסקנות ההגיוניות המתחייבות מכך. אנו חייבות להתחיל לדרוש שאם תנוחות מיניות מסוימות, המוגדרות כעת כ"סטי-דארטיות", אינן מובילות לאורגזמה הדדית, אז שלא יוגדרו עוד כסטנדרטיות. טכני-קות חדשות חייבות להיכנס לשימוש. כדי שיעלם היבט מסוים זה של הניצול ה-מיני התמידי שלנו.

פרויד טען שהאורגזמה הקליטוראלית שייכת לתקופת ההתבגרות, וכשהנשים מגיעות לבגרות ומתחילות לקיים יחסי-מין עם גברים, עליהן להעביר את מרכז

פסיכיאטרים, כדי שתוכלנה דרכם לגלות את ה"בעיה" שלהן — המאובחנת בדרך-כלל ככישלון להתאים את עצמן לתפקידן כנשים.

העובדות של האנטומיה הנשית והתגור-בה המינית מספרות סיפור שונה. אי-על-פי שיש איזורים רבים לגירוי מיני, יש רק איזור אחד המיועד להגיע לשיא מיני: הקליטוריס. כל אורגזמה היא תוצאה של תחושות באיזור הזה. מאחר שהקליטוריס אינו מגורה בהכרח בתנוחות המיניות ה-קונונציונאליות, אנחנו נשארות "קרות".

כל זה מוליד שאלות מעניינות על הסכס הקונונציונאלי ועל חלקנו בו. הגברים מגיעים לאורגזמה בעיקר על-ידי חיכוך עם הוואגינה, ולא עם איזור הקליטוריס,

על-ידי גברים, שלרוב לא היה להם אפילו שמץ של מושג על מה הם מדברים.

ב כי פעם שדנים באורגזמה ובפריגיד-יות (קריירות מינית) הנשית, צצה הבחנה מוטעית בין אורגזמה קליטוראלית ואורגזמה ואגינאלית. הגברים, בדרך-כלל, מגדירים "פריגידיות" ככישלונה של ה-אשה להגיע לאורגזמה ואגינאלית. למעשה, הוואגינה היא איזור לא רגיש במיוחד, ו-היא אינה בנויה להגיע לאורגזמה. הקלי-טוריס (הדגדגן) הוא המרכז של הרגישות

במדינה

שירותים

המכס הוא הפקר

אלפי חבילות

מתגוללות הפקר

במחסני המכס

בנמלי התעופה לוד

ברשת-המכס בנמלי-התעופה בן-גוריון בלוד התגוללו על הקרקע ועל גבי קרונות יות"מטע מאות חבילות מופקרות. חלקן הושלכו בערימות תחת כיפת השמים. אי-לו ירד גשם לפתע, היו החבילות נישטות ונישחתות כליל.

את תוצר הקיפה גדר פרוצה ובה שני שערים שבורים שלא ניתן לסגורם. מאת אנשים חלפו אנהרואנה במרחק מטרים ספורים מהמטענים. בכל השטח כולו לא נראה אפילו שומר אחד לרשותא. החבילות זעקו לגניבה ולשוד. כל דיכ-טין ייתי וייקח.

קשה היה להתאמן למראה העיניים. תבי-לות שהכילו סחורה יקרה מופקרות ללא שמירה?

אבל, אולי מוצבים שומרי-הרש בקירבת מקום והם מספקים על הנשע? חדרר הצריך בדיקה.

רבוש מופקר. גכנסתי אל תרחבה הפרוצה והתחלתי לשוטט בין ערימות הר חבילות. סיפר כתב העולם הזה, "נשלתי חבילות ביד, העברתי אותן ממקום ל-מקום — שום תגובה. איש לא טרח לגשת אלי, ולו כדי לנסות לברר מה מעשי בי מקום זה. מדי-פעם הגיעו למקום אורחים, בלוויית פקיד-מכס, במטרה למצוא ול-שחרר את מיטענם. איש לא טרח לברר מה מעשי במקום."

בכל זאת, עדיין לא שוכנע הכתב כי למעשה הוא נמצא בחצר ההפקר. אולי משהו עוקב אחריו ומתכוון ללכודו על חם? גם אפשרות זו צריך היה לבדוק.

הוא נטל בידו חבילה ויצא עימה אל הכביש המקיף את בניין-המכס, תגיע עד למכוניתו. איש לא עיכב בעדו, יכול היה לקחתה בשקט הביתה.

הכתב נכנס לאלום שיחרור המיטענים. הוא התיישב על אחד הספסלים ועקב אחר המתרחש. המקום הזה אדם. הריצפת היתה מזוהמת. צעקות בקעו מכל עבר.

בקירבת מקום ניצב זוג בגיל-התעמדה. פניה של האשה היו שטופי-דמעות. הגבר נראה עצבני. מסיפורם הסתבר שהם עלו לישראל מדרום-אפריקה. זמן קצר קודם עלייתם שלחו את חפציהם ארצה. יומיים לאחר הגיעם לישראל סרו לבית המכס בלוד, לשחרר את מיטענם. בתמימות-ל-חו כי שיחרור תמיטען לא יאריך יותר משעה קלה.

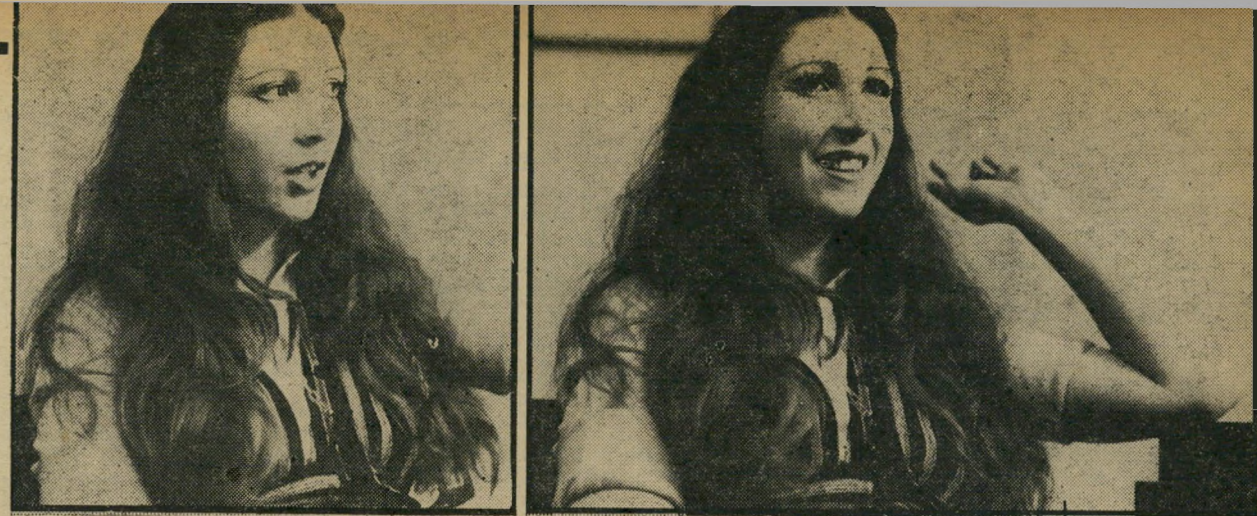
וויא דזלורוזח. בבואם למכס התבקשו למלא טפסים, ורק אחר-כך נאמר להם כי בשל חוסר מקום העובר מיטענם לא יחשכו בתל-אביב. הם נסעו למחסנים בתל-אביב, אך בהגיעם לשם התברר להם כי עקב שיתוף של אחד מפקדי-המכס בלוד, ש-השמיט פרט חיוני בשעת מילוי הטפסים, עליהם לחזור ללוד. בני-הזוג מהירו ל-חזור לנמל-התעופה והגיעו לשם בשעה שתיים וחמש דקות. כאן התברר כי קבלת הקהל נפסקת בשעה שתיים. כל תחנוניהם היו ללא-הועיל.

למחרת השכימו קום ונסעו ללוד. הפרט הטען תיקון חוק, והשניים נסעו לתל-אביב. שם בדק אחד הפקידים, לפי הור-אות המכס בלוד, את תוכנה של חבילה אחת מתוך המיטען הכולל של בני-הזוג. תוכן החבילה היה זוחה למוצהר, אך לפתע התברר, כי בתוך כל המהומה הדווקא נעל-מה אחת החבילות. היתה זו חבילה, שפרט לחפצים בעלי ערך כספי רב הכילה גם אלפי שיקופיות בצבעוניות, בעלות ערך סטטיסטי. אותן צילמו בני-הזוג בפסעו-תיהם ברחבי תבל.

הם השאירו את חפציהם בתל-אביב וי-חזרו ללוד. לברר מה עלה בגורל אותה חבילה, שחיתה יקרה להם עד מאד.

כאשר כתב העולם הזה ניתקל בהם, התמינו כבר למעלה ממחצית השעה ל-פקי, שיתפנו לשוחח איתם. האשה ב-תה, הגבר נשבע כי אם עניינו לא יוסדר, ישלח את מיטענו חזרה לדרום-אפריקה וי-

(המשך בעמוד 30)

כפשוטה שהימצאו של הפין בתוך הוואגני-נה, מתאים אולי להפרייה, אבל אינו יכול להביא בכך את האשה לאורגומה!

להשלמת המאמר, שאל "העולם הזה" את אביבה עירגל מוספר שאלות: **• מדוע את חושבת שיש קשר בין בעיות המין של האשה לבין תיקון המדינה?**

אני עומדת לכתוב סידרה על שיחרור האשה. רק במיקרה התחלתי בנושא הזה. לדעתי, כל הנושא של שיחרור האשה הוא נושא פוליטי.

• ואת חושבת ששיחרור הי-אשה קשור באורגומה?

זה חלק מהדברים. האשה מדוכאת בכל מיני שטחים. אחד הנושאים האלה הוא הנושא המיני. פרויד נתן לכך את תגושפני-קה. אבל זה לא התחיל ממנו. **• ממאמרך משתמע שהגברים המציאו את אנדת האורגומה הי-וויגנאלית כדי לרכא את האשה ולשעבר אותה לצרכים מיניים גבי-ריים.**

לגברים, מבחינה מינית, יותר נוחה הי-אורגומה הוואגנאלית. בדרך-כלל הגשים

שני גורמים. האחד, הכישלון למקם בי-מדויק את מרכז האורגומה, והאחר — הי-שאיפה להתאים את הניסיון האישי למה שמוגדר עלידי הגברים כ"נורמאליות מי-נית".

חלקן הגדול של הגשים, המעמידות פנים כאילו הגיעו לאורגומה ואגינאלית, בפני הגברים שלהן, פשוט מביימות זאת כדי "לגמור את העניין". סופרת דנית שחקרה בנושא, קוראת לכך, "הקומדיה של הסכס". לקומדיה זו סיבות רבות.

ראשית, הגבר מפעיל לחץ רב על הי-אשה, כי הוא סבור שבכך תלרזה יכולתו כמאהב — בין אם היא ממשיכה להגיע לאורגומה ואגינאלית — או לאו. כך, כדי לא לפגוע ב"אגו" שלו, משחקת האשה את התפקיד שהגבר הועיד לה, ומביימת אכס-טאזה מינית. במקרים אחרים — גשים שהושארו פריגידיות עלידי הגברים שלהן מאסו בסכס, והן מביימות אורגומה ואגינא-לית כדי לזרו את סיום הפעולה המינית. אחרות מודות שהן מביימות אורגומה ואגינאלית כדי "לתפוש גבר", ואחר-כך נאלצות להמשיך בהעמדת-הפנים.

נשים רבות אחרות פשוט פוחדות ל-ידוש את זכותן להנאה שווה. בראותן את הפעולה המינית כמיועדת בעיקר למען הי-גבר, וכי כל הנאה שיש לאשה מכך היא רק תוספת מיקרית שיש להודות עליה. נשים אחרות, עם "אגו" חזק למדי כדי להתנייב כנגד התאוריה הגברית הטוענת שהן זקוקות לטיפול פסיכיאטרי, סירבו ל-הודות בפריגידיות שלהן. הן לא היו מוכ-נות להאשים את עצמן בכישלון, אבל גם לא ידעו כיצד לפתור את הבעיה. כך הוסי-פו לחיות בגיהנום מיוחד במינו.

ה תוצאה המרתיחה ביותר והמזי-קה ביותר, אולי, של כל המבוכ הזה, היא שגשים שהיו בריאות לחלוטין מבחי-נה מינית אולצו "ללמוד" את ההיפך הי-גמור. כך, לא רק נשללה מהן ההנאה הי-מינית, אלא נאמר להן להאשים את עצי-מן, שעה שהאשמה כלל לא היתה בן.

בעודה מחפשת פיתרון לבעיה שאין לה פיתרון, מידרדרת האשה למידרון האי-סופי של שינאה-עצמית וחוסר-בטחון. הי-אנאליסט שלה מודיע לה שאפילו בתפקיד

שיחרור אשמה - שלב

ראשון לשיחרור האשה

היחיד שהחברה הגברית מרשה לה למלא — להיות אשה — אין היא מצליחה. מעמי-דים אותה במצב של התגוננות, עם עובי-דנט מפורקת וכוחה לכך שהיא צריכה לנסות להיות יותר נשית. לחשוב יותר כאשה, ובלבד שלא תגלה את העובדות כי-היותן.

העובדה שלסביות מסוגלות להגיע ל-אורגומה ללא כל חידרה — מפחידה את הגבר. מי שאמר שגבר ללא פין יכול ל-היות מאהב מצויין לאשה במיטה, ידע בדיוק מה הוא אומר.

הגבר, הגאה בעצמו, והנהנה להתפאר בי-פני עצמו כ"דבר" הגדול שיש לו בין הי-רגליים, לא יהיה מוכן לקבל את העובדה

מדעי, כביכול, על טבע המיניות שלנו. גילה פרויד לפתע בעיה עצומה של פריגידיות אצל נשים. דרך הריפוי המומל-צת לאשה פריגידית היתה ריפוי פסיכיאט-רי. אשה כזו סבלה מכישלון להתאים את עצמה באופן רוחני לתפקידה ה"טבעי" כי-אשה.

פרויד לא ביסס את התאוריה שלו על לימוד האנטומיה של האשה, אלא העדיף להתבסס על הנחותיו שהאשה נחותה מי-הגבר, ומכאן הנחותיו על תפקידה החברתי והפסיכולוגי.

בניסיונותיהם לדון בבעיית הנרחבת של הפריגידיות והמוניות, המציאו הפרידיא-נים אפילו "התעמלות רוחנית", בצורה של ריפוי. מארי בונפרט הרחיקה לכת עד כדי

הגברים הפכו את

הנשים לפריגידיות

הצעה לנתח את הקליטורים, כדי לעזור ל-אשה לחזור לדרך הנכונה. אבל הנזק הי-חמור ביותר נגרם דווקא לבריאות-הגשם של הנשים, אשר סבלו בשתיקה או בהאשר-מה עצמית, או שהתגודדו ליד דלתות הי-פסיכיאטרים, בחפשו, מתוך יאוש, את הי-סיבה התבויה המונעת מהן להיכנס לגן-העדן הוואגנאלי.

א ת יכולה אולי לטעון בתחילה שאלה הם שטחים בלתי ידועים, שלא נחקרו עדיין, אבל בדיקה קרובה יותר תוכיח ש-זה לא נכון כיום, ולא היה נכון גם בעבר. לדוגמה, הגברים נתקלו תכופות בעובדה שגשים לא הגיעו לאורגומה בעת קיום יחסי-מין. הבעיה היתה קיימת. הגברים ידעו תמיד שהקליטורים הוא האיבר הבסיסי לאוננות, הן אצל ילדות והן אצל נשים מבוגרות. הנשים תורו ב-צורה ברורה היכן, לדעתן, נמצא מקורה של התחושה המינית שלהן. הגברים הם גם "ידענים", בצורה חשודה, בדבר כוחו של הקליטורים ב"מישחק האהבה". ברצותם לעורר את הנשים כך שתיווצר ההפרשה הנחוזה לחידרה. "מישחק האהבה" הוא תפיסה שנוצרה למען הגברים, אך פועל לרעתן של נשים רבות. ברגע שהאשה מגורית מבחינה מינית משנה הגבר את התנוחה. חוזר אל הוואגינה ומשאיר איר-תה מגורית, אבל ללא סיפוק. ידועה גם העובדה שגשים אינן זקוקות להדרמה בשעת ניתוח בתוך הוואגינה. כלומר, הוואגינה היא בעצם איזור בלתי-רגיש כלל.

כיום, עם הידיעה הנרחבת של האנטומי-מיה, קשה לטעון שקיימת אי-ידיעה בנר-שא. אבל יש סיבות חברתיות לכך שידע זה לא הועבר אל הקהל הרחב. אנו חיים בחברה זכרית אשר אינה מחפשת שינוי ואינה מעוניינת בשינוי תפקידה ומעמדה של האשה.

ב גלל היכרות לקויה עם האנטומיה שלהן, יש נשים המשלימות עם הי-רעיון שהאורגומה המורגשת תוך כדי יחסי-סימין "נורמאליים", נגרמת באופן יאגיי-נאלי. הבילבול הזה הוא תוצאת צירוף של

במדינה

לחבילות המוסקרות שצולמו בביקור הקור
דס. נוטרים דרוכים ניצבו בכל מקום. הי-
פקידים היו אדיבים.
אולם חמס נראה נקי ומצוחצח.
ההודעה המוקדמת על הביקור עשתה
את שלה.

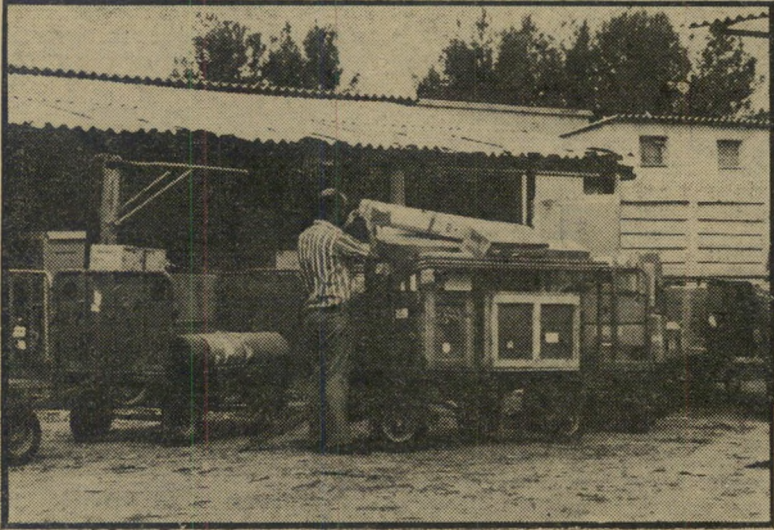
"אתה רואה" אמר הדובר בגאווה, "הכל
מאורגן כאן למופת".
התסריט נראה מושלם, לכאורה. רק
חבל שבעצם היה מסובך, טוב מכדי ש-
יהיה אמיתי.

רק דבר אחד נותר ללא מענה: אם עלה
בידי יוסף אוסטרוף להחזיק את ממלכתו
מאורגנת כראוי ביום הסיור, מדוע אין
הוא מצליח להחזיקה במצב דומה משך
כל ימות השנה?

(המשך מעמוד 29)

יחזור לשם כלעומת שבא.
ניקיון מסיביר. הכתב יצא את אולם-
המכס וסר לתאטלפון ציבורי סמוך. הוא
התקשר עם יוסף אוסטרוף, דובר המכס,
והודיע כי בכוונתו לסור למחרת היום ל-
מכס, לבדוק כיצד מתנהלים שם העניינים.
"אין בעיות", השיב דובר המכס בלוד.
"הכל מתנהל כאן כשורה. אשמח לעזור
לך, אבל עליך להשיג אישור מדויק ברי-
חיים, דובר מינהל הכנסות המדינה."

האישור נתקבל.
למחרת חזר הכתב ללוד. יוסף אוסטרוף
יצא עימו לסיור שנראה בעיני הכתב כי
מסע מתוך עליסה בארץ הפלאות. הכל
היה מסודר ומאורגן. לא נותר כל זכר

כתב "העולם הזה" מפשפש בחבילות —
לפני

— מספק חבילות בראות עיניו
בזמן

אותו מקום תחת שמירה — אחרי ההודעה על הביקור
אחרי

צורת הדיבור הברורה והמרשימה שלך
בימים אלה, תזכה אותך ביתרון ובכושר
לשכנע אחרים לרעיו-
נתיך הבאים עכשיו
לידי ביטוי מעשי, בי-
תנאי שאתה מאמין בהם
בלב שלם. ידידה ממזל
תאמינ שתפגוש עשירה
להיות לך אשת שיחה
מעניינת. אתה עלול
להיטחף בשיחותיך על
דת ומוסר וליצור בה
את הרושם של מטיף
דתי, המנסה לחנך את כל הסובבים אותו.

★ ★ ★

אחרי שנה רצופה אכזבות ומורורים, סוף-
סוף זה הגיע: תוך שבועיים אתה מועלה
בדרגה, וזוכה לשכר
יוחס בהתאם. אם רק
תזוהר מלהפוך ל"עבד",
כי ימלוד" — כי אז
ודאי שהעלייה בדרגה
הבאה תהיה הרבה
יותר קרובה, ובעלת
אפקט הרבה יותר
משכנע. שיחת טלפון
שקיימת בשבוע שעבר
עם מישהו מעיר אחי-
רתי, תישא פרי כבר בסוף השבוע הבא.

★ ★ ★

חוב ישר וגדול, אשר זמן רב העיק עליך,
ייעלם השבוע. אותו נושה, שבעבר ידע
להיות כה תוקפני,
יוותר לך עליו במפ-
תיע. דבר זה ייתן לך
מישנה מרץ, ויסייע לך
להגשים את שאיפתך
העיקרית בעתיד הקרוב
ביותר. יחד עם זאת, גם
חיי האהבה שלך, עם
בת-זוגך הקבועה, יפרחו
ויגיעו לשיאים חדשים.
משימות שיוסלו עליך
במיסגרת חוג חברי, יושלמו לגמרי.

העולם נראה השבוע, יותר מתמיד, כי-
שטוח ולא עגול: כאילו שום דבר לא
יכול להשתנות. זוהי
טעות. כל מה שחצר
לך זה היכרויות חד-
שות, או עצתם של
ידידים ותיקים אשר
זנחת, כי הם הרפת-
קנים מדי לטעמך.
עיסקה טובה תסתתים
במסיבה, בימי שבת
או ראשון חבאים.
בכלל, הרבה במסיבות:
הן פותחות בפניך דלתות. שמור על עצמך.

★ ★ ★

אפילו האימרה האמריקאית אומרת, "עסקים
לפני תענוג". לכן הגיע הזמן שתבין בו
דלי כי לא תוכל להמ-
שיך עוד זמן רב במיש-
חק הכפול. עליך להכ-
ריע, לכאן או לכאן:
או שתבחר בעסקים, או
בתענוגות. רק כדאי ש-
תעשה זאת עוד בימים
הקרובים, אחרת אתה
עלול להיקלע למצב לא
נעים. צבע ורוד, ציבער.

★ ★ ★

לא. דרך חנוכה אינה להגיד את הכל
בפרצוף. אף לא למקור
רבות אליך ביותר, עם
חברות את חייבת לנ-
הוג בדיפלומטיה. על
אף שזה שנוא על בני-
מול דעים, שינאתי
מוות. גם עם זרים:
בייחוד הבוסים והמי-
ספיקס עבדות, חיי-
בים להבין לרוחק, ול-
עדנתי-חושיון, אבל את צריכה להבינם.

טבעי הדבר שקשרים
חדשים מדחיקים את
הזכרונות הישנים. אל
הרגישי מוסר כליות
על כך. תחיי את הרגע,
עוד יותר מן הרגיל.
דאג לפרנסתך, בייחוד
לטווח ארוך. אם אתה
יכול, חתום אפילו על
חוזה או על הסכם
קבלני, גרום נחת ל-
מקורבך עלידי צעד
פינאנסי נבון.

★ ★ ★

כמו בשבועות האחרו-
נים, הבעיות המרכזיות
שלך הן: חוסר-כסף
ושיעמום. במישור הפי-
נאנסי אין רגיעה. מוטב
שתתחיל לחשוב על
חריגה קיצונית מעיסוק-
ך — או אי-עיסוקיך
— הרגילים. אם לא
תשנה את המצב, אתה
עשוי להיתקע לצמיתות.
במישור הרוחני בת שור, אין עוד טעם
רב לרומנים הקצרים והקלים. שמא תח-
שבי על משהו קצת יותר רציני? מצד
שני, האדם המדבר הרבה, איננו מתאים.

★ ★ ★

גאוותך הרבה מונעת
ממך לבקש טובות או
לחשתבך בקונוניות.
זכור כי השבוע מילת-
הקסם היא טיפוח-
קשרים. לכן, גם כן
תתקשה להתגבר על
גאוותך, למד לפחות
להחזיק את פיך נעול.
אם הם רוצים להי-
טיב עימך — תן להם
לעשות זאת, ואל תידחה הצעות העשור-
יות להכריע עבורך ועבור שאר בני ביתך.

★ ★ ★

ככוח ההרגל — כן כוח-
האהבה: שניהם מושכים
אותך לפסים בהם התי-
רגלת ללכת, בעבר, גם
שעה ששברת את הי-
ראש בנתיבות הללו:
עצמם. במילים אחרות:
אתה עלול להיכנס ל-
אהבה בלתי-נוחה, בל-
תיפורייה, מתסכלת —
ולהיכנס אליה עם הי-
ראש והרגליים. זיכרי שהאיש שנפגש בדרך-
ך אינו כפי שאת רואה אותו — זאת
אומרת, אם את בכלל מסוגלת לחשוב.

★ ★ ★

לא אגיד לך לחשווין,
אבל קצת מירסומת
צנועה לא תזיק בכלל
למעמדך. ואומנם, הי-
שבוע הוא המתאים
ביותר לעסוק בעמדתך
הציבורית או ביחסך
עם הסביבה, בן-אריה,
בצורת מיכתב, מיסמך
או רכילות המגיעה מי-
הרחוב. אי-אפשר להי-
מנע מזה וכן אין להתעלם מזה:
אבל מאידך גיסא, מסוכן להגיב בזעם.
חיי שקולה ונדיבה. אל תצאי ביחידות.

★ ★ ★

כוכב מרס — שהוא
כוכב האנרגיה, משפיע
ביותר על פעילותך,
לחיוב או לשלילה.
משהו, שיש בו שמץ
של הרפתקנות, מתעורר
בר, לכן מוטב אולי
שתרסן את עצמך, אם
ברצונך להטות את
היפך הפעילות שלך
לכיוון קונסטרוקטיבי.
אתם עלולים למצוא את עצמכם מעורבים
בסצינה של קינאה. הצטרף להקריב משהו
כדי לזכות ביהם הנראה לך חיוני ביותר
לשיווי המשקל הנפשי שלך, המתעורר
כתוצאה מהפעילות הרבה שלקחת בה חלק.

★ ★ ★

כוכב האנרגיה, משפיע
ביותר על פעילותך,
לחיוב או לשלילה.
משהו, שיש בו שמץ
של הרפתקנות, מתעורר
בר, לכן מוטב אולי
שתרסן את עצמך, אם
ברצונך להטות את
היפך הפעילות שלך
לכיוון קונסטרוקטיבי.
אתם עלולים למצוא את עצמכם מעורבים
בסצינה של קינאה. הצטרף להקריב משהו
כדי לזכות ביהם הנראה לך חיוני ביותר
לשיווי המשקל הנפשי שלך, המתעורר
כתוצאה מהפעילות הרבה שלקחת בה חלק.

★ ★ ★

כוכב האנרגיה, משפיע
ביותר על פעילותך,
לחיוב או לשלילה.
משהו, שיש בו שמץ
של הרפתקנות, מתעורר
בר, לכן מוטב אולי
שתרסן את עצמך, אם
ברצונך להטות את
היפך הפעילות שלך
לכיוון קונסטרוקטיבי.
אתם עלולים למצוא את עצמכם מעורבים
בסצינה של קינאה. הצטרף להקריב משהו
כדי לזכות ביהם הנראה לך חיוני ביותר
לשיווי המשקל הנפשי שלך, המתעורר
כתוצאה מהפעילות הרבה שלקחת בה חלק.

תמרורים

נחום • יום-הולדתו 55 של ד"ר ישראל גלזר, הרופא הראשי של חברת אר"ע וריוחתי האוויר שלה, מנהל מחלקת בבית-החולים על-שם שיבא בתל-השומר, יליד רומניה, מרצה בבית-הספר לרפואה באוניברסיטת תל-אביב.

נחום • יום-הולדתו 58 של ח"כ המערך שלום לוי, שנולד בראקוב שבפולין מינסק, למד בישיבה ובבית-מדרש למורים בוילנה, הצטרף לתנועת החלוץ, עלה לארץ ב-1937 והצטרף לפלוגת הים בחיפה, היה מורה בכפר-השוע ועבדניה א', למד באוניברסיטה העברית והוסמך למדעי הרוח (יהדות), היה מנהל בית-ספר בעין-כרם, משמש מזה שנים כמוכ"ל הסתדרות המורים.

נחום • יום-הולדתו 65 של יעקב זניוק, שהיה בזמנו האחראי על התח-מורשת של ההגנה, מפקד ההגנה בחיפה, איבד אז את כף ידו, כיום בעל חנות לצורכי ספורט בחיפה.

נחום • יום-הולדתו 66 של הרב דוקטור אלכסנדר קרליבך, מעורכי אינציקלופדיה יודאיקה, בעבר רבה הראשי של יהדות אירלנד, בן-דודו של הרב המרקד שלמה קרליבך.

נחום • יום-הולדתו 67 של יעקב ("קובה") רפתין, שנולד בפולין, הצטרף בגיל 10 לתנועת הנוער הצופית שיצונת השומר, שיפחה אחר-כך ל-השומר הצעיר, עלה לארץ ב-1929, היה חבר מזכירות מועצת הפועלים בבני-ימין ובכרכור, נבחר לאסיפת הנבחרים ולוועד הלאומי, היה מפעילי תנועת ההגנה וחבר ועדת הביטחון הישראלית, השתתף במשלחת המדינית מות בלייק סאכסט ב-1947, היה חבר-כנס סת, יו"ר לשעבר של ועדת הפנים של הכנסת, פרש ממפע"ם והקים את ברית השומאל, נבחר עתה לוועד-הפועל של התס-החדות.

ריפתין

נחום • יום-הולדתו 74 של זאב און (איסרוון), שנולד בגליציה, למד בישיבה, הגיע בפרוץ מלחמת-העולם הראשונה עם הוריו כפליט לווינה, עלה לארץ ב-1920, הצטרף ב-1921 לראשוני גדוד העבודה על-שם יוסף טרומפלדור, ממייסדי תל-יוסף, ייסד ב-1928, יחד עם חברים מגבע, נחלל, מרחביה, דגניה ועוד את האגודה השיתופית לשיווק תוצרת משקי העובדים תנובה, ניהל בשנים 1937-1942 את תנובה בחיפה, היה מנהל מגבית ההתגייסות בחיפה, חבר הנהלת בנק הפועלים ובמשך 17 שנים חבר הוועד-הפועל והוועדה הרכות של ההסתדרות ומזכיר חברת העובדים דים כנבחר על-ידי שלוש ועידות הסתדרות, ממייסדי חברת גמול להשקעות והיורש שלה, חבר הדירקטוריון של בנק לאומי, חזר ב-1966 לעבודה בקיבוצו תל-יוסף.

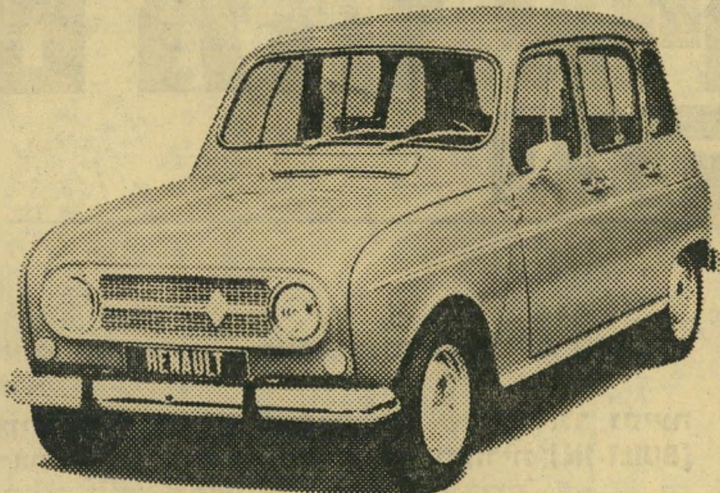
מונה • לתפיד קצין הספקה ראשי של צה"ל, במקומו של תל-אלוף יחזקאל גור, שימונה לתפקיד בכיר אחר באגף האפיסנאות, תת-אלוף פינחס ("פיניחה") להב, שהיה עד לפני מיספר שברעות דובר צה"ל, עסק בעבר בנושאי שלישות ואפסנאות והיה בזמנו קצין האפסנאות של חטיבה 7.

להב

נפתלי • בירושלים, בגיל 89, הצלם אלפרד ברנהיים, שהתפרסם בצילום דיוקנותיהם של אישים מפורסמים כארתור רופין, שאול טשרניחובסקי, מרק שאגאל, ש"י עגנון, חיים ויצמן והגרייטה סאלד, נולד בגרמניה, התמחה שם בצילום אמנותי, עלה לארץ ב-1934, היה בזמנו הצלם של מוזיאון בצלאל, עסק בעיקר בצילומי פורטרטים ואדריכלות, פרש מעבודתו ב-1967.

**טיפ
טיפה...
כולם מדברים על
חסכון בדלק...**

אבל רנו עושה זאת!

מכוניות "רנו" הן בעלות מנוע המפתח עוצמה מ"טיפה של בגזין" זו מערכת הפלא שהמומחים הבינלאומיים גמרו עליה את ההלל: מגזין הרכב הגדול באירופה L'AUTO JOURNAL ערך מחקר השוואתי על צריכת דלק של מכוניות מסוגים שונים ובמימצאיו קבע שמכוניות "רנו" הן החסכוניות מן האחרות. צריכת הדלק במכוניות "רנו" קטנה ב-20%-10 משאר המכוניות בסדר גודל דומה.

רנו 4 RENAULT

"רנו" היצרן הגדול בעולם של מכוניות עם הנעה קדמית.

בני משה קרסו

תל-אביב: רח' ריביל 26, מל. 33241	באר שבע: סוכנות "רנו" לנגב רח' הנשיאים 2166
ירושלים: רח' הס 4, מל. 226491	ראשון לציון: ברניצקי, רח' הרצל 62, מל. 941008
חיפה: "רכב חיפה" רח' יפו 32, מל. 523359	נצרת: "כוכב הגליל" נצרת מרכז, מל. 56587
נתניה: סברדלוב, רח' הרצל 54, מל. 23852	שרי העצמאות 12, מל. 886082

הקייץ מגיע! האמריקניות של קרייזלר

המכוניות היחידות עם מדוג אויר מקורי (built-in)

דארט, וליאנט או קורונט - המכוניות האמריקניות הנמכרות ביותר בישראל.

לקראת הקיץ מבטיחות לך האמריקניות של קרייזלר נסיעה חלקה וקרידה הודות למערכת מיזוג אויר מקורית (BUILT-IN) היחידה במינה בארץ במכוניות עם 6 צילינדרים.

בדגמים החדשים של האמריקניות של קרייזלר חידושים ושיפורים: פותחה מערכת פגושים הידראולית להגברת הבטיחות. עוד חידוש - חגורות בטחון מקוריות המצוידות בזמזום אם שכחת לחגור אותן.

יתרונות נוספים לאמריקניות של קרייזלר ידועים לכולם עוד משנים קודמות

- הצתה אלקטרונית, מעצורי כוח עם בוסטר, הגה כוח, תיבת הילוכים אוטומטית. קניית מכונית קרייזלר אמריקנית נחשבת גם להשקעה טובה, ערכן בשוק המשומשות גבוה ביותר.

אספקה מיידית

מספר 1

בית קרייזלר-מכשירי תנועה בע"מ

CHRYSLER
INTERNATIONAL

מלחמה - חברת פחיתות - 74 מלפון - 36115 תל אביב - דרך הנושאים 104 מלפון - 04-524475

בעלי העקבים הגבוהים קוראים לפינחס ספיר של נעליך!

מוסיף לאישיות
יהרר כהן, זמר: „אופנה מאוד לא נוחה, אבל נעלי עקב תורמות לאישיות ומחדדות אותה! זה נותן ביטחון!”

ה יי זה כומץ סקנדל שמייבאים נעלי גברים עם עקבים גבוהים! כך הצהיר שריהאוצר פנחס ספיר בדיון על התקציב, בוועדת הכספים של הכנסת. על הצהרה ברוח זו מפיו של שריהאוצר ככבודו ובעצמו, אי-אפשר לעבור לסדר היום.

יצאנו לרחוב דיזנגוף בתל אביב, לבדוק על מה יצא הקצף, ומה יש לציבור הישראלי לומר על שערורייה לאומית זו, המוציאה את שריהאוצר מכליו. שמש אביבית שטפה את רחובות העיר, ובחוצותיה דידו הגברים והגברות הישראלים בנעלי עקב מעץ ועור, בכל גווי הקשת, כחול-לבן ומובאות. לניסים סרוסי, מלחין זמר, היו דברים כדורבנות לומר על האופנה החדשה. „זה נחמד, זה יפה”, הצהיר, „לפי דעתי, לכל אדם בארץ יש הזכות המלאה להחליט

אמא פנתה
דני מהנדס בקרתיפיקוח: „אמא שלי קונה לי את כל הבגדים. כל נעל שאמא תקנה לי — אני אנעל!”

ליט איך הוא רוצה להשתמש בתקציב שלו. אני מכיר אנשים שחוסכים את כסף ולא יוצאים לבלות, רק כדי שיוכלו לחסוך מספיק כסף ולקנות נעליים על עקבים גבוהים.

„הנעליים היחידות מהסוג הזה שמחזיי קות מעמד הרבה זמן, הן אלו המיוצרות באיטליה. ואני דווקא מבסוט מהן, כי אני 1.62 מ' ברגליים יחפות, אבל בנעלי-עקב — 1.68 מ'”, אמר בגילוי-לב.

אני חס על סייבאי הנעליים. „אמר אלכס, פקיד-קבלה במלון טיס, „לדעתי, כל מה שמשתלם לאדם לייבא, ולהרוויח מזה — זכותו המלאה לעשות זאת! אם כולם יתחשבו בדעתו של ספיר, יהיה רע!”

האופנה בסדר
רוג'ר חפץ, סמל במילואים, חשמלאי בחייו האזרחיים, נועל נעלי-עקב בכל הזדמנות, אפילו עם מדי צה"ל. „למי שיש — הולך איתו!”

זה נשי!
טוען יורם לנדסברגר המפורסם. בעוד חברו שלמה ליפשיץ (ראשון מימין) הוא בן נעלי עקב גבוהות למדי, אומר עליו: „את שוד הנעליים הגדול — הוא עשה!”

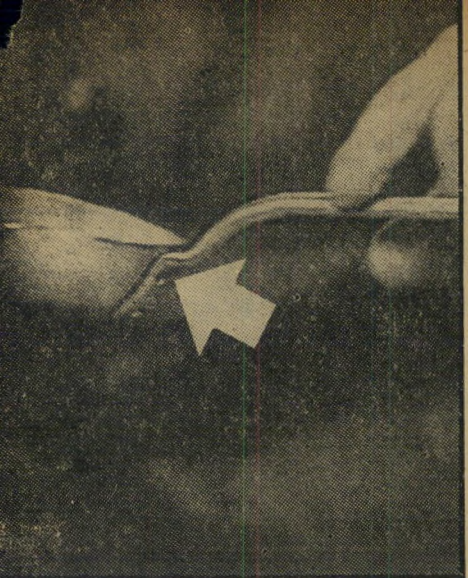
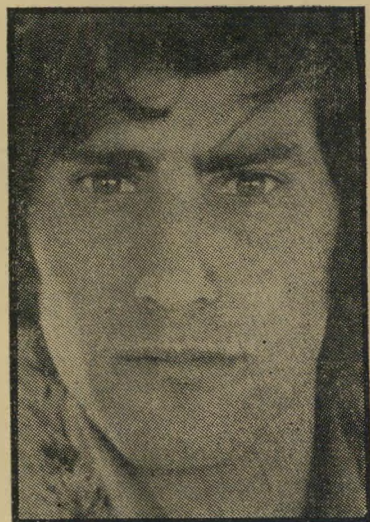

זה בריא!
דוד אבידן, סופר, משורר ועושה-סרטים, עם חתיכה: „אילו היינו צריכים לחיות לפי הרפרטואר של ספיר — מכנסי-השק המיושנים, הפרצוף העגול והקרחת — זו היתה צרה שלמה. מספיק שמכריחים אותנו לחיות עם התקציב שהוא קובע.” משמאל: מרקו, לשעבר בעל המיסעדה האיטלקית מאפיוו: „הנעליים הם של חברה שלי.”

הרגשת ריחוק
יורם בן-עמי, מפיץ-סרטים עצמאי, (המשכנע, נורית, הבלש האמין שורק) ואשתו: „זה נותן לי הרגשה נוחה, הרגשה של ריחוק. אלה נעלי-החתונה שלי. החלטתי לקנות לחתונה נעלי-עקב לפני תישעה חודשים, ומאז אינני מוריד אותן.” על השאלה: „מה דעתך על הצהרת ספיר?” השיב: „מי זה ספיר?”

תמונות אלה מסרט הטלוויזיה השווייצית חושפות את שיטותיו של אורי גלר

1 אלה הן תמונות מתוך סרט הטלוויזיה השווייצית. מגישים לאורי גלר כף, אך זו אינה מתכופפת. הוא דוחה מזלג המוצע לו. בסוף הוא מושיט בעצמו את ידו ונוטל מצקת.

2 מדוע בחר דווקא במצקת זו? כאשר מתקרבת המצלמה, ניכר בה שבר שהוכן מראש.

הסרט המוכיח את הרמאות

ה אם תהרוג הטלוויזיה את אורי גלר? באווירה של הצגה באולם, יכול קוסם זריז לבצע תחבולות רבות. מבלי שאיש ירגיש בכך, איש — מלבד קוסם מיקצועי מתחרה, המכיר את התחבולות.

אורי גלר עצמו מודע לכך היטב, והוא נוקט אמצעים קפדניים כדי למנוע בעד קוסמים מיקצועיים להיות נוכחים בהצגתו. תיו, או לפחות להתקרב אל מקום העל-לה. פעם, כאשר עיתונאי בריטי בא לראיינו בחברת קוסם שהביא עימו, פשוט זרק אורי את הקוסם החוצה. באומרו: "הרי אותך לא הזמנתי!"

כאשר צילמה הטלוויזיה האוסטרית את גלר, ניסה קוסם מיקצועי גרמני להיכנס

לאולם. הוא נעצר בכניסה, הובא לחדר צדדי, ושם נאלץ להרים את ידו בשבועה חגיגית: שלא יקום ממקומו. כך לא ניתן לו לבדוק את הדברים מקרוב.

בברמינגהם שבבריטניה קנו 1500 איש כרטיסי-כניסה במחיר עשר ל"י האחד. ברגע האחרון ביטל אורי גלר את ההצגה. הוא גילה בעוד מועד שבין הקונים היו כמה מגדולי הקוסמים הבריטיים.

לעומת זאת אין אורי גלר חושש מפני מדענים. אומר על כך קוסם גרמני: "מה הפלא? האם אי פעם הצליח מדען לגלות במועדון-לילה איך הצליח קוסם-בדרן ל-אחז את עיניו?"

אולם לאורי גלר יש אויב יעיל יותר

מכל הקוסמים והמדענים גם-יחד: עדשת מצלמות הטלוויזיה.

* * *

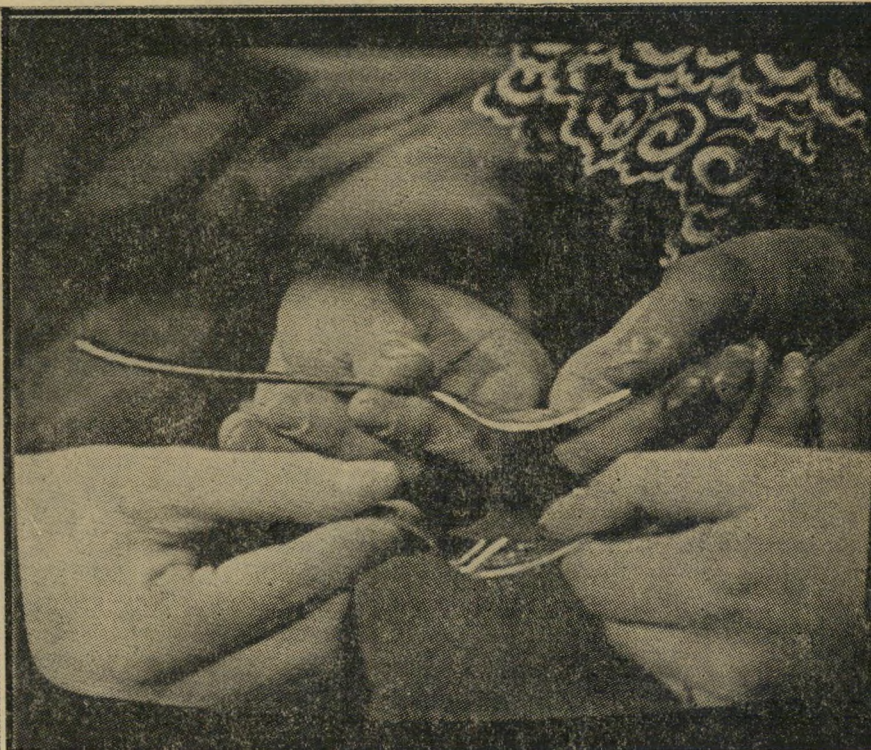
ב מרוצת הקאריירה הנוחרת שלו, הופיע אורי גלר בעשרות סרטי-טלוויזיה. את הסרטים האלה ניתן לבחון שוב ושוב, להריץ אותם במכונת ההקרנה פעם אחר פעם, במהירויות שונות, להאט את הפעולה, לעצור תמונות מסוימות. כך ניתן לגלות הרבה דברים שהעין הבלתי-מזוייגת אינה מסוגלת לקלוט בהקרנה חדר-פעמית, בקצב רגיל.

כך עשה הקוסם הגרמני אוסקאר רומ-באר, שפרש ממיצועו והפך למפיק-טלוויזיה. הוא קיבל סרט-טלוויזיה על אורי גלר שהורס בשווייץ, בדק אותו שוב ו-

שוב, עד שתפס את השיטה. את תוצאות הבדיקה הדגיש בתמונות אלה מתוך סרט, שאותן פירסם בשבועון הגרמני שטרן.

כדי להפגין עד כמה קל לבצע תחבולות כזאת, חזר רומבאר עצמו על עלילותיו של גלר. הוא ערך בטלוויזיה של האמברוג הצגה, הדומה בכל להצגה רגילה של גלר. חזר בה בצורה מדויקת על כל שיטותיו של גלר, שבך בקלות מזלגות, בחקות אפילו את קריאותיו (באנגלית) של אורי גלר, המשמשות לו כדי להסיח את דעת הצופים מן הפעולה הוריוה של ידיו.

טרען רומבאר: "לא הייתי מאמין שזה כל-כך קל!" התחבולה העיקרית: שבירת המזלג מראש על-ידי כפיפות קלות, כך

1 זהו סרט שהוכן על-ידי קוסם-לשעבר בטלוויזיה בהאמבורג. הוא מסיח את דעת העוזרת בשאלת-סתרם ("איזה מזלג חם יותר?") וכך הוא בוחר במזלג שאותו הכין מראש.

2 במזלג יש שבר דקיק, שלא בלט כשהיה מונח על חמגש. הקוסם שם את האגודל שלו על המקום, ומשפשף כאילו במקום אחר. האגודל מסתיר את השבר לאורך כל הסרט.

3 תחילה משפשף גלר את ידית המצקת הרחק ממקום השבר, אך לאט-לאט הוא מתקרב אליו. כאשר מתקרבת המצלמה, מסתיר גלר את השבר באגודל ידו השנייה.

5 מגע קל של גלר מספיק, וידית המצקת נשברת. בעיני הצופה, זה נראה כמו נס. אבל זוהי תחבולה פשוטה מאוד, שקל עוד יותר לבצע אותה עם מזלג, כפי שמוכח למטה.

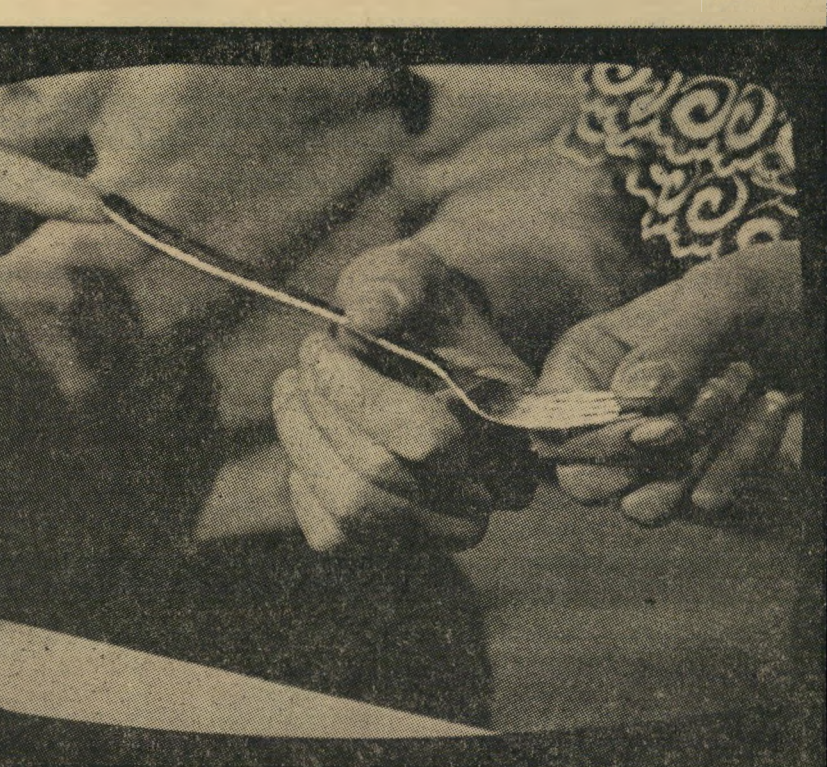
4 כדי לשבור את המצקת עליידי מגע קל, צריך גלר להסיר לרגע את ידו ממקום השבר. עוזרת-ההפקה, המחזיקה בידית המצקת, שמה לב לשבר, קוראת: „משהו שבור כאן!“ אבל אורי מעמיד פנים כאילו אינו שומע. בשימחה הוא קורא: „זה כמו פלאסטי! זה כמו פלאסטי!“

שניתן לשבור אותו בנקל בשעת ההצגה.

אורי גלר.

ואכן, דקות מעטות אחרי התחלת התוכנית היו כל קווי הסלמונים של התחנה תפוסים. צופים נרגשים הודיעו שהתכופפו אצלם בבית מזלגות וכלים אחרים, שינשברו האנטנה של המכשיר, שהתחול מתנהג בצורה מוזרה, שהפסנתר החל מתינועע, שכנפיי-שחנה זו, וכו'. תוך 18 דקות נתקבלו 42 הודעות כאלה.

אז הסיר האיש את זקנו, והודעה. הוא היה שחקן מפורסם בתיאטרון המקומי.

3 „לאט-לאט“, אומר הקוסם, בחקותו את שיטתו של אורי גלר. הוא משפשף בעדינות רבה, כדי שהמזלג לא יישבר מוקדם מדי. הוא אומר למישהו לבדוק אם המזלג „קר לגמרי“, והאיש אינו שם לב לשבר.

4 הרגע המכריע: הקוסם לוחץ באגודל על המתכת, ומרים בחוזקה את ידית המזלג. המזלג נשבר בקלות. הכל דומה להצגותיו של גלר. הקוסמים אומרים: „באוירת האולפן, זה משחק ילדים.“

העולם הזה

העולם הזה
מגלה:

בשר

חמוריים

באיטליה תל-אביב